सिरि सुभवद्धणगणिविरइयं

दससावगचरियम्

卐

: सम्पादक :

मुनि मुनिचन्द्रविजय

: प्रकाशक :

श्री विजयभद्रचेरिटेबल ट्रस्ट

पार्श्वभक्तिनगर, हाइवे रोड,

भीलडीयाजी

सिरि सुभवद्धणगणिविरइयं

दस सावगचरियं

: सम्पादक :

मुनि मुनिचन्द्रविजय

: प्रकाशक :

श्री विजयभद्रचेरिटेबल ट्रस्ट

पार्श्वभक्तिनगर, हाइवे रोड,

मीलडीयाजी

DASA SĀVAGA CHARĪYM

By

Śrī Subhavardhan Ganī

Edited By :

MUNI MUNICHANDRAVIJAYA

वीर सं. २५१५ ※ विक्रम सं. २०४५ ✱ इस्वीसन् १९८९

मूल्य : रू. २०-००

प्रा....प्ति....स्था...न....

सरस्वती पुस्तक भंडार
हाथीखाना, रतनपोल
अहमदाबाद-३८० ००१

मोतीलाल बनारसीदास
४० U A, बंगला रोड,
जवाहरनगर, दिल्ही-११०००७

मुद्रक : कांतिलाल डी. शाह ● "भरत प्रिन्टरी" ● न्यु मार्केट, पांजरापोल,
रीलिफ रोड ● अहमदाबाद-३८० ००१ ● फोन : ३८ ७९ ६४

પૂજ્યપાદ સદ્ગુરુદેવ સિદ્ધિ-વિનય-ભદ્ર-વિલાસ-ૐકારસૂરીશ્વરેભ્યો નમઃ

પ્ર કા શ કી ય

શ્રી શુભવર્ધનગણિ રચિત 'દસસાવગચરિય' ગ્રંથનું પ્રકાશન કરતાં ઘણો હર્ષ થાય છે.

આ ગ્રંથનું સંપાદન પૂ. મુનિરાજશ્રી **મુનિચન્દ્રવિજય** મહારાજે કર્યું છે.

પૂજ્યપાદ આચાર્ય ભગવંત શ્રીમદ્ **વિજયૐકારસૂરીશ્વરજી મહારાજાના** આજ્ઞાવર્તી સાધ્વીશ્રી **મનકશ્રીજી** અને તેઓશ્રીની શિષ્યા–પ્રશિષ્યાઓની નિશ્રામાં શ્રાવિકાબહેનોએ કરેલ જ્ઞાનદ્રવ્યની ઉપજની રકમ આ ગ્રંથના પ્રકાશન માટે મળી છે.

આ ગ્રંથનો અભ્યાસીઓ ખૂબ ઉપયોગ કરે એજ પ્રાર્થના

મુ. ભીલડીયાજી, હાઇવે રોડ
જી. બનાસકાંઠા.
ટે. નં. ૨૯

લી. **ટ્રસ્ટીઓ**
શ્રી વિજયભદ્ર ચેરિટેબલ ટ્રસ્ટ

શ્રી અભિનન્દનસ્વામિને નમઃ
પૂજ્યપાદ સદ્ગુરુદેવ સિદ્ધિ-વિનય-ભદ્ર-વિલાસ-ૐકારસૂરીશ્વરેભ્યો નમઃ

સંપાદકીય

શ્રી શુભવર્ધનગણિવરકૃત 'દસસાવગચરિય'' ગ્રંથ વિદ્વાનો સમક્ષ રજુ કરતાં ઘણો આનંદ થાય છે.

આજથી પંદરેક વર્ષ પહેલાં વિ. સં. ૨૦૩૦ માં રાધનપુર ચાતુર્માસ દરમિયાન ત્યાંના હસ્તલિખિત ભંડારોને વ્યવસ્થિત કરવાનો, લીસ્ટ બનાવવાનો ઉપક્રમ શરૂ થયો હતો.

પૂજ્યપાદ સંઘસ્થવિર આચાર્ય ભગવંત શ્રીમદ્ વિજયભદ્રસૂરીશ્વરજી મહારાજાની પાવન નિશ્રામાં પૂજ્યપાદ આચાર્યદેવ શ્રીમદ્ વિજયૐકારસૂરીશ્વરજી મહારાજાની પ્રેરણાથી પૂજ્ય મુનિરાજશ્રી અરવિન્દવિજયજી મહારાજ સાહેબ તથા પૂ. મુનિરાજશ્રી યશોવિજયજી મહારાજ સાહેબ (હાલ પૂ. આ. ભ. શ્રીમદ્ વિજયઅરવિન્દસૂરિ મ. સા., પૂજ્ય આચાર્યદેવશ્રી યશોવિજયસૂરિ મ. સા.)એ ભારે જહેમત ઉઠાવી આ કાર્ય પૂર્ણ કરેલ.

આ વખતે આ. વિજયવીરસૂરીશ્વરજી જ્ઞાનભંડારમાં 'દસસાવગ-ચરિય'' ની પ્રત છે એમ જાણવામાં આવ્યું.

અમદાવાદથી આવેલા પં. અમૃતભાઈ ભોજકે સૂચન કર્યું કે 'આ ગ્રંથ સરળ-લઘુ અને સુંદર છે. તમે એનું સંપાદન કરો.'

ત્યાર પછી ઉક્ત વીરસૂરિજ્ઞાનભંડારની અને અમદાવાદની લા. દ. ભારતીય વિદ્યામંદિરની હસ્તલિખિત પ્રતોના આધારે 'પ્રેસકોપી' તૈયાર કરી.

આ પછી વર્ષો વીત્યા. અમે ધાતુપારાયણ, પ્રવચનસારોદ્ધાર, ધર્મસંગ્રહ વગેરે ગ્રંથોના સંપાદનકાર્યમાં વ્યસ્ત રહ્યા અને 'દસસાવગચરિય'' નું કાર્ય વિલંબમાં પડ્યું.

સં....શો....ધ....ન....

આ ગ્રંથનું સંપાદન હાથ ધર્યું ત્યારે અમને સંપાદનનો અનુભવ ન હતો. હસ્ત પ્રતો પણ અશુદ્ધ હતી. ક્યાંક ક્યાંક ગાથામાં છંદોભંગ થતો હોય, ક્યાંક શબ્દો ખૂટતાં હોય એવું પણ લાગતું. પણ આ ગ્રંથના મુદ્રણ વખતે અમારી પાસે અમે ઉપયોગમાં લીધેલી હસ્તલિખીત પ્રતો કે અન્ય કોઈ સામગ્રી ન હોવાથી કેટલીક અશુદ્ધિઓ રહી જવા પામી.

ત્યાર બાદ અમને જાણવા મળ્યું કે પ્રસ્તુત ગ્રંથના રચયિતા શ્રી શુભવર્ધનગણિજીએ આ ગ્રંથની રચના (વિ. સં. ૧૫૪૬) પછી છ વર્ષ બાદ વિ. સં. ૧૫૫૨માં [1]'વદ્ધમાનદેસણા' ગ્રંથની રચના મંત્રી જાવડની પ્રાર્થનાથી કરી છે અને દસ ઉલ્લાસમય એ ગ્રંથના પ્રત્યેક ઉલ્લાસમાં ગ્રંથકારે પ્રસ્તુત 'દસસાવગચરિય" માનાં એક એક શ્રાવકનું ચરિત્ર ક્રમશઃ લીધું છે.

અમે 'વદ્ધમાણદેસણા' ગત ચરિત્ર સાથે પ્રસ્તુત ગ્રંથને મેળવી વદ્ધમાણદેસણાગત શુદ્ધપાઠો અને વિશિષ્ટ પાઠોની નોંધ કરી છે. શુદ્ધિપત્રકમાં આ પાઠો સામે V સંકેત મૂકયો છે. અભ્યાસીઓ આનો અવશ્ય ઉપયોગ કરે એવી ખાસ ભલામણ છે.

---

૧. આ ગ્રથનું પ્રકાશન સંસ્કૃત છાયા સાથે બે ભાગમાં શ્રી જૈન ધર્મ પ્રસારક સભાએ વિ. સં ૧૯૮૮માં કર્યું છે. આજ ગ્રંથનું પુનર્મુદ્રણ શ્રી જિનશાસન આરાધના ટ્રસ્ટ દ્વારા કરવામાં છે. બન્ને ભાગ ચાલુ વર્ષે પ્રસિદ્ધ થઇ ગયા છે.

સંપાદનોપયુક્ત હસ્તલિખિત પ્રત પરિચય અને સંકેત વિવરણ

(वी) આ હસ્તલિખિતપ્રત રાધનપુરસ્થિત "જૈનાચાર્ય વિજયવીરસૂરીશ્વરજી જ્ઞાનમંદિર" ની છે.
પત્ર સંખ્યા ૨૩.
દરેક પત્રની બન્ને બાજુ પંક્તિઓ લગભગ ૧૫.
દરેક પંક્તિમાં અક્ષરો ૪૮ લગભગ.
સાઈઝ ૧૦·૫"×૪·૫" ૨૫·૫ સે. મી.×૧૧ સે. મી.
લેખનકાળ અનુમાનતઃ વિક્રમનો ૧૭મો સૈકો.
આ પ્રતની આજુ-બાજુ-ઉપર-નીચેની જગ્યામાં કોઇકે અર્થસૂચક ટિપ્પણો લખ્યા છે. આ ટિપ્પણો અમે પાદનોંધ (ફુટનોટ)માં આપ્યા છે.

(ला) અમદાવાદ સ્થિત શ્રી લાલભાઈ દલપતભાઈ ભારતીય સંસ્કૃતિ વિદ્યામંદિર સંસ્થાની આ પ્રતિ છે.

(टि. ला.) ઉક્ત (ला) સંજ્ઞક પ્રતના બાજુના ભાગમાં આપેલા અર્થસૂચક ટિપ્પણો પાદનોંધમાં (टि. ला.) સંકેત સાથે નોંધ્યા છે.

(जै.) આ સંકેતથી નોંધાયેલ પાઠભેદ પણ હકિકતમાં ઉક્ત (वी.) પ્રતના જ પાઠભેદ છે.

(B) શ્રી બેચરદાસ દોશી સંપાદિત 'ભગવાન મહાવીરના દશ શ્રાવકો'નો ઉપયોગ અર્થસમજુતિ માટે જ્યાં કર્યો છે ત્યાં B સંકેત ટિપ્પણમાં આપ્યો છે.

ગ્રંથ અને ગ્રંથકાર

પ્રસ્તુત ગ્રંથની રચના વિ. સં. ૧૫૪૬માં ગ્રંથકારે કરી છે. સાતમાં અંગ 'ઉપાસકદસા' આગમગ્રંથના આધારે સરળ-સુબોધ-પ્રાકૃતપદ્યમાં રચાયેલી આ કૃતિ અર્થબોધ માટે સુગમ અને શ્રુતિમનોહર છે.

ગ્રંથકાર અંગે જૈન પરંપરાનો ઇતિહાસ ભાગ ૩ પૃ. ૪૫૬માં શ્રી ત્રિપુટીમહારાજ જણાવે છે કે પં. સાધુવિજયના શિષ્ય પં. શુભવર્ધનગણિએ આ. હેમવિમલસૂરિના રાજ્યમાં સં. ૧૫૫૨માં 'ઋષિમંડલવૃત્તિ' અને [1]'દશશ્રાવકચરિત્ર' રચ્યાં. એક ઉલ્લેખ એવો મળે છે કે-સં. ૧૬૦૪ના જેઠ શુદિ ૮ના રોજ તે આ. વિજયદાનસૂરિના રાજ્યમાં વિદ્યમાન હતા.

આ અરસામાં દશશ્રાવકચરિત્રો ઘણાં બન્યાં હતાં.

'વદ્ધમાનદેસણા' અને 'દસસાવગચરિય' મુજબ ગ્રંથકારની ગુરુપરંપરા આ પ્રમાણે છે.

આ. સોમસુંદરસૂરિ → આ. મુનિસુંદરસૂરિ (સંતિકરંના કર્તા) → જયચન્દ્રમુનિ → આ. રત્નશેખરસૂરિ (શ્રાદ્ધવિધિના કર્તા) → આ. લક્ષ્મીસાગરસૂરિ → આ. સુમતિસાધુસૂરિ → આ. હેમવિમલસૂરિ → પંડિત જિનહર્ષમુનિ- (જેમના ૨૪ શિષ્યો પંડિત હતા) → સાધુવિજય → શુભવર્ધન.

---

૧. પ્રસ્તુત 'દસસાવગચરિય' ની પ્રશસ્તિમાં સ્પષ્ટ જણાવ્યું છે તે મુજબ આ ગ્રંથની રચના વિ. સં. ૧૫૪૬માં થઈ છે નહીં કે વિ. સં. ૧૫૫૨માં.

ઋ ણ સ્વી કા ર

પૂજ્યપાદ યુગમહર્ષિ આચાર્યદેવ શ્રીમદ્ વિજયભદ્રસૂરીશ્વરજી મહારાજા અને સંઘએકતાના શિલ્પી પરમ પૂજ્ય આચાર્યદેવ શ્રીમદ્ વિજયૐકારસૂરીશ્વરજી મહારાજાની કૃપાદ્રષ્ટિ હંમેશા મળતી રહી છે. તે પૂજ્યોના દિવ્ય આશિષથી જ આ સંપાદનકાર્ય થયું છે.

પૂજ્યપાદ આચાર્યદેવ શ્રીમદ્ વિજયઅરવિન્દસૂરિ મહારાજા, પૂજ્ય આચાર્યદેવ શ્રીમદ્ યશોવિજયસૂરિ મહારાજા, પૂ. ગુરુદેવશ્રી જિનચન્દ્રવિજયજી મહારાજ સાહેબની કૃપાથી આ કાર્ય સુકર બન્યું છે.

પ્રવર્તક પૂ. મુનિરાજશ્રી જયાનન્દવિજયજી મહારાજ સાહેબ, મુનિ કુમુદચન્દ્રવિજય, મુનિ રાજેશવિજય, મુનિ ભાગ્યેશવિજય, મુનિ મહાયશવિજય, મુનિ મોક્ષેશવિજય, મુનિ રત્નેશવિજય, મુનિ કલ્પજ્ઞવિજય આદિ સહવર્તી દરેકનો અને શાસનસમ્રાટ્ આચાર્ય શ્રી નેમિસૂરિ મ. ના સમુદાયના આ. શ્રી સૂર્યોદયસૂરિ મ. ના શિષ્ય જિનસેનવિજય મ. આદિનો સહયોગ મળતો રહ્યો છે.

પરમ ઉપકારી દેવ–ગુરુના ચરણે અનંત અનંત વંદના.

ફા. સુ. ૧૩ વિ. સં. ૨૦૪૫
જૈન ઉપાશ્રય,
મુ. રાજપુર, તા. ડીસા,
જી. બનાસકાંઠા.

પૂ. પાદ આચાર્યદેવશ્રીમદ્ વિજય
ભદ્રસૂરીશ્વરજી મ. સા.ના વિનેય
પૂ. મુનિરાજશ્રી જિનચન્દ્રવિજય
શિષ્યાણુ મુનિ મુનિચન્દ્રવિજય

शुद्धिपत्रकम्

'वद्धमाणदेसणा' पाठभेदाश्च ॥

इदमत्र ज्ञेयं 'वद्धमाणदेसणा' गताः शुद्धपाठः विशुद्धपाठभेदा वा V इति संज्ञया, श्रीउपासकदशाङ्ग सूत्रगतपाठभेदाः (उपा.), श्रीउपदेशमालागताः पाठाः (उप.) इति संज्ञया वीरसूरि भंडार सत्कप्रत्याः पाठभेदाः (वी.) इतिसंज्ञया अत्र उपदर्शिताः सन्ति ।

पृष्ठे	पंक्तौ	शुद्धपाठः
१	३	जिअमोहं V
१	४	सुहम्मं च V
१	७	भरहे वा° V
१	१४	निअनिअठाणं
१	१५	से पुरओ V
१	१९	चुलणि° V
२	२	तेअलिपिउ १० V
२	१५	दुज्जयरिउनिवइ° V
२	१५	अणसमत्थो
२	१७	भज्जा V
३	१	च जंति प° V
३	६	घरे संति V
३	८	सिवणंदाभ° V
३	९	वाणिअ° V
४	१	जस्स
४	६	°णमइ V
४	१३	निज्जर° V
४	१८	कत्थ य मे के°
४	२१	सुच्चा णं
५	१	दूअपला° V
५	७	तत्थज्ज खित्तं सुकुल°
५	९	समग्गं सा°

१. પૂ. આચાર્યદેવશ્રી ૐકારસૂરીશ્વરજી મહારાજાના આજ્ઞાવર્તી પ્રવર્તિની સાધ્વીશ્રી મનકશ્રીજીના શિષ્યા-પ્રશિષ્યાઓએ, પૂ. તીર્થપ્રભાવક આચાર્યદેવશ્રી વિક્રમસૂરીશ્વરજી મહારાજાના આજ્ઞાવર્તી પ્રવર્તિની સાધ્વીશ્રી સર્વોદયાશ્રીજીના શિષ્યા વિદુષી સાધ્વીશ્રી રત્નચૂલાશ્રીજીએ તથા પં. અમૃતલાલ મોહનલાલ ભોજક આદિએ કરેલ શુદ્ધિપત્રક ઉપરથી સંકલિત.

पृष्ठे	पंक्तौ	शुद्धपाठः
६	५	°प्पभिइं V
६	७	°गहिअचेइअअ° V
६	९	⁴पंचवि°
६	९	°भूसिअं पअं।
७	१	सक्खी अ V
७	७	सव्वथी°
७	१५	खित्तपमाणे लं° V
७	१८	सुगंधककसायसा° (वी.)
७	२२	चाराणाम्
८	४	उट्टिआ V
८	६	साराइअ वि° V
८	७	सुद्धपउमं V
८	११	जा य
८	१४	मह घयवर° V
८	१९	सहस्र°
९	२	चूचुअमंडुगसोवत्थि°
९	४	वडपापडीरडी° V
९	१०	चउभेओ
९	११	पमायाचरणं V
९	११	°वज्झाणयं
१०	१	उवइसणं पावकम्मउ°
१०	४	°अव्वा तए कइआ। V
१०	५	देवा°
१०	१२	सदारमंतभेए (उपा.)

पृष्ठे	पंक्तौ	शुद्धपाठः
११	३	लोअविरुद्ध° V
११	३	कूडतुला°
११	४	विवज्जेसु
११	५	°परिग्गहिअविहव° V
११	९	हिरण्णहेमाणं V
११	११	संखित्त° V
११	१३	सच्चित्तप्पडि
११	१४	दुप्पक्का°
११	१६	त्यन्यानु°
११	१९	अपरि°
१२	१२	भाटककर्म
१२	१३	दंत°
१२	२६	°पूर्विका
१३	२	सइ अकरणया (उपा.)
१३	३	°प्पओगे V
१३	५	°माईणं
१३	७	अणायरो इअ इमे V
१३	१४	णाउं
१३	२५	दुष्प्रमा°
१४	१	°वज्जिआइं
१४	५	°ओगाउ V
१४	६	ग्गहेहिं V
१४	११	च जी° V
१४	१५	°अजिणवयणो V
१४	२३	सामी !

पृष्ठे	पंक्तौ	शुद्धपाठः
१५	४	धन्नं V
१५	८	भवम्मि V
१५	२०	भत्तीय V
१६	४	आरुहई
१६	१९	तिसंझासु (उपा.)
१६	२०	°माइप°
१६	२४	दिणि .बं°
१६	२५	°पव्वेसु V
१७	१	पडिमापडिमं V
१७	४	°मयच्छीसंग° V
१७	७	कारइ V
१७	७	°त्थमियरेहिं V
१७	११	न भुंजए
१७	१२	धरेइ V
१७	१७	°सणाइ सयणेसु V
१७	१८	°न्नस्स य
१७	२०	व कारेइ V
१८	१	काउमज्जवाइजुउ
१८	२	°तणुओ V
१८	४	वड्ढए V
१८	१५	°पउम°
१९	२	तहि V
१९	७	आणंदो V
१९	९	हिमवंत V
१९	१२	मिच्छादुक्कडं V

पृष्ठे	पंक्तौ	शुद्धपाठः
१९	१३	जो जण जिण° V
१९	१७	ओ अ भयवं गंतूणं
१९	२२	मुक्ख°
२०	२	°माओ विहिअ V
२०	५	अरुणवरवि°
२०	७	मो अ गण°
२०	८	कहिमिओ V
२०	१२	सिरी अ
२०	१५	°च्छीसायरसूरी°
२०	१९	°कंबूज्जल° V
२०	टिप्पन १	इदं टिप्पनं ११३ गाथायां योज्यम्
२१	८	°गिही V
२१	९	°रूव°
२१	११	ओ अ संति V
२१	१८	इड्ढिढइ V
२२	५	विचिंतेइ V
२२	६	पनरसव° V
२२	११	तुम्हाण° V
२२	१५	आरुहिऊणं V
२२	१६	आणंदुव्व V
२२	२०	चरणुस्सियभा° V
२३	१	मुगस° V
२३	२	हुअवहदित्त° V
२३	४	गग्गरिआपिट्ठि° V

पृष्ठे	पंक्तौ	शुद्धपाठः
२३	७	कड्ढतो V
२३	९	बीभच्छायाए V
२३	११	°सिंघाणं
२३	१२	धम्मअइ°
२३	१३	तिक्ख°
२३	१४	मच्चुमुविच्चम° V
२३	१५	भंजसु करेसु अ° V
२३	१८	मोणीअखुब्भ चित्तो V
२४	३	भिउडि° V
२४	८	कायराण य
२४	१५	मोणी अखुब्भ° V
२४	१५	धम्मज्झाणं
२४	१८	भिउडि° V
२४	२१	मट्टिअ° V
२५	८	मोणी अखुब्भ° V
२५	११	भिउडि° V
२५	१४	समरंतो
२५	१६	साहाविअ° V
२५	२२	घोरुवस°
२६	२	असंगे(गो)अ V
२६	९	समग्गा कया V
२६	१०	°पि चलिअं न हु V
२६	१६	निआवराहं V
२६	१८	काउस्सग्गो
२६	२१	मणुअ [तिरिय] प°
२७	१५	समणा ! स° V
२७	१६	°सग्गे
२७	१८	न वि चा° V(उप.)
२७	१९	मत्तगइंदभुयंगमरक्खसघोरट्टहासेहिं[१२१]
२७	२२	समणीओ तओ
२७	२२	तह त्ति काऊणं
२८	४	°मयमहुणो V
२८	११	भयवं
२८	१४	लहिस्सई
२८	१८	°च्छीसायरसूरी°
२८	२१	चुलिणिपिअ° V
२९	२	विणिम्मि° V
२९	४	कण्णो V
२९	५	सकुट्टया°
२९	१२	भारियाए V
३०	५	सो अ
३०	८	तुमं चिअ V
३०	१०	समागयं V
३०	११	सिं कुणंताणं V
३०	१४	अहं
३०	१६	कर्तव्य,
३१	१	जिट्ठं पुत्तं V
३१	३	पचिअ V
३१	५	अट्ट°
३१	५	तम्मि कालम्मि V
३१	१३	उवसग्गं सहेइ V
३१	१९	भंजेसि V
३२	१	झत्ति अत्तिपत्तो
३२	२	जंपेइ
३२	४	समायरे इअ V
३२	१०	चिट्ठई
३२	१२	°कए अ सो V
३२	१६	कहमेरिसं V
३२	१७	पुव्वुत्तं V

पृष्ठे	पंक्तौ	शुद्धपाठः
३२	२०	स गओन्नहा V
३२	२२	अहमम्हि निरुव-सग्गा V
३२	२३	भग्गवओ भ° V
३२	२४	पडिकमसु
३३	१३	°पलिआऊ V
३३	१५	चुओ अ
३३	१५	कहिं V
६३	१६	निज्जरो V
३३	१७	सिज्झस्सई
३४	६	हरं सुर°
३४	७	नरवई V
३४	११	बहू
३४	१२	°कुडुंबस्स परि°
३४	१९	अत्ताणं V
३४	१८	धरेऊणं
३४	२३	पुत्तं V
३५	४	तस्स पुरो V
३५	४	पयडिहूओ V
३५	१३	इअ तिव्वं V
३५	१५	दट्ठूणं
३५	१८	सासे १ कासभ° V
३५	१८	°जरदाघे° V
३५	२०	°वेअणकंडू° V
३५	२१	कुट्ठारोगेइमेहि-मइघत्थो V
३६	४	खरंडिओ V
३६	६	दुट्ठमिणं V
३६	७	कए अ से V
३६	१७	तह त्ति काऊण
३७	४	साहेह V
३७	८	सुहम्म°
३७	१६	आलंभिआ V
३७	१७	जिअसत्तू
३७	१८	°घणवल्लि° V
३७	२२	°रुइ°
३८	१	तस्स वि इअर V
३८	८	सग्गे
३८	१०	विप्फुरिअं V
३८	१५	जिणुत्तं V
३८	२०	तिक्खग्गख° V
३९	११	व अभग्गं
३९	२२	वइस्सामि V
४०	३	°कए अ
४०	६	बहुला V
४०	१०	कुणइ
४०	११	°हसु एअं तओ V
४०	२०	हरए
४१	६	°सहस°
४१	११	°रिड्ढीओ बहू
४१	१८	नमिऊण
४१	२३	°गुणोवेअं V
४२	१	°रो स हट्ठतुट्ठ°
४२	५	°वणिआइ V
४२	८	°डीहूओ V
४२	९	°वरो सो वि V
४२	१३	°माई कम्मं
४२	१९	णेवं भो ! कुंड°
४३	२	नृणां शुभोऽशुभो वा V

पृष्ठे	पंक्तौ	शुद्धपाठः
४३	३	कृतेऽपि हि यत्ने V
४३	८	सिज्झई V
४३	११	जिणवयण°
४३	१७	पत्ता V
४४	३	°इड्ढि°
४४	६	°अट्टो V
४४	८	वि साहसु नियइत्तं
४४	१३	च कलह°
४४	१७	तत्त्ववि°
४४	१९	निरुत्तरो V
४४	२१	निज्जिओ
४४	२३	शंकावान्
४४	२४	°वीरमतम्
४५	२	विणिम्मिओ V
४५	३	°वयणनयणहिअ°
४५	६	°दाइपरि° V
४५	११	निरुत्तरं
४५	१४	पयं झत्ति V
४५	१७	कुंड°
४५	१९	साहुणो
४५	२०	°राइप्पया°
४६	४	पडिबोहिअ- बहुलोओ V
४६	५/६	वरिसं तं मज्झि°
४६	१७	चइऊणं प°
४६	१८	सिज्झिस्सई
४६	२१	°सूरी°
४७	७	पयारंजण°
४७	९	°पुच्छि°
४७	११	वयंसु व्व V

पृष्ठे	पंक्तौ	शुद्धपाठः
४७	१५	°विणया°
४७	१७	तेसु ट्ठिआ पंच
४७	१९	आजीवका
४८	१	उट्टिअ
४८	२	पयंति
४८	५	°वईणं
४८	६	कयाई V
४८	८	गयणंगणत्थो
४८	९	अरहा V
४८	१०	गयकम्मबंधणे V
४८	१३	चवित्ता V
४८	१५	समेहि V
४९	४	°णत्थं सि
४९	१५	पुरो तुहेवं
४९	१८	तस्स (तुज्झ) V
४९	१९	धम्मगुरु समेहि
४९	२०	°णाऽलक्ख°
५०	२	सपुण्णहेउं
५०	४	पंच सया
५०	८	विबोहहेउं
५०	१३	तीमित्तु V
५०	१७	उट्ठाण माईहिं V
५०	१९	अहवा हरेइ
५०	२१	कौलालं
५१	४	°सप्पमित्थ
५१	७	भस्सेसि
५१	१३	तं चेव हवेइ वत्थु
५१	१६	पकुणंति कज्जं
५१	१७	सकज्जं
५१	१९	सच्चो

पृष्ठे	पंक्तौ	शुद्धपाठः
५१	२०	विसंवा°
५१	२२	सोउं
५२	५	सोहग्गमग्गं V
५२	७	वयभेअरूवो
५२	१०	च गुण°
५२	१३	°म्मो जिण ! सड्ढधम्मो
५२	१५	°त्तओ अ
५२	२४	°खुरप्पतिक्खग्गवि°
५३	२	दुवण्ण° V
५३	२	°नीलुप्पलामेलक°
५३	३	दारुजूवं ।
५३	६	तहाकएण्हाणप°
५३	७	अउव्वव°
५३	१५	ते (मे) सामि !
५३	२३	°लओ तं सुणि° V
५३	२३	जायचिंतो
५४	४	सिग्घं
५४	९	अयंतं
५४	१०	नाऽऽलोअए
५४	१२	सच्चं
५४	१७	भद्द ! पुरम्मि
५४	१८	वज्जरिओ
५४	१९	गच्छंतमिओ
५४	२४	जिणिंदचंदो
५५	१	सव्वं जणोहं
५५	३	°जिणो जणोहं V
५५	६	वज्जरिओ
५५	१३	°हग्गत्थसमत्थसत्थं V
५६	५	जुत्तिपंतीहिं
५६	९	लीलागइं
५६	१५	°सणाइं
५७	९	जिट्ठं
५७	१६	तेणच्चए लिं°
५८	६	सुए सि लित्तो V
५८	१२	तं चिअ
५९	८	°स्सई
५९	८	सग्गाओ
५९	१२	सुहवद्ध°
५९	१५	°यगस्सावगच° V
६०	१	गिहवई
६०	५	रूवसिरी°
६०	५	°पामुक्खाओ
६०	११	विउला
६०	१७	गयरह
६०	१८	वज्जाऽऽउज्ज°
६१	४	वंदओ
६१	६	सहलं करेहि
६१	८	°माई से सम°
६१	२०	सनिहणं
६१	२०	सदुक्खं सया ॥
६१	२१	जणा !
६२	१३	वुड्ढा रेवइभज्जा V
६२	१४	वणपुप्फं
६३	१	विदुट्ठ° V
६३	१७	निअगोउल°
६३	१८	धेणु°
६४	७	सइमज्जिआउ V
६४	३	°तस्स व दु°
६५	७	°स्सिरीहराओ

पृष्ठे	पंक्तौ	शुद्धपाठः
६६	६	खिप्पंती
६६	१८	°पडिमतवं
७०	४	दूमि°
७०	७	ते उ तओ
७०	१७	संते
७१	५	गुणसेढी
७१	२२	महास°
७२	२	साहगं सुहयं V
७२	१४	इड्ढीउ
७२	१७	काले
७३	१	विसय°
७३	४	°भत्ती
७३	१९	सड्ढप्प°
७४	२	परमि°
७५	१७	माणुसं
७७	२३	°भाविअप्पा
७८	१२	°सूरीसरा
७८	१२	जयंति जए
७८	१९	सीलऽब्व°

विषयानुक्रमः

	विषयः	पृष्ठे
१	आनन्दश्रावकचरित्रम्	१–२०
२	कामदेवश्रावकचरित्रम्	२०–२८
३	चुलनीपितृचरित्रम्	२८–३३
४	सुरादेवश्रावकचरित्रम्	३४–३७
५	चुल्लशतकश्रावकचरित्रम्	३७–४०
६	कुण्डकोलिकश्रावकचरित्रम्	४१–४६
७	सद्दालपुत्रश्रावकचरित्रम्	४७–५९
८	महाशतकश्रावकचरित्रम्	५९–७२
९	नन्दिनीपितृश्रावकचरित्रम्	७२–७७
१०	लेइणीपितृश्रावकचरित्रम्	७७–७९

सिरि सुहवद्धण रइयं

दस सावगचरियं

वीरजिणिंदं देविंदवंदिअं वंदिऊण दिअं[1]मोहं ।
सिरिगोअमं गणहरं अज्जसुहम्मं सुहम्मं व ॥ १ ॥
स-परजणबोहणत्थं सत्तमअंगाओ नियगुरुपसाया ।
आणंदप्पमुहाणं [2]चरिअं सड्ढाण वुच्छामि ॥ २ ॥
जंबुद्दीवे [3]दीवे भारहवासम्मि अत्थि सुपसिद्धा ।
चंपा णामं नयरी बहुधण-कणगाइ सुसमिद्धा ॥ ३ ॥
पुण्णम्मि पुण्णभद्दम्मि चेइए तत्थ पंचमहवइओ ।
पंचमओ गणहारी अज्जसुहम्मो समोसरिओ ॥ ४ ॥
देवकयकणयकमलम्मि संठिओ संकहेइ धम्मकहं ।
भव्वाणं से (? सो) पुरओ भयवं महुराइ वायाए ॥ ५ ॥
तं निसुणिऊण सम्मं धम्मं सिवसुक्खसाहणोवायं ।
पडिवज्जिऊण भव्वा निअ निअ ठाणं गया सव्वे ॥ ६ ॥
सिरिअज्जजंबुसामी पमुइअचित्तो भणेइ से पुव्वं ।
'भयवं ! सत्तमअंगे के अट्ठा भगवया भणिआ ?' ॥ ७ ॥
एवं पुट्ठो भयवं अज्जसुहम्मो कहेइ महुराए ।
वायाइ जंबुपुरओ जे अट्ठा भगवया भणिआ ॥ ८ ॥
'आणंद १ कामदेवे २ चुलिणिपिआ ३ गिहवई सुरादेवे ४ ।
चुल्लसयगे ५ तह कुंडकोलिअए ६ गिहवई सड्ढे ॥ ९ ॥

---

१ खण्डितमोहम् (टि. ला.) ॥ २ सड्ढाणं चरिअमह वुच्छं (ला.) ॥
३ भरहे वासम्मि [ला.] ॥

सद्दालपुत्तणामे ७ महसयगे ८ नंदिणीपिआ ९ सड्ढे ।
लेइणिपिओ १० दस एए सड्ढा भणिआ जिणिंदेण' ॥ १० ॥
पुच्छेइ पुणो जंबू 'सामि ! सरूवं कहेउ एएसिं ।
किं णामा ? किं गुत्ता ? को गाया ? किं पुरं तेसिं ? ॥ ११ ॥
का भज्जा ? का इड्ढी ? कह लद्धो जिणवराओ जिणधम्मो ? ।
इच्चाइ सामि ! णाउं तुह मुहकमलाउ इच्छामि' ॥ १२ ॥
भयवं पि सजलजलहरगुहिरसरेण कहेउमाढत्तो ।
पढमं आणंदस्स य चरिअं वीरेण जह भणियं ॥ १३ ॥

[अथ प्रथमं आनन्दस्य चरित्रम्]

"अत्थित्थ भरहवासे भूभामिणिकण्णकुंडलाहरणं ।
वाणिअणामं गामं सुरसयणसरिच्छमहसयणं ॥ १४ ॥
निअनिम्मलजससहरपल्हाइअवीसवीसजणविंदो ।
नामेणं जिअसत्तू जिअसत्तूनरवइवयंसो ॥ १५ ॥
पालेइ तत्थ रज्जं सुरलोए सुरवई विव सुहम्मो ।
दुज्जयनरवइपव्वयपक्खसमुच्छेअण समत्थो ॥ १६ ॥
धणउव्व धणसमेओ आणंदो णाम गिहवई तत्थ ।
सिवणंदा से भज्ज निरवज्जाऽऽयारसंपन्ना ॥ १७ ॥
सोवण्णहिरण्णाणं कोडीचत्तारि भूगया तस्स ।
चत्तारि अ ववसाये चत्तारि कलंतरे जाण ॥ १८ ॥

---

१ । पिउ (ला.) ॥ २ सुरसदनानि विमानानि तत्सदृशानि महांति सदनानि गृहाणि यस्मिन् तत्तथा ॥ १४ ॥ ३ प्रह्लादितविश्वक् (समन्तात्) विश्वजनवृन्दः ॥ ४ पडिपुण्णा (ला.) ॥ ५ सुवर्णं घटितं हिरण्यमघटितं, अथवा सुवर्णं प्रतीतं हिरण्यं रजतम् ॥ १८ ॥ ६ ध्याजिई (टि. ला.) ॥

पंचसया सगडाणं ववसायत्थं वज्जंति परदेसे ।
तत्तिअ तिण्णिधणाणं कज्जम्मि वहंति तस्स घरे ॥ १९ ॥
चत्तारि वाहणाइं वहंति रयणायरे महल्लाइं ।
ववसायत्थं तिणइंधणाइ कज्जम्मि चत्तारि ॥ २० ॥
दस दस सहस्सधेणूमाणा चउगोउला पुणो तस्स ।
इच्चाइ बहुविहाओ तस्स घरे हुंति[1] इड्ढीओ ॥ २१ ॥
धन्नो गुणसंपुण्णो कयउन्नो सयलरायबहुमन्नो ।
सिवंणंदे[2] भज्जाए सो विलसइ विविह सुक्खाइं ॥ २२ ॥
वाणीअगामसमीवट्ठिअम्मि कुल्लागसन्निवेसम्मि ।
सयलो वि सजणवग्गो तस्स सुहेणं वसइ सययं ॥ २३ ॥
अह अन्नया ठवंतो पाए सुरविहिअकणयकमलेसु ।
विहरंतो संपत्तो सिरिवीरजिणेसरो भयवं ॥ २४ ॥
पणवन्नपुप्फवुट्ठिं कुणमाणा नहयलं पयासंता ।
असुरिंदसुरिंदवरा पमुइअचित्ता समोसरिआ ॥ २५ ॥
रागो दोसो मोहो महरिउणोऽणेण निज्जिआ जेणं ।
मणिरुप्पसुवन्नाणं[3] पायारतिअं कयं तेणं ॥ २६ ॥
एअम्मि नाणदंसणचरणा सिवसुक्खसाहगा अत्थि ।
तेणं चिय तिअसिंदा धरंति छत्ततयं तस्स ॥ २७ ॥
तक्कालं[4] वज्जरिआऽणेणं, तिपया दुवालसंगविहा ।
जाया तओ दुवालसगुणो कओ चेइओ रुक्खो ॥ २८ ॥

---

१ संति (ला.) ॥ २ सिवणंदा (ला.) ॥ ३ सुपण्णाणं । (जे.) ॥
४ वीरजिनेन तत्कालं तत्क्षणात् कथितानि त्रीणि पदानि 'उप्पज्जए वा विगमए वा धुवए वा' इति रूपाणि ॥ द्वादशांगानि जातानि तत् प्रज्ञापनार्थं सुरैरुपरि द्वादशगुणश्चैत्यद्रुमः कृतः ॥ २८ ॥

मुक्खत्थिणो अ सुमणा चेव करिस्संति जस्स पयसेवं ।
तो जलयथलयसुमणप्पयरं पकरंति तिअसिंदा ॥ २९ ॥

एएणणंतदुहया अब्भंतरबज्झवेरिणो जेउं ।
पत्तं तिहुअणरज्जं रयंति सीहासणं तेणं ॥ ३० ॥

जोअणकसायपव्वयभरं समुच्छित्तु जाउसमचित्तो ।
तो जोअणया वाणी परिणमेइ जिए सभासाए ॥ ३१ ॥

रूवं पिच्छंताणं अइदुल्लहं जस्स होउ मा विग्घं ।
तो पिंडिऊण तेअं कुणंति भामंडलं पिट्ठे ॥ ३२ ॥

सिवनयरसत्थवाहो संपत्तो तं निसेवह तयत्थं ।
वाएइ दुंदुहीओ गणो सुराणं तओ गयणे ॥ ३३ ॥

एएण साहुसावयभेएण दुहा परूविओ धम्मो ।
ढालंति चामराई सुरा तओ दोसु पासेसु ॥ ३४ ॥

इअ निज्झरवरविरइअ अट्ठमहापाडिहेरकयसोहो ।
पुव्वाभिमुहो सीहासणम्मि उवविट्ठु वीरजिणो ॥ ३५ ॥

तं निसुणिऊण पमुइअचित्तं जिअमत्तुनिवइपमुहजणं ।
जंतं दट्ठूण पुणो आणंदो पुच्छइ एवं ॥ ३६ ॥

'भो! भो! उत्तमपुरिसा! हरिसवसविसप्पमाणहयहिअया ।
तुरिअं तुरिअं वच्चह केत्थय भे कहह अम्हाणं' ॥ ३७ ॥

ते बिंति 'सव्वदंसी सव्वन्नू सव्वलोअसुहजणओ ।
वीरो समोसरिओ तं वंदिउमम्हि वच्चामो ॥ ३८ ॥

सुच्चाणं चिंतेइ अ सो चित्ते एस वीअराउत्ति ।
एअस्स वंदणेणं महाफलं होइ महलाहो ॥ ३९ ॥

---

१ वत्थउ (ला.) वस्तुतः भेदतः भे इति यूयं कथयत (टि. ला.) ॥

इअ चिंतंतो पत्तो दुअपलसम्मि चेइए तत्थ ।
तिपयाहिणं करित्ता पुरो निसन्नो उ वंदित्ता ॥ ४० ॥
अह वम्महमहमहणो भुवणगुरू भुवणलोअणानंदो ।
सिरिवद्धमाणसामी धम्मुवएसं कहइ एवं ॥ ४१ ॥
'जाइजरामच्चुदुहंबुपुण्णे विओगरोगामिअमीणकिण्णे ।
चिंतामणी वा भवसायरम्मि सुदुल्लहो ही मणुआण जम्मो ॥ ४२ ॥
तत्थज्जखित्तंसु कुलप्पसूई नीरोगया आऊ अ रूवबुद्धि ।
सद्धा विसुद्धा सुगुरूण जोगो लोगम्मि एआइं सुदुल्लहाइं ॥ ४३ ॥
सुदुल्लहं पुण्णवसा समग्गसामग्गिमेअं लहिऊण लोआ ।
बुहा मुहा मा कुणहप्पगामनिद्दाकसायाइपमायजोगा ॥ ४४ ॥
पमायओ पुव्वधरा दुरंते भमंति भीमे भवसायरम्मि ।
तोऽणंतदुक्खाण निआणमेअं मुत्तूण धम्मं सुहयं करेह ॥ ४५ ॥
सो दुविहो पन्नत्तो जिणेहिं तेलुक्कतिलयभूएहिं ।
भव्वाण हिअट्ठाए सुसमणसड्ढाण भेएणं ॥ ४६ ॥
पंचमहव्वयरूवो समणाणं समिइगुत्तिसंजुत्तो ।
अव्वाबाहसुहाणं हेऊ सो होइ जइधम्मो ॥ ४७ ॥
बीओ सावयधम्मो दंसणमूलो दुवालसविहो अ ।
जं आराहिअ भव्वा अच्चुअए जंति उक्कोसं' ॥ ४८ ॥
इअ जिणवराओ दुविहं धम्मं सोऊण जायसंवेगो ।
भत्तिभरभरिअहिअओ तत्थ जिणं सो इमो भणइ ॥ ४९ ॥

---

१ वम्महo कन्दर्पः तस्य महस्तेजः तस्य मथनः । (टि. ला.) ॥
२ अव्याबाधसुखानि मोक्षसुखानि तेषां हेतुः कारणं ? कोऽर्थः साधुधर्मपालनादुत्कृष्टतो मोक्षगतिर्भवति ॥ ४७ ॥ ३ सम्यक्त्वमूलं द्वादशविधं श्रावकधर्मं प्रतिपाल्य भव्यजीवा उत्कृष्टतोऽच्युतके द्वादशमे देवलोके यांति ॥ ४८ ॥

'भयवं! पंचमहव्वयपव्वयभारं धरेउमसमत्थो ।
पंचअणुव्वयरूवं सम्मं धम्मं समीहेमि ॥ ५० ॥
धम्मं सम्मद्दंसणमूलमहिंसाइ सावयाण तओ ।
पडिवज्जिऊण तुह मुहकमला सफलेमि निअजम्मं ॥ ५१ ॥
अज्जप्पभइं देवो सामि! तुमं चेव वीअराओत्ति ।
सुगुरु वि बंभयारी धम्मो जिणदेसिओ होउ ॥ ५२ ॥
अ[1]न्नपरिगहीअ चेइअ अन्[2]नुत्थिअ देवयाइ णो पणमे ।
विहि[3] अरिहचेइआणं पणाममुज्झित्तु कइआ वि' ॥ ५३ ॥
इअ प[4]णदूसणरहिअं पं[5]चविभूसणविभूसिअं ।
सम्मद्दंसणरयणं पडिवन्नं तेण जिणवयणा ॥ ५४ ॥
न हणामि निरवराहे तसाइ जीवे उ [6]सावराहाणं ।
घायं निक्करुणमहं कुणेमि कइआवि नो नाह! ॥ ५५ ॥
एँ[7]गिंदिआण जयणा वहाइअइआरवज्जणा चेव ।
हुज्ज सया इअ पढमं वयं स गिण्हेइ भावेण ॥ ५६ ॥

---

१ अन्ये परतीर्थिकास्तैः परिगृहीतानि यानि जिन चैत्यानि जिन-प्रतिमालक्षणानि यथा भौतपरिगृहीतानि वीरभद्र-महाकालादीनि ॥ २ जैनयूथादन्यत् यूथं संघांतरं तीर्थान्तरं तदस्ति येषां तेऽन्ययूथिका-श्चरकादिकुतिर्थीकास्तान् । अन्ययूथिकदेवता वा हरि-हरादयो न प्रमाणम् ॥ ३ विधिगृहीताऽर्हत्चैत्यानां प्रणामं मुक्त्वा ॥ ५३ ॥ ४ शंका (१) आकांक्षा (२) विचिकित्सा (३) मिथ्यादृष्टिप्रशंसनम् (४) मिथ्यादृष्टिपरिचयः ५ इति दूषणानि ॥ ५ स्थैर्य (१) प्रभावना (२) जिन-भक्तिः (३) जिनमतकौशलं (४) तीर्थसेवा (५) इति भूषणानि सम्यक्त्वस्य ॥ ५४ ॥ ६ अपराधोऽन्यायस्तेन रहितान् त्रसादिजीवान् सर्वथा न हन्मि । सापराधानां जीवानां निष्करुणं निर्दयं यथा स्यात् तथा प्रहारं न कुर्वे ॥ ५५ ॥ ७ एकेंद्रियाणां पृथिव्यादीनाम् पंचानां यतना । वधादीनामतिचाराणां वर्जनम् ॥ ५६ ॥

कन्नालीअ[1] गवालिअं[2] भूमिअलीए अ कूडसक्खीओ ।
नासावहार[3]मेए थूलअसच्चे विवज्जेमि ।। ५७ ।।
पंचइआरे अ तओ वज्जिअ बीअव्वयं स गिण्हेई ।
तइअं[4] जेणं चोरिअणामं पावेइ तं वज्जे ।। ५८ ।।
तेणाहडाइआणं अइआराणं विवज्जणं काउं ।
गिण्हेइ सो अदिन्नादाणवयं जिणवरिंदमुहा ।। ५९ ।।
सिवणंदं निअभज्जं उज्झिअ वज्जेमि सव्वत्थीसेवं ।
अइआरपंचरहिअं सदारसंतोसयं होउ ।। ६० ।।
भूमज्झे ववसाये कलंतरे हुंतु हेमकोडीओ ।
चत्तारि अ चत्तारि अ अओ परं हुंतु मह निअमो ।। ६१ ।।
पत्तेअं पत्तेअं ववसायकए तिण्णिधणकए अ ।
सगडाणं पंचसया हवंतु मह उवरि पडिसेहो ।। ६२ ।।
सायरजत्ताइकए हवंतु मह वाहणाइं चत्तारि ।
तत्तिअ तिण्णिधणकए पोआ चउगोउला हुंतु ।। ६३ ।।
खित्तपमाणलंगलपंचसया हुंति उवरि पडिसेहो ।
पंचममणुव्वयं इअ पडिवन्नं तेण सड्ढेण ।। ६४ ।।
अह भोगुवभोग[6]वए ण्हाणे निअअंगलूहणकए ।
एगा सुगंधकसाय साडिआ[7] मुक्कला मज्झ ।। ६५ ।।

---

१ कन्याविषयमसत्यं ।। २ धेनु-वृषभविषयमसत्यं ।। ३ न्यासापहार विषयम् असत्यम् ।। ५७ ।। ४ तृतीयव्रतेयेन कर्मणा चोर इति नाम प्राप्नोति तत्कर्म वर्जयामि ।। ५८ ।। २८ स्तेनाश्चौरास्तदाहृतादीनामतिचराणाम् ।। ५९ ।। शिवनंदां स्वभार्यां मुक्त्वाऽन्याः सर्वाः स्त्रियो वर्जयामि ।। ६० ।। ६ सकृदेव भुज्यते यः स भोग उच्यते आहार-कुसुमादिः । पौनःपुन्येनोपभुज्यते यः स उपभोगो भवन-वसनांगनादिस्तयोर्व्रते ।। ७ गंधप्रधाना कषायेण रक्ता शाटिका गंधकषायी ।। ६५ ।।

जिट्ठिअमहुणो निअदंतसोहणं होउ अवर पडिसेहो ।
अंगब्भंगणयं पुण सयपाकसहस्सपाकेहिं ॥ ६६ ॥

उवट्टणंम्मि गोहुमपिट्ठं कुसुमाइवासउम्मीस्सं ।
तह ण्हाणम्मिं महल्ला अट्ठेव य उट्टिआ कुम्भा ॥ ६७ ॥

परिहाणप्पावरणे एगं महखोमंजुअलयं होउ ।
चंदणघणसारा अ विलेवणं होउ मह अंगे ॥ ६८ ॥

पुप्फेसु सुद्धपउममाला मालईसुमाण तह भोगे ।
अच्चित्तकण्णकुंडलनामंकिअमुद्दिआहरणे ॥ ६९ ॥

तह अगरतुरुक्काइअ धूवो मह होउ भोगकज्जम्मि ।
भोअणविहिप्पमाणं कुणेमि जहसत्ति अह नाह ! ॥ ७० ॥

मुग्गरसदिव्वदव्वेहिं करिज्जए जाय पुव्वदेसम्मि ।
अहव घयतिल्लतलिएहिं तंदुलेहिं कया जा य ॥ ७१ ॥

मुग्गइआण पेआ सा पेआ इअरपिज्जपडिसेहो ।
पक्कन्ने महघयउरखंडभरिअखज्जया भुज्जा ॥ ७२ ॥

कूरम्मि कलमसाली मुग्गा. मासा तहा कलावा य ।
विदलम्मि मुकला मह अन्ने धन्ने न गिण्हेमि ॥ ७३ ॥

---

१ दंतशोधनं दंतमलापनयनकाष्टम् । ज्येष्टीमधोः मधुररसवनस्पति विशेषस्य ॥ २ अङ्गमर्दनम् औषधशतनिष्पन्नं शतपाकतैलमुख्येन । एवं सहस्रपाकेनापि । ६६ ॥ ३ उद्वर्तने गोधूमचूर्णं कुसुमादिसुगंधद्रव्य-वासोन्मिश्रं । ४ स्नानार्थं जलकुंभा औष्ट्रिका, बृहन्मृण्मयभांडपूरणप्रयो-जना ये घटास्ते औष्ट्रिका उच्यन्ते नातिलघवो नातिमहांतः ॥ ६७ ॥ ५ कार्पासिकवस्त्रयुगलम् ॥ ६८ ॥ ६ नामांकितमुद्रा अंगुलीयकम् ॥ ६९ ॥ ७ तुरुष्कः सेल्हकः ॥ ७० ॥

आसोकत्तिअजायं सुरहिघयं होउ मुक्कलं मज्झ ।
[1]चुचुअ-मंडुग-सोवच्छिआ य सागा तहा तिन्नि ॥ ७४ ॥
तह [2]पल्लंकफलाइं माहुरयं मुक्कलं मह हवेउ ।
वडया[3]पेंढीरडीपूरणाइं गिण्हे न इअराइं ॥ ७५ ॥
जाइफल-कक्कोलय-कप्पूर-एला-लवंगएहिं च ।
मीसो तह तंबोलो हवेउ इअरस्स पडिसेहो ॥ ७६ ॥
[4]आगासजलं मुत्तुं सेसाण जलाण तह परिच्चाओ ।
जावज्जीवा एए निअमा भोगोवभोगम्मि ॥ ७७ ॥
[5]धम्मो अत्थो कामो न सिज्झई जेण कम्मुणा लोए ।
भण्णइ अणत्थदंडो सो चउब्भेओ मुणेअव्वो ॥ ७८ ॥
[6]पमायाचरिअं हिंसप्पयाणमवज्झाणयं ।
पावकम्मोवएसो अ चउहा तं अणत्थयं ॥ ७९ ॥
[7]जीवहिंसापमाएण पमायाचरणं भवे ।
[8]अट्टरुद्देहिं जं झाणं अवज्झाणं तमाहिअं ॥ ८० ॥
[9]पाणिवहहेउ अग्गी–जंतय–सत्थाइआण जं दाणं ।
हिंसप्पयाणमेअं विआहिअं तं समासेणं ॥ ८१ ॥

---

१ (બથવો, અગથિયો કે ડોડી શાક. B) ।
चूचुक शाकः मंडूकिका शाकः सौवस्तिक शाकः तद्देशप्रसिद्धा एव ॥ ७४ ॥ २ वल्लीफलविशेषानि ॥ ३ पटीरडी (ला.) ॥ ७५ ॥ ४ आकाशात्पतितं जलं तदेव गृह्यते तदाकाशजलं मुक्त्वा अन्यजलत्यागः ॥ ५ धर्मार्थकामाः येन कर्मणा न सिध्यंति । अनर्थेन धर्मार्थकामव्यतिरेकेणदंडो अनर्थदंडः । स चतुर्भेदः ॥ ७८ ॥ ६ प्रमादो विकथादिरूपस्तेनाचरितं प्रमादाचरणं, हिंस्रप्रदानं, अपध्यानम् पापकर्मोपदेशः तदनर्थकं चतुर्धा ॥ ७९ ॥ ७ जीवानां हिंसाप्रमादेन यत्र क्रियते तत्प्रमादाचरणं भवेत् ॥ ८ आर्तरौद्राभ्यां यदपध्यानं तदपध्यानं कथितम् ॥ ८० ॥ ९ जीववधहेतूनामग्नियंत्रशस्त्रादीनां यत्परेषां प्रदानं तत् हिंस्रप्रदानं व्याहृतम् । समासेन संक्षेपेण ॥ ८१ ॥

पोत्राणं कम्माणं उवएसणं पावकम्मुवएसो ।
इअ चउहा वि अणत्थयदंडवयं तेण पडिवन्नं ॥ ८२ ॥
[1]इत्थंतरम्मि वीरो भणेइ 'आणंद ! दंसणस्स इमे ।
पंचइआरा जाणिअ न फासिअव्वा कइआवि ॥ ८३ ॥
देवाइआण संका १ आकंखा २ परमयाभिलासो अ ।
सफलं पइ संदेहो विचिगिच्छा ३ मुणिदुगंछा वा ॥ ८४ ॥
परपासंडिपसंसा ४ परिचयकरणं च तेसि संथवणं ५ ।
एए सम्मदंसणपंचइआरा न कायव्वा ॥ ८५ ॥
वह-बंधं १-२ छविच्छेअं ३ अइभारं ४ भत्त-पाणवुच्छेअं ५ ।
कुणमाणो जीवाणं पढमवयं सो विराहेइ ॥ ८६ ॥
मिच्छोवएसु १ सहसाऽभक्खाणं २ गुज्झभासणं ३ चेव ।
वीसत्थमंतभेओ ४ सकूडलेहाण लिहणं ५ च ॥ ८७ ॥

---

१ पापानां कर्मणामुपदेशनं परेभ्यः प्ररूपणं पापकर्मोपदेशो भवति । इति चतुर्धाऽपि अनर्थदंडव्रतं तेन आनंदेन प्रतिपन्नम् ॥ ८२ ॥ २ अत्रांतरे श्रीवीरो वक्ति हे आनंद ! दर्शनस्य सम्यक्त्वस्यपंचातिचारा इमे वक्ष्यमाणा ज्ञात्वा न कार्याः ॥ ८३ ॥ ३ (१) देवगुरुधर्माणां संशयकरणं शंका' (२) परमतानामभिलाष आकांक्षा, (३) अथ फलं प्रति संदेहो विचिकित्सा, मुनिदुगंछा वा जुगुप्सा वा ॥ ८४ ॥ ४ (४) परपाषंडिनां परदर्शनिनां प्रशंसा गुणोत्कीर्तनं, (५) तेषां पाषंडिनां परिचयकरणं संस्तवः ॥ ५ (१) वधो यत् पश्वादिनां ताडनं, (२) बंधो रज्ज्वादिना संयमनं, (३) छविच्छेदो देहावयवच्छेदः । (४) अतिभाराऽऽरोपणं तथाविधशक्तिविकलानां महद्भारारोपणम् । (५) भक्तपानव्युच्छेद अशनपानीयानामप्रदानम् ॥ ८६ ॥ ६ (१) मिथ्योपदेशः परेषामसत्योपदेशनम् । (२) सहसाऽनालोच्याभ्याख्यानमसद्दोषाभ्यारोपणं सहसाभ्याख्यानं चोरस्त्वमिति । (३) गुह्यभाषणं रहस्याभ्याख्यानं (४) विश्वस्तानां कलत्रादीनां गुह्यमंत्रं बहिः प्रकाशयति (५) असद्भूतार्थ-लेखविधानम् ॥ ८७ ॥

एए पंचइआरा जाणिअ बीअव्वए न कायव्वा ।
तइए तेणाणीअं गिण्हइ १ तेणप्पओगा उ २ ॥ ८८ ॥
लोए विरुद्धगमणं ३ कूडतुलकूडमाणए ४ चेव ।
तप्पडिरूवे ५ जाणिअ पंचइआरे विवज्जेसु ॥ ८९ ॥
भाडीदाणेणित्तरगहिआऽपरिगहिअविहवावेसाई ।
तासु गमणं १-२ परेसिं विवाहपरिमीलणं मोहा ३ ॥ ९० ॥
कामभोगेसु तीव्वासत्ती थीथणमुहाइफासेण ४ ।
तह कामकीलणं ५ इअ पंचइआरा चउत्थवए ॥ ९१ ॥
धणधन्न १ खित्तवत्थू २ दुपयचउप्पय ३ हिमाणं ।
कुप्पस्स ५ य पमाणे अइक्कमो पंचमवयम्मि ॥ ९२ ॥
उड्ढमहतिरिअजोयणमाणाइक्कमु १—२—३ सखित्तवुड्ढी ४ अ ।
सइ अंतद्धाणं ५ गुणवयम्मि पढमे इमे पंच ॥ ९३ ॥
सच्चित्ते १ सच्चित्तपडिबद्धे २ तेण मीस ३ आहारे ।
दुपक्काऽपक्कोसहि ४ तुच्छोसहि भक्खणं चेव ॥ ९४ ॥

---

१ (१) स्तेनाः चौराः तैरानीतं वस्तु गृह्णाति । (२) स्तेनप्रयोगः चोरव्यापारणं हरत यूयमित्यन्यनुज्ञानम् ॥८८॥ (३) लोकविरुद्धयोर्नृपयो-र्विरुद्धगमनेन । (४) तुला प्रतीता, मानं कुडवादिः, तयोर्न्यूनाधिककरणं, (५) तत्प्रतिरूपता ॥ ८९ ॥ २ (१) भाडीप्रदानेन इत्वरमल्पकालं गृहीता-स्ववशीकृता इत्यर्थः ॥ अविपरिगृहीता वेश्या विधवाद्यास्तासु गमनम् । परेषां विवाह (३) योजनम् ॥ ९० ॥ (४) स्त्रीस्तनमुखादिस्पर्शे काम-भोगेषु तीव्राऽऽसक्तिः । (५) कामक्रीडा ॥ ९१ ॥ ३ धनादीनामुक्त-प्रमाणेऽतिक्रमोऽधिककरणम् (१-५) ॥ ९२ ॥ ५ ७ स्वक्षेत्रवृद्धिरेकतः संक्षेप्य (४) अन्यदिशियोजनप्रक्षेपणम् । स्मृत्यंतर्धानम् स्मृतिभ्रंशः (५) ॥ ९३ ॥ ५ (४) दुष्पक्वा अस्विन्ना अपक्वा अग्न्यसंस्कृता, तुच्छा (५) असारा या औषधयस्तासां भक्षणम् ॥ ९४ ॥

पंचइआरा एए भोगुवभोगम्मि हुंति भोअणओ ।
तह कम्मओ अ पनरस हुंति इमे ते अ वुच्छामि ॥ ९५ ॥
इंगालकम्मे १ वणसाडिकम्मे २ पप्फोडकम्मे ३ सगडाइकम्मे ४
तो भाडए ५ दंतय ६ लक्ख ७ केस ८ रसाण ९ वाणिज्ज
महाविसाणं १० ॥ ९६ ॥
निल्लंछणं ११ जंतनिपीलणं १२ च तहाऽसईपोसु १३ दवस्स दाणं १४
सराइसोसं१५ इअ सव्वकम्मादाणा निदाणा दुहसायरस्स ॥ ९७ ॥
संजुत्ताहिगरणया १ उवभोगाणं तहाइरित्तं २ ।
मोहरिअं ३ कोकुच्चं ४ कंदप्पमणत्थदण्डम्मि ५ ॥ ९८ ॥

---

१ अंगारकर्म वन्यारंभेन आजीविका १ । वनशाटिकर्म वनस्पत्या जीवनम् २ । प्रस्फोटकर्म भूम्यादिदारणेनाऽऽजीवनम् ३ । शकटादिकर्म शकटादीनां पाटनविक्रयवाहनरूपम् ४ । भाटकर्म गन्त्र्यादिभिः भांडवाहनम् ५ । दंतवाणिज्यमाकरे हस्त्यश्वादीनां दत-नखविषयम् ६ । लाक्षावाणिज्यं प्रतीतम् ७ । रस वाणिज्यं सुरादिविक्रयः ८ । विष कर्म जीववधप्रयोजनशस्त्रादिविक्रयोपलक्षणम् ९ । केशवाणिज्यं केशवतां दास-गवोष्ट्रादीनां विक्रयरूपम् १० ॥ ९६ ॥ निर्लांछनकर्म वृषादीनां नासा-वेधनां-ऽकनादिविषयम् ॥११॥ यंत्रपीडनकर्म यंत्रेण तिले-क्षु-सर्षपादीनां पीडनरूपम् ॥ १२ ॥ आजीविकार्थं शारिकाशुक दासी दासादिपोषण-मसतीपोषः ॥ १३ ॥ क्षेत्रादिशोधननिमित्तं दवाग्निदानम् ॥ १४ ॥ सरो-ह्रद-तडागादिशोषः, तत्र सरः स्वभावनिष्यन्दम्, ह्रदो नद्यादीनां निम्नतरप्रदेशः, तडागं खननसंपन्नमुत्तानविस्तीर्णजलस्थानम्, पषां गोधूमादिवपनार्थं शोषणम् ॥ १५ ॥ २ सं. संयुक्तमर्थक्रियाकरणक्षम-मधिकरणं, उदूखलमुशलादि, तद् भावः तत्ता १ । भोगोपभोगानां कामद्रव्योत्पादकादीनां स्नानाद्यर्थमतिरिक्तता अधिकमीलनम् २ । मौखर्यं धाष्ट्र्यं प्रायमसत्याऽसंबद्धप्रलापितम् ३ । कौत्कुच्यमनेकप्रकारा मुख-नयनादिविकारादिपूर्वका परिहासादिजनिका भांडानामिव विडंबन-क्रिया ४ । कंदर्पः कामः तद्धेतुर्विशिष्टो वाक्यप्रयोगोऽपि कंदर्प-उच्यते प्रहासमिश्रं मोहोद्दीपकं नर्मेतिभावः ५ ॥ ९८ ॥

मण-वाया-कायाणं दुप्पणिहाणं १–२–३ अणायरो४ अ तहा ।
सइणुवठावणमेए ५ अइयारा हुंति सामइए ॥ ९९ ॥
पेसाइअप्पओगो१ आणयणं चेव पुग्गलखेवो ३ ।
सद्द४रूवाणुवाया५ हवंति देसावगासम्मि ॥ १०० ॥
अप्पडिलेहिअदुप्पडिलेहिअसंथारसिज्जमाइणं १-२ ।
अपमज्जिअदुपमज्जिअठाणे आयाणमुसग्गे ३–४ ॥ १०१ ॥
सरणाणुवठावणयं अणायाराइ अ ५ अईआरा ।
पोसहुववासयम्मि जाणिअ न कयावि कायव्वा ॥ १०२ ॥
सच्चित्ते निक्खेवो१ तेण पिहाणं२ च मच्छरो जइसु३ ।
कालविलंबो४ अवरप्परूवणं बारसम्मि वए ॥ १०३ ॥
इहलोआसंसा तह परलोआसंस-जीविआसंसा ।
मरणासंसा तह कामभोगजोगाणमहिलासो ॥ १०४ ॥
संलेहणाइ एए अइआरा पंच पंच नायव्वा ।
इच्चाइ सामिवयणा णाउ सो हरिसिओ भणइ ॥ १०५ ॥

---

१ कृतसामायिकस्य मनोदुःप्रणिधानं दुष्टचिंतनम् १ । वाक्दुष्प्रणिधानं सावद्यभाषणम् २ । कायदुष्प्रणिधानं अप्रत्युपेक्षितशरीरावयवव्यापरणम् ३ । अनादरः ४ । सामायिकं कृतं नवेति स्मृत्यनुपस्थापनम् ५ ॥ ९९ ॥ २ प्रेष्यानां भृत्यादीनामादेश्यानां क्षेत्रातिव्यापारणं कार्याय प्रेष्यादिप्रयोगः १ । एवमानयनमपि सचेतनादिद्रव्यस्य २ । परेषां बोधनाय पुद्गलाक्षेपणे लेष्ट्वादि क्षेपणं ३ । स्वगृहाद्यभिग्रहे बहिः प्रयोजनोत्पत्तौ काशितादि शब्दकरणेन स्वज्ञापनं शब्दानुपातः ४ । एवं परेषां स्वसमीपाऽऽनयनार्थं स्वांगरूपदर्शनं रूपानुपातः ५ । सर्वव्रतसंक्षेपरूपे देशावकाशिके ॥ १०० ॥ ३ अप्रत्यप्रेक्षितम् जीवरक्षार्थं चक्षुषा न निरीक्षितम् १ । दुःप्रत्युपेक्षितम् उद्भ्रांतचेतोवृत्तितया न सम्यग्निरीक्षितम् २ । अप्रमार्जित–दुःप्रभार्जितस्थाने आदानं ग्रहणं ३ । उत्सर्गः त्यागः ४ । ॥ १०१ ॥ स्मरणानुस्थापनम् पौषधः कृतो नवेति ५ । पौषधाऽनादरः ॥ १०२ ॥

'भवण्णवोत्तारतरंडयाइं वयाइं अईआरविवज्जआइं ।
सम्मत्तरम्माइं इमाइं हुंतु तुहप्पसाया मह जावजीवं ॥ १०६ ॥
अओ परं सामि ! पणामपूआइअं न कुव्वे परतित्थिआणं ।
नमंसणं अन्नसुराणमन्नमयग्गहीआरिहचेइआणं ॥ १०७ ॥
रायाभिओगा उ गणाभिओगा बलाभिओगा उ सुराभिओगा ।
सवित्तिकंतारगुरुग्गहाउ सम्मत्तमन्नत्थ हवेउ मज्झ ॥ १०८ ॥
सामग्गिभावे असणाइवत्थं पत्तं तहा कंबलपुंछणाइ ।
संथारसिज्जासणओसहाइ अउप्परं देमि मुणीण कप्पं' ॥ १०९ ॥
चिंतामणिव्व सम्मं धम्मं पडिवज्जिऊण जिणवयणा ।
आणंदो जिणचंदं पमुइअचित्तो भणइ एवं ॥ ११० ॥
'अज्ज कयत्थो जम्मो अज्ज कयत्थं व जीविअं मज्झ ।
पत्तं तिहुअणरज्जं जं लद्धं सासणं तुज्झ ॥ १११ ॥
दुत्थे वि निहीपयडो जाओ घरअंगणम्मि कप्पतरू ।
जं तुह धम्मो सम्मो अलद्धपुव्वो मए लद्धो' ॥ ११२ ॥
नवजीवाइपयत्थे सम्मं लहिऊण मुणिअ जिणवयणा ।
इअ जंपंतो पत्तो सामिं नमिऊण निअ गेहं ॥ ११३ ॥
सो सिवणंदं भज्जं कहेइ 'इअ वीरवयणउ धम्मो ।
दूअपलासे चेइअहरम्मि सम्मं मए गहिओ ॥ ११४ ॥
ता सुअणु ! तुमं गमिही सामिसगासम्मि धम्मपडिवत्ति ।
काऊणं निअजम्मं सफलेहि जिणिंदभत्तीए ॥ ११५ ॥
तं वयणं सोऊणं सा हरिसिअमाणसा समोसरणे ।
पत्ता सुहासणेणं वंदिअ वीरं भणइ एवं ॥ ११६ ॥
'सामि ! समणोवासग धम्मं सम्मं कहेह मे पुरओ ।
जेणं तुहप्पसाया तरामि भवसायरमणंतं' ॥ ११७ ॥

तो सामिणा वि धम्मे परूविए सा वि पुलइअसरीरा ।
सम्मद्दंसणरम्मं सावयधम्मं पवज्जेइ ॥ ११८ ॥
सा पणमिऊण पाए निरवाए वीरजिणवरिंदस्स ।
सं धम्मम्मममाणा गया निअठाणमाणंदा ॥ ११९ ॥
इत्थंतरम्मि वीरं पणमिअ पुच्छेइ गोअमो 'भयवं ! ।
आणंदस्स जईणं धम्मो किं इह भवे होही ?' ॥ १२० ॥
भयवं पि वद्धमाणो साहइ सिरिगोअमं मुणिवरिंदं ।
'आणंदो जइधम्मं गहिस्सई णो इह भवम्मी' ॥ १२१ ॥
सिवणंदा सा भज्जा सो आणंदो वि गिहवई दो वि ।
धम्मं जिणुत्तमुत्तमसद्धाइ कुणंति हट्ठमणा ॥ १२२ ॥

यतः

भवसयसहस्सदुलहे जाइजरामरणसायरुत्तारे ।
जिणवयणम्मि गुणागर ! खणमवि मा काहिसि पमायं ॥१२३॥
इअ तेसिं सड्ढागं कुणमाणाणं जिणिंदवरधम्मं ।
जाया चउदसवरिसा सद्धाइ पवद्धमाणाए ॥ १२४ ॥
अह पनरसम्मि वरिसे आणंदो सम्मधम्मजागरिअं ।
जागरमाणो वि तहा विचिंतए अप्पणो चित्ते ॥ १२५ ॥
पालिअमित्तिअकालं मए कुडुंबं पहुत्तणं लहिउं ।
पडिमारूवं धम्मं कुणेमि जइ तो वरं मज्झ ॥ १२६ ॥
इअ चिंतिऊण चित्ते तेण समग्गं पि नियसयणवग्गं ।
हक्कारिअ जहसत्ती भत्तीइ विणिम्मिआ तस्स ॥ १२७ ॥
असणेणं पाणेणं तह खाइमसाइमेहिं वत्थेहिं ।
तंबोलाइपयाणा संतोसिअ तं भणइ एवं ॥ १२८ ॥
'तुब्भे जइ अणुजाणह जिट्ठं पुत्तं ठवेमि गिहभारे ।
वीरजिणकहिअपडिमारूवं धम्मं कुणेमि जहा' ॥ १२९ ॥

इअ पुच्छिऊण सयणे जिट्ठं पुत्तं ठवित्तु गिहभारे ।
कुल्लागसन्निवेसे सयणघरे पोसहागारं ॥ १३० ॥
सम्मं पमज्जिऊणं पासवणुच्चारभूमिपरिसुद्धं ।
दब्भस्स य संथारं आरूहई मोहमलरहिओ ॥ १३१ ॥ युग्मं ॥
तत्तो वीरजिणिंदं मणम्मि सरिऊण सो वि पडिमतवं ।
विहिणा कुणेइ धम्मं जिणुत्तमंगीकुणंतो अ ॥ १३२ ॥

प्रतिमागाथामाह—

दंसण १ वय २ सामाइअ ३ पोसह ४ पडिमा ५ अबंभ ६ सच्चित्ते ७ ।
आरंभ ८ पेस ९ उद्दिट्ठ वज्जए १० समणभूए ११ अ ॥ १३३ ॥
पूअंतो स तिकालं जिणं छआगाररहिअसम्मत्तो ।
पालेइ अ संकाइअमुक्को सो दंसणप्पडिमं ॥ १३४ ॥

यत उक्तम्—

संकाइसल्लविरहिअ सम्मद्दंसणजुओ उ जो जंतू ।
सेसगुणविप्पमुक्को एसा खलु होउ पढमा उ ॥ १३५ ॥
पंच य अणुव्वयाइं अईआरविवज्जिआइं दो मासं ।
सम्मद्दंसणजुत्तो पालइ पडिमाइ बीआए ॥ १३६ ॥
तइआए पडिमाए पइदिवसं सो कुणेइ सामइअं ।
दो संझं पुव्वविहीइ संजुओ तिन्नि मासे जा ॥ १३७ ॥
अट्ठमिचउद्दसीपुण्णिमाइए पव्वेसु पोसहं कुणइ ।
पडिमाइचउत्थीए चउमासे पुव्वविहिसहिओ ॥ १३८ ॥
दंसणमूलदुवालसवयाइं पालेइ निरइआराइं ।
असिणाणो दिणभोई अबद्धकच्छो अ सो संतो ॥ १३९ ॥
दिणिबंभयारि रत्ति परिमाणकडो अ पडिमदिणवज्जं ।
अट्ठमिचउद्दसीपुण्णिमाइपव्वसु रयणीए ॥ १४० ॥

काउसग्गम्मिठिओ सो झायइ निअमणे जिणे सव्वे ।
एअं पडिमाऽपडिमं आराहइ जाव पणमासे ॥ १४१ ॥

छट्ठीए छम्मासे अब्बंभं सव्वहा विवज्जेइ ।
सिंगारकहमयत्थीसंगविभूसाइ परिमुक्को ॥ १४२ ॥

सच्चित्तं असणाइ अ आहारं सत्तमासपज्जंतं ।
पडिमाइ सत्तमाए वज्जइ सो पुव्वविहिजुत्तो ॥ १४३ ॥

सयमारंभं न कुणइ कीरइ आजीविअत्थ इअरेहिं ।
अट्ठमिआए अट्ठउमासे पुव्वुत्त विहिसहिउ ॥ १४४ ॥

पुत्ताइनिहिअनिअगिहभारो न करेइ णो करावेइ ।
नवमीइ महारंभे नवमासे पुव्वविहिजुत्तो ॥ १४५ ॥

असणाइअआहारं उद्दिट्ठकडं नो भुंजए सो वि ।
छुरमुंडो अह सिहलिं धारेइ दसमासपज्जंतं ॥ १४६ ॥

जं निहिअं धणजायं पुच्छंताणं कहेइ तं मुत्तुं ।
सव्वं गिहस्स कज्जं वज्जइ दसमीए पडिमाए ॥ १४७ ॥

इक्कारसीइ समणुव्व सो वि पडिमाइ समणभूआए ।
कप्पं च चोलपट्टं मुहवत्तिं धरइ धम्मधयं ॥ १४८ ॥

गिन्हेइ गहिअपत्तं फासुअमसणाइ सयणसयणेसुं ।
पडिमापडिवन्नस्सय भिक्खं देहत्ति वयणाउ ॥ १४९ ॥

कोसि तुमं ? इअ पुट्ठो समणाणमुवासगो इअ भणेइ ।
पंचसमिउ तिगुत्तो लोअं भद्दं च कारेइ ॥ १५० ॥

जाविक्कारसमासे कुणेइ समणाण सयलमायारं ।
हिट्ठिल्लाणं किच्चं जं तमुवरिमाइ पकुणेइ ॥ १५१ ॥

इअ इक्कारसपडिमाघोरतवं काउ मज्ञवाइ जुउ ।
जाओ अ अट्ठिचम्मावसेसतणु उ महासत्तो ॥ १५२ ॥
जह जह सरीरसत्ती तिव्वेण तवेण हायए तस्स ।
तह तह सेअहिअयरं मणोबलं वड्डए धम्मे ॥ १५३ ॥
नाउं निअदेहठिइं समरंतो वद्धमाणपयजुअलं ।
काउणं संलेहण माराहणमणसणी जाउ ॥ १५४ ॥
एअम्मि अवसरे से अभग्गवेरग्गलग्गचित्तस्स ।
उप्पन्नमोहिनाणं सुहझाणं झायमाणस्स ॥ १५५ ॥
पुव्वापच्छिमदाहिणलवणसमुद्दम्मि सो वि नाणेण ।
जाणइ तह पासेई पणसयजोयणमिअं खित्तं ॥ १५६ ॥
उत्तरदिसाइ लहुअं हिमवंतं पासए अ जाणेई ।
अह पढमनरयपुढवी लोलच्चुअनरय वासं जा ॥ १५७ ॥
सोहम्मणामकप्पं उड्ढं सो पासए अ जाणाई ।
ओहिनाणेण तओ आणंदो दमिअमयमोहो ॥ १५८ ॥
समयम्मि तम्मि सामी चामीअरपउमठविअपयजुअलो ।
वीरो अ समोसरिओ असुरिंदसुरिंदपरिअरिओ ॥ १५९ ॥
सयलो वि नयरलोओ तं वंदिअ धम्मदेसणं सोउं ।
संवेगरंगजुत्तो निअ निअ ठाणेसु संपत्तो ॥ १६० ॥
अइदित्तदेहकंती पसंतचित्तो समत्तसुअनाणी ।
बहुविहलद्धिसमिद्धो सिरिगोअमगणहरो भयवं ॥ १६१ ॥
छट्ठेणं छट्ठेणं सो सययं पारणं करेमाणो ।
लद्धूण जिणाएसं संपत्तो वाणिअग्गामे ॥ १६२ ॥ (युग्मम्)
सो फासुअमाहारं विहरिअ कुल्लागसन्निवेसम्मि ।
पच्छावलिओ वत्तं करिज्जमाणिं इअ सुणेइ ॥ १६३ ॥

आणंदेणं गहिअं अणसणमिअ मुणिअ तस्स सो भयवं ।
वंदावणानिमित्तं पत्तो तह पोसहागारे ॥ १६४ ॥
अभिगमणे असमत्थो आणंदो तं समीवदेसम्मि ।
पमुइअचित्तो हक्कारिऊण वंदइ नमंसेइ ॥ १६५ ॥
'सड्ढाणमोहिनाणं उप्पज्जइ ?' तेण पुच्छिए भयवं ।
'आणंद ! गिहत्थाणं उप्पज्जइ' इअ पसाहेइ ॥ १६६ ॥
तो आणंदे साहइ 'भयवं ! मह उहिनाणमुप्पन्नं ।
लवणम्मि पंचजोअणसयाइं तिदिसासु पत्तेअं ॥ १६७ ॥
उत्तरउ हिमवंति अहलोए लोलुअं नरयवासं ।
उड्ढं च पढमकप्पं जाणे पासेमि नाणेणं' ॥ १६८ ॥
तो गोअमगणहारी भणइ 'आणंद ! इत्तिअं खित्तं ।
णो पासंति गिहत्था तो मिच्छामिदुक्कडं देसु' ॥ १६९ ॥
सो भणइ 'सामि ! जो जिणवयणं अन्नहा परूवेइ ।
तस्स य मिच्छाउक्कडमहवा इअरस्स किं होइ ?' ॥ १७० ॥
सामी भणइ 'समणोवासग ! इअरस्स नो हवइ मिच्छा' ।
'तो मिच्छादुक्कडयं देसु तुमं चेव मुणिणाह !' ॥ १७१ ॥
तो संकिउ अ भयवं गंतूण वद्धमाणपासम्मि ।
पुच्छेइ भत्तिपुव्वं हिअयगयं संसयंसव्वं ॥ १७२ ॥
'आणंदस्सय वयणं सच्चं वा वीअराय ! मह वयणं ?' ।
वीरो भणेइ 'गोअम ! सच्चं आणंदगिहिवयणं' ॥ १७३ ॥
तो तुरिअं गंतूणं आणंदं गोअमो खमावेइ ।
दाउं मिच्छादुक्कडमहो ! अ मुक्खत्थिणं चरिअं ॥ १७४ ॥
तत्तो गोअमसामी विहिणा निज्जामिऊण आणंदं ।
समयाइ समाउत्तो वीरसगासम्मि संपत्तो ॥ १७५ ॥

वीसं वरिसाइं तउ आणंदो पालिऊण जिणधम्मं ।
सड्ढाणं इक्कारस पडिमाओवहिअभावेण ॥ १७६ ॥
संलेहणं कुणंतो आलोअंतो पडिक्कमंतो अ ।
नवकारं च सरंतो सुहंझाणे वट्टमाणो अ ॥ १७७ ॥
मासक्खमणेण चुउ सोहम्मे अरूणविमाणम्मि ।
जाओ महिड्ढिअसुरो चउपलिआउट्ठिई सुहिउ ॥ १७८ ॥
पुच्छेइ पुणो वीरं पणमिअ सिरिगोअमो गणहारी ।
'चविऊणं आणंदो उप्पन्नो कहिमओ नाह !' ॥ १७९ ॥
वीरो कहेइ गोअम ! आणंदो चविअ पढमकप्पम्मि ।
अरुणविमाणे जाउ चउपलिआउट्ठिई देवो ॥ १८० ॥
तत्तो चइऊण महाविदेहवासम्मि वरकुले जाओ ।
चरणेण लहिअ केवलसिरि अ सिज्झिस्सइ तत्थ ॥ १८१ ॥
एअं आणंदस्सय चरिअं सुणिऊण जायसंवेगा ।
भव्वा विगयपमाया कुणन्तिजिणधम्ममुज्जुत्ता ॥ १८२ ॥
इअ सिरिलच्छिसायरसूरिसरसाहुविजयसीसेण ।
सुहवद्धणेण लिहिअं चरिअं आणंदसड्ढस्स ॥ १८३ ॥

इति दशश्रावकचरित्रे प्रथममानंदचरित्रं समाप्तम् ॥ छ ॥

अथ द्वितीय कामदेवस्य चरित्रम् ।

अह जंबू सिअकंबूउज्जलजससससहरपयासिअदिगंतो ।
सामिसुहम्मं पुच्छइ चरिअं सिरिकामदेवस्स ॥ १ ॥

---

१. व्रीह्यादौ स्थापनमन्नादेरदानबुद्ध्या १ । तेन सचित्तेन स्थगनम् २। साधुषु मत्सरं वहन् दत्ते ३ । कालातिक्रमं कृत्वा साधूनाकारयति ४ । अदानबुद्ध्या वस्तूनामपरस्येदमिति कथनम् ॥ ५

२. कहिअउ (ला) कथयतु [टि. ला.] ॥

साहइ सुहम्मसामी चरिअं तह कामदेवसड्ढस्स ।
महुमहुराइ गिराए जंबू पुरउ जहा भूअं ॥ २ ॥
इह भारहम्मिवासे तारिसनिअइड्ढिसग्गकयकंपा ।
रिउलक्खेहिं अकम्पा पुरी पुरीभूसणं चंपा ॥ ३ ॥
तत्थ जिअसत्तुराया विन्नायऽसेससत्थसत्थविही ।
नाएण कुणइ रज्जं सुरलोए जह सुरवरिंदो ॥ ४ ॥
तत्थत्थि पुण्णभद्दं चेइअं पुण्णभद्दसयकलिअं ।
गाहावई समिद्धो निवसइ तहिं कामदेवगिहि ॥ ५ ॥
भद्दा भद्दसरूवा भज्जा निरवज्जरूपरमणिज्जा ।
संपुण्णचंदवयणा तस्सत्थि पसत्थमयनयणा ॥ ६ ॥
सोवण्णहिरण्णाणं छक्कोडीओ संति तस्स घरे ।
पत्तेअं ववसाए कलंतरे भूमिमज्झम्मि ॥ ७ ॥
दस दस सहस्सधेणूमाणा छग्गोउला पुणो तस्स ।
इअरो वि बहुसमिद्धीवित्थारो अत्थि तस्स घरे ॥ ८ ॥
अह एगया कयाई वीरजिणिंदो अ पुण्णभद्दम्मि ।
भयवं पि समोसरिउ देवेहिं कया महामहिमा ॥ ९ ॥
तस्स पयवंदणत्थं जंतं दट्ठूण सयलनयरजणं ।
महया इड्ढीइ गओ समुसरणे कामदेवगिही ॥ १० ॥
तिपयाहिणं कुणंतो वंदिअ सिरिवद्धमाणजिणचंदं ।
भत्तिभरभरिअहिअउ जहठाणं सो वि उवविट्ठो ॥ ११ ॥
जिणवयणा उवएसं निसुणिअ आणंदुव्व सो वि गिही ।
पडिवज्जिऊण धम्मं भावंतो भावणाओ अ ॥ १२ ॥

---

१. तस्स य. (ला.) ॥

निअगेहं संपत्तो साहइ भज्जाइ धम्मपडिवत्तिं ।
धम्मो सिवणंदा इव पडिवन्नो तीइ भद्दाए ॥ १३ ॥ युग्मम् ॥

एवं जिणोवइट्ठं जिणधम्मं भावओ कुणंताणं ।
चउदसवरिसा हरिसा संजाया तेसि सड्ढाणं ॥ १४ ॥

अह सो वि कामदेवो इमं वि चिंतेइ मज्झरत्तम्मि ।
पनरवरिसम्मि तओ कुणमाणो धम्मजागरिअं ॥ १५ ॥

इत्तिअमित्तं कालं मए कुडुंबं च पालिअं एअं ।
अह इक्कारसपडिमा वहिज्जए तो वरं हुज्जा ॥ १६ ॥

इअ निज्झाइअ चित्ते हक्कारिअ निअ समग्ग जणवग्गं ।
संतोसिऊणमसणाइएहिं तं पुच्छई एवं ॥ १७ ॥

'तुब्भाणमणुन्नाए निअगिहभारे ठवित्तु जिट्ठ सुअं ।
भो! भो! महाणुभावा! सव्वाउ वहेमि पडिमाओ' ॥ १८ ॥

इअ पुच्छिऊण सयणे ठवित्तु पुत्तं गिहस्स भारम्मि ।
सो सावओ पमज्जिअ पोसहसालम्मि संपत्तो ॥ १९ ॥

दब्भस्स य संथारं आरूहिऊण[1] जिणं सरंतो अ ।
आणुंदुव्व जहुत्ता पडिमाओ वहेइ भावेण ॥ २० ॥

अह अन्नया निसाए मिच्छदिट्ठीअ कोविदुट्ठसुरो ।
पोसहसालं पत्तो पिसायरूवं नवं काउं ॥ २१ ॥

सो केरिस रूवो ?

अहमुहकयस्स धेणुचरणुओस्सिअभायणस्स[2] सारिच्छं ।
मत्थयमपसत्था तह कविला केसा पुणो तस्स ॥ २२ ॥

---

१. आरुहिउणं ला. ॥ २. धेनुस्सि अ (ला.) अधोमुखकृतस्य धेनु-अशनभाजनस्यसदृशं मस्तकम्. (टि. ला.) ॥

खप्परसरिसनिडालो [1]मुगुंसपुच्छं व असुहभमुहिजुओ ।
[2]हुअवहदित्तभयाण य आरत्तयनित्तविगरालो ॥ २३ ॥
कुसितिक्खदीहदसणो चिप्पडणासो कमेलगुट्ठपुडो ।
घणकसिणदेहवण्णो [3]गग्गरिआपिट्टपिहुजठरो ॥ २४ ॥
उत्तरसंगमहीणं कण्णाहरणं च नउलमाईणं ।
किकलासमूसगाणं कंठेमालं कुणंतो अ ॥ २५ ॥
निअजीहं कड्ढंतो तहट्टहासं सया मुअंतो अ ।
अईकूरदि[4]ट्ठिदुट्ठो हत्थे खग्गं धरंतो अ ॥ २६ ॥
बीभत्सो(च्छो) बीभत्सा[5]यारु कुरूवी कुदंसणो सो वि ।
रोसेण धमधमंतो पडिमत्थं तं भणइ एवं ॥ २७ ॥ कुलकम् ॥
भो ! कामदेव ! सावय ! सग्गसिवाण सुहं समीहंतो ।
जइ तं सम्मत्ताइअ नो भंजसि धम्म अइतसिओ ॥ २८ ॥
तो तिक्खखग्गछिन्नो अट्टज्झाणम्मि निवडिओ संतो ।
[6]मच्चुमुंउविव्वमकाले अणंतदुग्गइदुहं लहिसि ॥ २९ ॥
तत्तो वयाइ मुंचसु भोए भुंजसु असणाई ।
एवइअं किं कट्ठं करेसि भो ! कामदेव ! तुमं ?' ॥ ३० ॥
इअ वयणं सोऊणं सुरस्स सो निब्भओ अणुव्विग्गो ।
मोणीअखुप्पचित्तो धम्मज्झाणं मणे कुणइ ॥ ३१ ॥

---

१. भुजपरिसर्प विशेषो सुगुंसा चरवाहह्लिति संभाव्यतेतत्पुच्छवत् ॥ मंगस=ખીસકોલી, B) ॥ २. हुअवुहदित्त. (ला.) अग्निनी परिइं दीप्त (टि. ला.) ३. गग्गरिआपिट्ट. (ला.) गागरीना पेट सरीखुं पहोलुं पेट (टि. ला.) ॥ ४. दिट्ठि पुडो (ला.) ५. बीभच्छायारो (ला.) ॥ ६. मच्चुमुविव्व. (ला.) मृत्युमुपैत्य (टि.ला.) ॥

देवो वि कामदेवं थिरचित्तं निब्भयं विआणित्ता ।
'भोगाइ सुहं भुंजसु वयाइ मुत्तुं' पुणो भणइ ॥ ३२ ॥
एवं दोच्चं तच्चं साहिअ सो भिउडभीसणो तिअसो ।
खग्गेण कामदेवं खंडोखंडिं कुणइ कुद्धो ॥ ३३ ॥
तं वेअणं सहंतो अहिआसंतो मणम्मि सुहझाणं ।
अहिअयरं सो झायइ समरंतो वद्धमाणजिणं ॥ ३४ ॥

यतः—

धीराण कायराणय कसवट्टो संकडे समावडिए ।
निअमपरिपालणेसुं सुत्थावत्थाइ सव्वो वि ॥ ३५ ॥
तत्तो विलक्खभूउ सो वि सुरो करिअ मत्तगयरूवं ।
गलगज्जिं च कुणंतो उल्लालंतो करं गयणे ॥ ३६ ॥
साहइ इमं वयाई चइसु तुमं अन्नहा निअकरेणं ।
उल्लालिऊण गयणे तह मद्दिस्सामि पाएहिं ॥ ३७ ॥
इअ वयणं सोऊणं सुरस्स सो निब्भओ अणुव्विग्गो ।
मोणीअखुप्पचित्तो धम्मझाणं मणे कुणइ ॥ ३८ ॥
देवो वि कामदेवं थिरचित्तं निब्भयं विआणित्ता ।
भोगाइ सुहं भुंजसु वयाइ मुत्तुं पुणो भणइ ॥ ३९ ॥
एवं दोच्चं तच्चं साहिअ सो भिउडभीसणो तिअसो ।
उल्लालइ गयणयले करेण तं निच्चलं धम्मे ॥ ४० ॥
तं निवडंतं तत्तो धरिऊणं तिक्खदंतसूलाए ।
पाएहिं तउ मद्दइ मद्दिअपिंडं व सो पावो ॥ ४१ ॥
तं वेअणं सहंतो अहिआसंतो मणम्मि सुहझाणं ।
अहिअयरं सो झायइ समरंतो वद्धमाणजिणं ॥ ४२ ॥

घोरमहाविसपसरं कुणमाणं भीसणं फणाडोवं ।
आरत्तनित्तजुअलं फुक्कारकरं पबलरोसं ॥ ४३ ॥

एरिस कसिणभुअंगमरूवं काऊण सो भणइ एवं ।
'उज्झिय वयाइ धम्मं भोए भुंजेसु भो ! सययं' ॥ ४४ ॥

अन्नह तुह देहम्मी चडिऊण गले तिवेढए काउं ।
डसिओ मए हिअम्मी मरिऊणं दुग्गइं गमिही ॥ ४५ ॥

इअ वयणं सोऊणं सुरस्स सो निब्भओ अणुव्विग्गो ।
मोणीअखुप्पचित्तो धम्मज्झाणं मणे कुणइ ॥ ४६ ॥

देवो वि कामदेवं थिरचित्तं निब्भयं विआणित्ता ।
भोगाइ सुहं भुंजसु वयाइ मुत्तुं पुणो भणइ ॥ ४७ ॥

एवं दोच्चं तच्चं साहिअ सो भिउडभीसणो असुरो ।
काऊण तिन्नि वेढे गलम्मि सो डसइ निक्करुणं ॥ ४८ ॥

तं वेअणं सहंतो अहिआसंतो मणम्मि सुहझाणं ।
अहिअयरं सो झायइ समरंतो वद्धमाणजिणं ॥ ४९ ॥

जिणधम्मे दढचित्तं नाऊणं तं विलक्खभूओ सो ।
मुत्तूण सप्परूवं साहेविअसुरवरो जाओ ॥ ५० ॥

मणिमउडतिलयअंगयकुंडलकडिसुत्तहारपमुहेहिं ।
सो दिव्वरूवधारी विभूसिओ तं भणइ एवं ॥ ५१ ॥

'भो कामदेवसावय ! धन्नं तुह जीविअं तुमं चेव ।
सुकयत्थो सुपसत्थो सुलक्खणो चेव कयउन्नो ॥ ५२ ॥

जिणधम्मे सा दढया कस्सच्छरिअं जणस्स नहु जणइ ।
घोरुवसग्गेहिं कया न हु चलिउ मंदरुव्व तुमं ॥ ५३ ॥

---

१. साहाविअ (ला.)

अहो ! घोरोवसग्गाणं सहणं तुह दूसहं ।
अहो भोए असंगोअ अहो ते निब्भयं मणं' ॥ ५४ ॥

इअ थोऊणं तिअसो भणइ इमं 'सड्ढ ! पढमकप्पम्मि ।
तिअसिंदो परिसाए तुहप्पसंसं कुणइ एवं ॥ ५५ ॥

भो सव्वसुरा ! निसुणह भरहे चंपाइ कामदेवगिही ।
खोहिज्जइ जिणधम्मा न हु सव्वसुराऽसुरेहिं पि ॥ ५६ ॥

तं वयणं सोऊणं असद्दहंतो अहं अमरिसेण ।
इह आगउ अ तुरिअं तुह धम्मज्झाणविग्घकए ॥ ५७ ॥

तो एए उवसग्गा मए समग्गकया अहन्नेणं ।
धम्मज्झाणाउ मणं मणंपि न चलिअं, तुह कयावि ॥ ५८ ॥

जं सुरवराण मज्झे तुहप्पसंसं कुणेइ तिअसिंदो ।
अवितहमेअं संतो जंपंति न अन्नहा जेणं ॥ ५९ ॥

ता सुपुरिस ! अवराहं खमेसु मे असुहकरणमाईअं ।
जं सप्पुरिसा लोए सहंति नीआणमवराहं' ॥ ६० ॥

इअ साहिऊण तिपयाहिणाहिं तं पणमिऊण भत्तीए ।
खामिअ निआवाराहं देवो वि गओ निअट्ठाणे ॥ ६१ ॥

सो कामदेवसड्ढो नाऊणं निरुवसग्गयं तत्तो ।
काउसग्गो सिवसुहसंसग्गो पारिओ सिग्घं ॥ ६२ ॥

तत्थय वीरजिणिंदं सोऊणं सो पए समोसरिअं ।
संपत्तो तं वंदिअ उचिअठाणम्मि उवविट्ठो ॥ ६३ ॥

तो धम्मदेसणंऽते वीरो सुरमणुअपरिसाए ।
साहेइ कामदेवं जह भूअं रयणिगयचरिअं ॥ ६४ ॥

भो ! कामदेवसमणोवासग ! तुह अज्ज रत्तिसमयम्मि ।
एगो पयडीभूओ पिसायरूवी सुरो को वि ॥ ६५ ॥
खग्गेण तेण रोसाऽऽवेसेणं ते कया य उवसग्गा ।
अहिआसिआय सम्मं न हु चलिओ मंदरुव्व तुमं ॥ ६६ ॥
पच्छा गइंदरूवं काऊणं तेण सुंडदंडेण ।
उल्लालिउ पडंतो दंतेण तुमं तउ विद्धो ॥ ६७ ॥
पाएहिं चंपिउ तो वेअणमइदूसहं सहंतो अ ।
धन्नो गुणसंपुन्नो न हु चुक्को धम्मझाणाओ ॥ ६८ ॥
घोरमहाविसविसहररूवं रइऊण वेढए तिन्नि ।
कंठे किच्चा तेणं डसिउ दुट्ठासएण तुमं ॥ ६९ ॥
सव्वंगवेअणं तं अहिआसंतो सया सहंतो अ ।
धम्मज्झाणम्मि तुमं अहिअयरं चेव संलीणो ॥ ७० ॥
सव्वंगभूसिओ सो होऊणं कहिअ वासवपसंसं ।
खामिअ गउ सठाणं इअ साहिअ पुण जिणो भणइ ॥ ७१ ॥
भो समणसमणीउ ! जं समणोवासगा गिहत्था वि ।
सम्मं अहिआसंति अ तिरिनरतिअसाइ उवसग्गा ॥ ७२ ॥

यतः उपदेशमालायाम्

देवेहिं कामदेवो गिही वि नचालिउ तवगुणेहिं ।
मत्त गयन्द भुयंगम रक्खसघोरट्ट हासेहिं ॥
तो साहूहिं समग्गा सहिअव्वा मुणिअधम्ममम्मेहिं ।
देवाईणुवसग्गा जह सावयकामदेवेण ॥ ७३ ॥
समणा समणी उ तउ जिणवयणं तं तहत्ति काउणं ।
पालंति निरइआरं चारित्तं सहिअ उवसग्गे ॥ ७४ ॥

---

१. उवसग्गा ॥

हट्ठो तुट्ठो पुच्छिअ पसिणे सो लहिअ पसिण परमत्थो ।
तो कामदेव सड्ढो वंदिअ वीरं गउ सगिहं ॥ ७५ ॥

तत्तो तिहुअणजणमणवंछिअफलपुरणिक्ककप्पतरू ।
अन्नत्थ समोसरिउ वीरजिणो मयणमयमहणो ॥ ७६ ॥

आणंदुव्विकारस पडिमाउ वहिअ वीसवरिसाइं ।
जिणधम्मं परिपालिअ मणम्मि वीरं सरंतो अ ॥ ७७ ॥

सव्वाउ भावणाओ भावंतो धम्मझाणलयलीणो ।
मरिऊणमासमणसण संलेहणमाइ विहिपुव्वं ॥ ७८ ॥

सो कामदेवसड्ढो अरुणाभे पढमकप्पयविमाणे ।
चउपलिआउठिईउ देवो वेमाणिओ जाओ ॥ ७९ ॥

गोअमपुट्ठो भवयं कहेइ सो कामदेववरसड्ढो ।
सोहम्मे उववन्नो चइऊण तओ विदेहम्मि ॥ ८० ॥

उप्पन्नो अ महड्ढिअकुले विसालम्मि गहिअ चारित्तं ।
अव्वाबाहमणंतं लहिस्सइ सासयं सायं ॥ ८१ ॥

इअ कामदेवसावयचरिअं जणजणिअपरमसंवेगं ।
सोऊण जंबुसामी जिणधम्मपरायणो जाओ ॥ ८२ ॥

इअ सिरिलच्छिसायरसूरिसरसाहुविजयसीसेण ।
सुहवद्धणेण लिहिअं चरिअं सिरिकामदेवस्स ॥ ८३ ॥

इति दशश्रावकचरित्रे द्वितीयं कामदेवचरित्रं समाप्तम् ॥

अथ तृतीयं चुलिणिपितुः चरित्रम्

अह पंचमगणहारी सामिसुहम्मो अ चुलिणिपितुचरिअं ।
सिरिजंबुसामिपुरउ कहेइ वीरेण जह भणिअं ॥ १ ॥

भरहे समग्गसंपय पयं पयासायसरिसकयसग्गा ।
वाणारसी अ नयरी नयरीइ विणम्मिआणंदा ॥ २ ॥

जिअसत्तू जिअसत्तूराया तत्थेव अत्थि सुपसत्थो ।
दाणेणं माणेणं रूवेणं अभिणवो अण्णो ॥ ३ ॥

कुट्ठयाभिहाणं चेइअं[2] तत्थ अत्थि सुहजणयं ।
निवसइ इड्ढिसमिद्धो चुलिणिपिआ गिहवई तत्थ ॥ ४ ॥

सामा सोमायारा सोममुही भारिआ पुणो तस्स ।
लावण्णपुण्णदेहा गुणगेहा पंत्तथीरेहा[3] ॥ ५ ॥

भूववसायकलंतरगयाहिरण्णाण अट्ठकोडीओ ।
पत्तेअं तस्स घरे तहेव अडगोउला अत्थि ॥ ६ ॥

इअरो सिरिवित्थारो आणंदस्सेव तस्स अत्थि बहु ।
सामाइ भारयाए सो भुंजइ विविहसुक्खाइं ॥ ७ ॥

तत्थन्नया जिणिंदो कुट्ठयचेइअहरे समोसरिउ ।
वीरो सुराइपरिसाउ संगया तस्स पयमूलं ॥ ८ ॥

सो सयलरायमन्नो[4] सोऊणं वद्धमाणसमुसरणं ।
पमुइअचित्तो महया महेण पत्तो जिणसगासं ॥ ९ ॥

तं पणमिऊण तिपयाहिणं कुणंतो अ वद्धमाणजिणं ।
जहठाणं उवविट्ठो सुणेइ जिणधम्मदेसणयं ॥ १० ॥

सयण-धण-भवण-जुव्वण-पमया-देहाइ वत्थुवित्थारं ।
सव्वमणिच्चं लोआ ! नाऊणं कुणह जिणधम्मं ॥ ११ ॥

---

१ कामो. (ला.) ॥ २ चेइअयं. (ला.) ॥ ३ सीलसंपुन्ना. (ला.) ॥
४. सययं रायमन्नो (ला) ॥

सो दुविगप्पो धम्मो साहूणं सावयाण भेएणं ।
सम्मं करिज्जमाणो इहपरलोए सुहं जणइ ॥ १२ ॥
चुलिणिपिआ इअ धम्मोवएसमाणंदुव्व सोऊणं ।
सावयधम्मं सम्मं दंसणरम्मं पवज्जेइ ॥ १३ ॥
तो अप्पाणं धन्नं कयउन्नं मन्नमाणओ सोअ ।
नमिऊण जिणं पत्तो गिहम्मि भज्जं इमं भणइ ॥ १४ ॥
भद्दे ! अलद्धपुव्वो मए सुलद्धो जिणाउ जिणधम्मो ।
ता गंतूण तुमं वि अ सावयधम्मं पवज्जेसु ॥ १५ ॥
तीए गंतूण तओ काऊणं सड्ढधम्मपडिवत्तिं ।
वीरं नमंसिऊणं समागया निअगिहे तुरिअं ॥ १६ ॥
चउदसवरिसेसु तउ गएसु धम्मं च संकुणंताणं ।
चुलिणिपिआ चिंतेइ मणम्मि सो मज्झरत्तम्मि ॥ १७ ॥
एसो कुडुंबभारो इत्तिअकालं मए समुव्वूढो ।
पडिमारूवं सावयधम्मं सम्मं कुणेमि अह ॥ १८ ॥

यतः

कालक्षेपो न कर्तव्यः, आयुर्याति दिने दिने ।
धर्मस्य संग्रहः कार्यो धर्मस्य त्वरिता गतिः ॥
पोसहसालाइ विधिं[3] काऊणं कामदेवसड्ढुव्व ।
चुलिणिपिआ सव्वाउ पडिमाउ वहेइ भावेण ॥ १९ ॥
अह एगो कोवि सुरो खग्गकरो मज्झरत्तसमयम्मि ।
पयडीहूओ चुलिणिपिअं भणइ कामदेवुव्व ॥ २० ॥
'अज्ज तुमं जइ सावयधम्मं न जहासि चुलिणिपिअ ! सव्वं ।
पोसहवयं न भंजसि नो भुंजसि अज्ज पणविसए ॥ २१ ॥

---

१. दंसणसम्मं (ला.) ॥ २. मन्नमाणो सोउ (ला.) ॥ ३. विहिं (ला.) ॥

तो तुह जिट्ठपुत्तं आणिअ पुरओ विणासिऊण तओ ।
मंसस्स तिन्नि सूले काऊणं तिक्खखग्गेणं ॥ २२ ॥
तो आयाणय[1]भरिए कडाहए पचिअं मंसरुहिरेहिं ।
आसिंचामि सरीरं सव्वंगं तुह तहा तेणं ॥ २३ ॥
पच्छा अट्टज्झाणे पडिउ मरिऊण तं अकालम्मि ।
दुग्गइदुहं समग्गं अप्पत्थिअ पत्थ[2]या लहिही' ॥ २४ ॥
इअ तिअसेणं तेणं भणिए जा चिट्ठई अभीउ सो ।
एवं दोच्चं तच्चं वारं साहइ सो पावो ॥ २५ ॥
तं धम्मे दढचित्तं नाऊणं रोसभीसणो तिअसो ।
तो आणिऊण जिट्ठं पुत्तं पुरओ विणासेइ ॥ २६ ॥
काऊण तिन्निसूले मंसस्स कडाहए पचिअ तत्तो ।
चुलिणिपिअस्स सरीरं सो सिंचइ मंसरुहिरेहिं ॥ २७ ॥
तं घोरं उ[3]वसहेइ अहिआसए महासत्तो ।
न हु धम्मज्झाणाउ पब्भट्ठो तिअससेलुव्व ॥ २८ ॥
एवं बीअं तइअं चउत्थयं पुत्तयं विणासित्ता ।
घोरुवसग्गं च पुणो कुणेइ पुव्वेव सो पावो ॥ २९ ॥
तं वेअणं सहित्ता अहिआसित्ताय चुलणिपिअसड्ढो ।
अहिअयरं पुण धम्मज्झाणम्मि परायणो जाउ ॥ ३० ॥
साहइ पुणो वि देवो जइ णो भंजसि पोसहाइवयं ।
गुरुदेवयं व पुज्जं मायं भद्दं विणासिस्सं ॥ ३१ ॥
तिन्नि अ सूले किच्चा मंसस्स कडाहए पचित्ताणं ।
मंसेणं रुहिरेणं तुह देहं चेव लिंपिस्सं ॥ ३२ ॥

---

१. आयाण (ला.) (आदाण=આધણ. B) ॥ २. पत्थिया (ला.) ॥ ३. उवसग्गं सहेइ ॥

तो झत्तिअत्ति पत्तो दुरंतदुग्गइदुहं तुमं लहिही'[1] ।
इअ वुत्ते वि अभीअं नाउं जंपइ बि-तिवारं ॥ ३३ ॥
चुलिणिपिआ चिंतेइअ अणज्जबुद्धी अणारिओ पुरिसो ।
एसो समायरेइ अ अणज्जकज्जाइं बहुआइं ॥ ३३ ॥
जेणं पावेणं मह जिट्ठं पुत्तं विणासिऊण तउ ।
मंसेणं रुहिरेणं आलित्तोऽणेण मह देहो ॥ ३४ ॥
एवं बीउ तइओ चउत्थउ पुत्तउ अ चत्तारि ।
पुत्ता वि विणयजुत्ता विणासिआऽणेण पावेण ॥ ३५ ॥
अह देवगुरुप्पायं मायं मारेइ जइ इमो दुट्ठो ।
तो निग्गहेमि एअं इअ चिंतिअ चिट्ठइ जाव ॥ ३६ ॥
ता भद्दं निअजणणिं आणिअ दुट्ठो वि सो विलवमाणिं ।
जा हणइ तस्स निग्गहकए एसो धाविउ ताव ॥ ३७ ॥
ता विज्जुव्व स देवो उप्पाडिउ झत्ति गयणमग्गम्मि ।
कोलाहलं कुणंतो चुलिणिपिआ धावइ पिट्ठे ॥ ३८ ॥
तं कोलाहलसद्दं, भद्दा सोऊण आगया तुरिअं ।
'पुत्त ! तुमं कोलाहलसद्दं कहमेरिसं कुणसि ?' ॥ ३९ ॥
जणणीए पुच्छुत्तं वुत्ततं रत्तिअं कहइ सो वि ।
जा कोलाहलकरणं साहइ माया तउ एवं ॥ ४० ॥
'देवो व दाणवो वा भुउ वा जक्ख-रक्खसो को वि ।
एसो उवसग्गं ते कुणेइ सगउन्नहा कत्थ ॥ ४१ ॥
तुह पुत्ता सुह सुत्ता चत्तारिअ संति वासहर मज्झे ।
अहं[2] मम्मि निरुवग्गा, तो जाणसु इत्थ सुरकवडं ॥ ४२ ॥
तो पुत्त ! भग्गनिअमो भग्गचउभग्गपोसहो अ तुमं ।
गंतूण गुरुसमीवं आलोअसु पडिक्कमसु एअं' ॥ ४३ ॥

---

१. लहेहि तुमं (ला.) ॥ २ अहम्मि (ला.) ॥

जणणीए तं वयणं तहत्ति काऊण सो वि चुलिणिपिआ ।
गुरुपासे आलोइअ पडिक्कमित्ता तवं कुणइ ॥ ४४ ॥

यत उक्तं श्री उपदेशमालायाम्—

पागडिअ सव्वसल्लो गुरुपामूलम्मि लहइ साहु पयं ।
अविसुद्धस्स न वड्ढइ गुणसेढी तत्तिआ ठाइ ॥ ४५ ॥
अह इक्कारसपडिमा आणंदस्सेव वहिअ सुविहीए ।
सावयधम्मं सम्मं पालित्ता वीसवरिसाइं ॥ ४६ ॥
संलेहणं करित्ता भावित्ता भावणाउ सव्वाउ ।
समरंतो वीरजिणं खामित्ता सयलजिअरासिं ॥ ४७ ॥
सुहझाणं झायंतो काऊणं मासमणसणं तत्तो ।
नवकारं च सरंतो चुलिणिपिआ सो वि मरिऊणं ॥ ४८ ॥
सोहम्मे सोहम्मावडिंस-सुरसयणउत्तरत्थंते ।
अरुणप्पहे विमाणे चउपलिओऊ सुरो जाओ ॥ ४९ ॥
तो गोअमगणहारी पुच्छइ सिरिवद्धमाणजिणचंदं ।
'चुलिणिपिआ सुरलोआ चुउअ[1] गमिही कहीं नाह ! ' ॥ ५० ॥
सामी भणेइ 'गोअम ! चुलिणिपिआ निज्झरो चुओ संतो ।
सिज्झिस्सइ महप्पा महाविदेहम्मि वासम्मि' ॥ ५१ ॥
इअ चुलिणिपिआचरिअं सम्मं सोऊण जंबु मुणिवसहो ।
संवेगभाविअप्पा सामिसुहम्मं नमंसेइ ॥ ५२ ॥
इअ सिरिलच्छीसायर-सूरीसरसाहुविजयसीसेण ।
सुहवद्धणेण लिहिअं चुलिणिपिआसावगस्सेअं ॥ ५३ ॥

इति दशश्रावकचरित्रे तृतीयं चुलिणिपिता चरित्रं समाप्तम् ॥

---

१ चुउ (ला.) ॥

[अथ चतुर्थं सुरादेवस्य चरित्रम्]

अह साहइ सुहम्मो गणहारी अज्जजंबुमुणि पुरओ ।
सड्ढसुरादेवस्स य चरिअं जणजणिअअच्छरिअं ॥ १ ॥
इह जंबुदीवमज्झे भरहे पउमानिवासवरपउमं ।
पासायपंतिकलिआ नयरीवाणारसी अत्थि ॥ २ ॥
लट्ठं कुट्ठयचेइअहरं हरंसुरविमाणमाणस्स ।
नीईइ कुणइ रज्जं जिअसत्तू नरवइ तत्थ ॥ ३ ॥
तत्थत्थि सुरादेवो देवोवमरूवओ अइसमिद्धो ।
धन्ना गुणसंपन्ना धन्ना से भारिआ अत्थि ॥ ४ ॥
वाए ववसायम्मी भूमीए छच्च कणयकोडीओ ।
छग्गोउला घरे से इअरिड्ढीओ बहु अत्थि ॥ ५ ॥
सो निवमन्नो धन्नो सव्वकुटुंबपरिवुढो अत्थि ।
समयम्मि तम्मि सामी समोसढो कुट्ठए तत्थ ॥६ ॥
वीरजिणं समुसरिअं मुणिअ सुरादेवगिहवई तत्थ ।
संपत्तो समुसरणे वीरजिणिंदस्स नमणत्थं ॥ ७ ॥
आणंदस्सेव जिणोवएसणं सुणिअ जायसंवेगो ।
सावयधम्मं सम्मं पडिवज्जइ सो सुरादेवो ॥ ८ ॥
पडिपुच्छिऊण पसिणे नवतत्तविआरए धरिऊणं ।
अत्ताणे सुकयत्थं मन्नंतो पणमिऊण जिणं ॥ ९ ॥
सगिहम्मि सुरादेवो संपन्नो निअकुटुंबपरिअरिओ ।
पकुणइ जिणिंदधम्मं सम्मं सुविहीइ जिणभत्तो ॥ १० ॥
चउदसवरिसाइं तओ गयाइं धम्मं सया कुणंतस्स ।
अह पनरसम्मि वरिसे ठवित्तू पुंत्ते सगिहभारे ॥ ११ ॥

१ पुत्तं (ला.) ॥

आणंदुव्व समग्गे पुव्वुत्तविहीइ वहइ पडिमाओ ।
पोसहसालाइ सुरादेवो ठिअदब्भसंथारो ॥ १२ ॥
अह मज्झरत्तिसमए धम्मज्झाणम्मि वट्टमाणस्स ।
तस्स सुरो खग्गकरो पयडिहुउण भणइ एवं ॥ १३ ॥
'सग्गापवग्गसुक्खं ईहंतो जइ वि पोसहाइवयं ।
नो भंजसि मूढ तुमं तो जिट्ठसुअं विणासेमि ॥ १४ ॥
मंसस्सपंचसूले काऊण कडाहए पचित्ता सें ।
तुह देहं गुणगेहं लिंपिस्सं मंसरूहिरेहिं ॥ १५ ॥
तो अत्तिजालपडिओ अकालि मरिऊण दुग्गइं गमिही' ।
बीअं तइअं वारं साहेइ सुरो सुरादेवं ॥ १६ ॥
तो आणिऊण जिट्ठं पुत्तं सयणाउ सो हणइ पुरउ ।
मंसेणं रुहिरेणं तस्स सरीरं विलिंपेइ ॥ १७ ॥
चुलिणिपिअस्स व तस्स य उवसग्गं सो कुणेइ इस सव्वं ।
न हु झाणाओ चलिओ मेरुव्व गिहीसुरादेवो ॥ १८ ॥
दट्ठूण थिरचित्तं तिअसो तं भणइ 'भो ! सुरादेव !
पोसहवयाइसव्वं धम्मं मुंचेसु मह्वयणा ॥ १९ ॥
अन्नह तुह देहम्मी सोलसरोगे अ पक्खिवेमि इमे ।
सासे १ खास-भगंदर-जर-दाघे-कुच्छिसूले-२-६ अ ॥ २० ॥
हरसा७ अजीरणं८ तह दिट्ठीसूले९ अ पिट्ठिसूले१० अ ।
तह अरूइ-सवणअच्छिवेअ-कंडू-खसे ११-१४ रोगे ॥ २१ ॥
तह जठरस्स य रोगे १५ कुट्ठरोगे १६ इमेहिं मइघत्थो ।
मरिऊण वेअणाए दुग्गइदुक्खं तुमं लहिही' ॥ २२ ॥
इअ कहिए वि न खुहिओ मणंऽपि सो निब्भओ सुरादेवो ।
तो बीअं तह तइअं वारं जंपेइ तं तिअसो ॥ २३ ॥

१ समग्गा (ला.) ॥ २ पयडीहुउ (ला.) ॥ ३ हं (ला.) ॥ ४ वेअणा (ला.) ॥

चिंतेइ सुरादेवो 'एसनरो दुट्ठ[1] दुट्ठकम्मकरो ।
केवइअं महपावं कुणेइ दुट्ठेण भावेण ॥ २४ ॥
दुट्ठेण जेण पुत्ता चत्तारि वि मारिआ य मे पुरउ ।
तेसिं मंसेणं मह रुहिरेणं खंडिओ देहो ॥ २५ ॥
जइ एसो मह देहे सोलसरोगे अ खिप्पई खिप्पं ।
ता नूणं अहमेणं दुट्ठमणं निग्गहिस्सामि' ॥ २६ ॥
इअ चिंतिऊण निग्गहकए से सो उट्ठिओ जाव ।
ताहे तिअसो गयणे विज्जुज्जोउव्व उप्पडिओ ॥ २७ ॥
बहिआ गंतूण तओ कुणेइ कोलाहलं सुरादेवो ।
तं निसुणिऊण धन्ना समागया तस्स पासम्मि ॥ २८ ॥
'हे! अज्जउत्त! देवाणुप्पिअ! कोलाहलं कहं कुणसि? ।
तेण समग्गसरूवं कहिअं कोलाहलं जाव ॥ २९ ॥
धन्ना भणेइ 'सामी! विणासिआ तुह सुआ न केणाऽवि ।
तुह देहे नहु रोगे करिस्सई कोऽवि पिअ! नूणं ॥ ३० ॥
एसो दुट्ठसुरो पुण तुह उवसग्गं कुणेइ अइदुसहं ।
आलोइअ पडिक्कंतो तो मिच्छादुक्कडं देसु' ॥ ३१ ॥
सो भज्जाए वयणं काऊण गुरुसगासम्मि ।
आलोइअ पच्छित्तं कुणेइ सव्वं सुरादेवो ॥ ३२ ॥
पच्छा सो इक्कारस पडिमाओ वहिअ सुद्धभावेण ।
सम्मं जिणिंदधम्मं पालित्ता वीसवरिसाई ॥ ३३ ॥
सव्वजयजीवरासिं खामित्ता मासमणसणं किच्चा ।
सिरिवद्धमाणपाए समरंतो पंचनवकारं ॥ ३४ ॥

---

१ दुट्ठ-पाठांतरम् ॥

मरिऊण सुरादेवो सोहम्मे अरुणकंतसुरसयणे ।
अइदित्तदेहकंती चउपलिआऊ सुरो जाओ ॥ ३५ ॥
तो गोअमो महप्पा पुच्छेइ जिणेसरं महावीरं ।
'साहेउ सुरादेवो सुरलोआओ कहिं गमिही? ॥ ३६ ॥
'सो चेव सुरादेवो देवो चविऊण देवलोगाओ ।
सिज्झिस्सइ विदेहे काऊणं कम्मनिग्घायं' ॥ ३७ ॥
एअं सुरादेवसुसावयस्स सोऊण संवेगकरं नराणं ।
चित्तं चरित्तं सिरिजंबुसामी सुहम्मसामिं हरिसा नमेइ ॥३८॥
इअ सिरिलच्छीसायरसूरीसरसाहुविजयसीसेण ।
सुहवद्धणेण लिहिअं चरिअं धन्नाइदइअस्स ॥ ३९ ॥
॥ इति श्री दशश्रावकचरित्रे चतुर्थं सुरादेवश्रावकचरित्रं समाप्तम् ॥

[अथ पञ्चमं चुल्लशतकस्य चरित्रम्]

अह चुल्लसयगसावयचरिअं दुरिअंधयारनहरयणं ।
साहइ सुहम्मसामी जंबूपुरओ जहाभूअं ॥ १ ॥
भरहम्मि भूविभूसण मण(णि)मिसनयरीव अहिअ सस्सिरिआ ।
आलभिआ वरनयरी सव्वसुपव्वस्सिआ अत्थि ॥ २ ॥
रिउसयसहस्सकालो जिअसत्तु अत्थि तत्थ भूवालो ।
जणमणकमलमरालो अणीइघणवल्लिकरवालो ॥ ३ ॥
नंदणवणरमणिज्जं संखवणं णाम अत्थि उज्जाणं ।
बहुधणधन्नसमिद्धो निवसइ तहिं चुल्लसयगगिही ॥ ४ ॥
बहुला बहुलविवेआ बहुलावण्णस्सिरीइ रमणिज्जा ।
भज्जा अवज्जवज्जा तस्स सयायाररूइसज्जा ॥ ५ ॥
तस्स घरे कणगाणं छच्च कोडीओ अत्थि भूमज्झे ।
वाए ववसायम्मी पुणो वि छग्गोउला तस्स ॥ ६ ॥

१ अनिमिषनगरी=स्वर्गपुरी ॥ २ सुपव्वस्सिआ, सुपर्वा=देवः, सुपर्व=सुष्ठु पर्व, तेन आश्रिता ॥

तस्सेविअरसमिद्धीवित्थारो अत्थि कामदेवुव्व ।
सो निवमन्नो धन्नो गुणपुण्णो चुल्लसयगुत्ति ॥ ७ ॥
संखवणे उज्जाणे अहण्णया जिणवरो समोसरिओ ।
संपत्ता समुसरणे बारसपरिसाओ हरिसाओ ॥ ८ ॥
सोऊण चुल्लसयगो निअगोइअइब्भपुरिसपरिअरिओ ।
संपत्तो वीरजिणं वंदिअ धम्मं सुणइ एवं ॥ ९ ॥
'जं लोए इहचक्कवट्टिपयवी सव्विंदिरामंदिरं ।
देविंदाण जमत्थि दिव्वविहवो सज्जे समग्गं सुहं
जं तित्थंकरसंपया जणमया नीसेससुक्खप्पया ।
सव्वं विप्पुरिअं जयम्मि सुजणा ! जाणेह धम्मस्स तं' ॥ १० ॥
सुच्चा इअ उवएसं आणंदस्सेव वीरजिणवयणा ।
पडिवज्जइ जिणधम्मं मन्नंतो अप्पयं सहलं ॥ ११ ॥
नवतत्ताइविआरे पुच्छिअ पसिणे अ लद्धपरमत्थो ।
सो चुल्लसयगसड्ढो वंदिअ वीरं गओ सगिहं ॥ १३ ॥
कुणमाणस्स जिणउत्ते धम्मं तस्सेव सहकुडुंबेण ।
सुद्धाए सद्धाए चउदसवरिसा वइक्कंता ॥ १४ ॥
अह पनरसवरिसस्सय मज्झे आणंदसावगस्सेव ।
जिट्ठसुअं गिहभारे ठवित्तु पडिमाउ स वहेइ ॥ १५ ॥
कोऽवि सुपव्वो तस्सन्नया निसाए उ जाउ पच्चक्खो ।
तिक्खखग्गहत्थो साहइ तं चुल्लसयगमिणं ॥ १६ ॥
भो ! चुल्लसयगसावय ! इमं तुमं नो वयाइ खंडेसि ।
तो हणिअ जिट्ठपुत्तं कुणेमि मंसस्स सगसूले ॥ १७ ॥
पचिऊण ते उ तत्तो आयाणकडाहयम्मि तुह देहं ।
मंसेणं रुहिरेणं तह सिंचिस्सेमि हं सिग्धं ॥ १८ ॥

अइ बहुलसोगसागरपडिओ मरिऊण तो अकालम्मि ।
रे! चुल्लसयगसावय! तं लहिही दुग्गइं दुग्गं' ॥ १९ ॥

निअ सवणसूलपायप्पायं सोऊण सो वि सुरवयणं
थिरमभयं दुट्ठूणं तं देवो भणइ बि-तिवारं ॥ २० ॥

दढचित्तं तं नाउं कोवेणं आणिऊण जिट्ठसुअं ।
सो दुट्ठो तस्स पुरो वहेइ अइकरुणकंदंतं ॥ २१ ॥

मंसस्स सत्तसूले काऊण कडाहए पच्चिअ तत्तो ।
लित्तं तस्स सरीरं रुधिरेणं मंससहिएणं ॥ २२ ॥

अहिआसंतो घोरं उवसग्गं सो वि चुल्लसयगगिही ।
गाढयरं संजाओ धम्मज्झाणम्मि संलीणो ॥ २३ ॥

मंतूण तारिसं तं चुलिणिपिआ सावगस्स वअभग्गं ।
पुणरवि उवसग्गेइ बि-ति-चउपुत्ताण वि वहाओ ॥ २४ ॥

नाऊणं जिणधम्मे दढचित्तं तं भणेइ सो वि सुरो ।
मुत्तूण पोसहाई भोए भुंजसु जहिच्छाए ॥ २५ ॥

अन्नह तुह गेहम्मि जा अट्ठारस सुवण्णकोडीओ ।
ताओ आलभिआए पुढो पुढो विप्पेइ[1]णिस्सं ॥ २६ ॥

इअ कहिए वि न खुहिओ सो समणोवासगो सुरगिरिव्व ।
तत्तो बिइअं तइअं वारं इअ साहए तिअसो ॥ २७ ॥

चिंतेइ चुल्लसयगो एसनरो कोवि दुट्ठधिट्ठमई ।
एएणं पावेणं चउरो वि विणासिआ पुत्ता ॥ २८ ॥

संपयमिअ साहेई जं अट्ठारससुवण्णकोडीओ ।
चच्चरचहुमुहाइसु पुढो पुरीए चइस्सामि ॥ २९ ॥

---

१ विखेरी नाखीश (भाषायाम्) (ला.) ॥

ता निग्गहामि एणं तुरिअं गंतूण चिंतए जाव ।
तावट्ठारसकोडी आणीआ तेण तस्स गिहा ॥ ३० ॥
तो चुल्लसयगसड्ढो पहाविउ तस्स निग्गहकए ।
विज्जुज्जोउव्व गओ सो सुरो गयणमग्गम्मि ॥ ३१ ॥
बहिआ गंतूण तओ कुणेइ कोलाहलं महाघोरं ।
ता बहुला निअभज्जा आगंतूणं भणइ एवं ॥ ३२ ॥
महया सद्देण तुमं कुणेसि कोलाहलं कहं नाह ?
तो सव्वो वि अ तीए पसाहिउ वइअरो तेण ॥ ३३ ॥
सा भणइ कोइ पुरिसो न होइ पुण देवदाणवो वा वि ।
तुह उवसग्गं कुणेई पुत्ता य धणं सुहेणत्थिं ॥ ३४ ॥
आलोइसु अइआरं गरिहसु तओ तुमं नाह !' ।
आलोइत्ता एअं धम्मं च कुणेइ सो सम्मं ॥ ३५ ॥
आणंदसावगस्स(स्से) व पडिमाओ पालिऊण सुविहीए ।
चुलिणिपिअस्स व सव्वं आराहणमाइ काऊणं ॥ ३६ ॥
मासक्खमणेण मओ सोहम्मे अरुणसिट्ठसुविमाणे ।
जाओ अ चुल्लसयगो चउपलिआउट्ठिई देवो ॥ ३७ ॥
गोअमपुट्ठो भयवं वीरो साहेइ 'चुल्लसयगसुरो ।
सिज्झिस्सई विदेहे लद्धूणं केवलं नाणं' ॥ ३८ ॥
इअ चुल्लसयगसावयचरिअं सुणिऊण जंबु मुणिवसहो ।
पणमइ सुहम्मगणहरं पंए भत्तीइ निरवाए ॥ ३९ ॥
इअ सिरिलच्छीसायरसूरीसरसाहूविजयसीसेण ।
सुहवद्धणेण लिहिअं चरिअं सिरि चुल्लसयगस्स ॥ ४० ॥
इति दशश्रावकचरित्रे पंचमंचुल्लशतकश्रावकचरित्रं समाप्तम् ॥

१ पाए (ला.) ॥

[अथ षष्ठं कुण्डकोलिकस्य चरित्रम्]

अहसङ्ढकुंडकोलिअगिहवइचरिअं कहेइ हयदुरियं ।
अज्जसुहम्मो पंचमगणहारी जंबुमुणिपुरउ ॥ १ ॥
कंपिल्लपुरं नयरं भरहे वासम्मि सयललच्छिहरं ।
चेइहरमइमणहरमत्थि सिलावट्टयं तत्थ ॥ २ ॥
सहयारसहस्सकलिअं सहसंऽबवणं समत्थि उज्जाणं ।
पयडप्पयावविअडो जिअसत्तू अत्थि निवमउडो ॥ ३ ॥
बहुविहइड्ढिसमिद्धो गाहावइ कुंडकोलिओ अत्थि ।
पूसा सीलविभूसाविभूसिआ भारिआ तस्स ॥ ४ ॥
वाय-ववसाय-भूमीगया हिरण्णाण छच्च कोडीओ ।
छगोउला घरे से इअरिड्ढी बहू अत्थि ॥ ५ ॥
सो धणधन्नसमिद्धो दुद्धोदहिसुद्धकित्तिपब्भारो ।
माणुस्सए अ भोए भुंजइ पूसाइ भज्जाए ॥ ६ ॥
सिरिगोअमाइगणहरपरिअरिओ अन्नया समोसरिओ ।
सयलसुरासुरपणमिअचलणो तहिं वद्धमाण जिणो ॥ ७ ॥
सोऊण समोसरणं जिणस्स सो कुंडकोलिओ तत्थ ।
रोमंचकंचुइल्लो महया इड्ढीइ संपत्तो ॥ ८ ॥
तिपयाहिणाइ वीरं नमिउणं उचिअठाणमुवविसई ।
साहेइ तओ वीरो धम्मुवएसं पुरो तस्स ॥ ९ ॥
'कुसग्गलग्गांभनिभं हि जीविअं लच्छी समुद्दंबुतरंगचंचला ।
पुत्ताइपिम्मं सुविणोवमं इमं नाऊण धम्मं कुणहप्पहाणयं' ॥ १० ॥
इअ सोऊणुवएसं पडिवज्जइ कामदेवसड्ढुव्व ।
धम्मं सो वि दुवालसभेअं दंसणगुणसमेअं ॥ ११ ॥

---

१ लग्गंभ (ला.) ॥

अवगयजीवाजीवप्पमुहविआरो अह तुट्ठमणो ।
निअगेहं संपत्तो नमिऊणं वद्धमाणजिणं ॥ १२ ॥

धम्मं जिणप्पणीअं पालेइ सो कुंडकोलिओ सम्मं ।
निअसव्वसयणसहिओ रहिओ मायाइसल्लेहिं ॥ १३ ॥

अह पुढविसिलावट्टे असोगवणआइ सो वि मज्झन्हे ।
नामंऽकिअनिअमुद्दं ठवित्तु तह उत्तरासंगं ॥ १४ ॥

पडिवज्जिअ सामइअं[1] सुहझाणं झायए जया सम्मं ।
तइआ तस्स समीवे पयडीहुओ सुरो को वि ॥ १५ ॥

मुद्दं च उत्तरिज्जं गहिऊणं झत्ति सुरवरो को वि ।
किंकिणिनिनायजुत्तो गयणे गंतूण तं भणइ ॥ १६ ॥

'भो! सड्ढ कुंडकोलिअ! मंखलिपुत्तस्स सोहणो धम्मो ।
उट्ठाणकम्मबलपुरिसयारमाई जहिं नत्थि ॥ १७ ॥

उट्ठाणं तवसंजममाईकम्मं च होइ गमणाई ।
विरिअं जीवप्पभवं तह सारीरं बलं णेअं ॥ १८ ॥

पुरिसत्तणाभिमाणो भणिओ विबुहेहि पुरिसयारो अ ।
संपाइअ निअ कज्जो परक्कमो सो मुणिअव्वो[2] ॥ १९ ॥

एहिं विणा जीवाणं संपज्जइ सव्वकज्जसंसिद्धी ।
जम्हा सव्वे भावा निअइसरूवा[3] जए हुंति ॥ २० ॥

वज्जरिअव्वं तुमए णेवं कुंडकोलिआ! इत्थ ।
उत्थाणाईहिं जओ सकज्जसिद्धी हवइ नूणं ॥ २१ ॥

---

१ सामाइअं (ला.) ॥ २ मुणेअव्वो (ला.) ॥ ३ भावा नियतिस्वरूपाः कोर्थः ? यैः यथाभवितव्यं ते तथैव भवंति न पुरुषकारबलादन्यथा कर्तुं शक्यते ॥ २० ॥

यत उक्तम्-

प्राप्तव्यो नियतिबलाश्रयेण योऽर्थः सोऽवश्यं भवति नृणां ।
भूतानां महति कृतेऽपियत्ने, नाऽभाव्यं भवति न भाविनोऽस्ति नाशः ॥

न हि भवति यन्न भाव्यं, भवति च भाव्यं विनाऽपि यत्नेन ।
करतलगतमपि नश्यति यस्य तु भवितव्यता नास्ति ॥

गोसालयस्स मंखलिपुत्तस्स य सोहणो अओ धम्मो ।
सिरिवद्धमाणसाहिअधम्मो न हु विज्जए रंम्मो[1] ॥ २२ ॥

उट्ठाणपुरिसकारप्पमुहेहिं जत्थ सिज्जइ कज्जं ।
भावा जत्थ अणिअया असोहणो तेण जिणधम्मो' ॥ २३ ॥

इअ वयणं सोऊणं सुरस्स सो कुंडकोलिओ सड्ढो ।
जिणयणभाविअप्पा साहेइ सुरं इमं वयणं ॥ २४ ॥

'उट्ठाणाइ अभावा मंखलिपुत्तस्स सोहणो धम्मो ।
उट्ठाणमाइ भावा असोहणो वीरजिणधम्मो ॥ २५ ॥

ईअ जं वुत्तं तुमए न जुत्तिजुत्तं तमेव पडिहाइ ।
उट्ठाणाईहिं विणा सकज्जसिद्धी कहं होइ ? ॥ २६ ॥

जइ पुरिसयारमाइअ भावाउ न होइ कज्ज संसिद्धी ।
ता तुमए कह पत्तो सुपव्व ! दिव्वा य देविड्ढी ? ॥ २७ ॥

---

१ सम्मो (ला.) ॥ २ कुंडकोलिकः सुरं प्रत्युत्तरयति भो देव ! कथमुत्थानादिभिर्विना स्वकार्यसिद्धिर्बोभवीति ? ॥ २६ ॥ अत्र विकल्पद्वयं करोति यदीति यद्युत्थानादिभावे कार्यसिद्धिः स्यात् तदा हे सुपर्व ! या इयं देवर्द्धिः किमुत्थानादिभिः प्राप्ता उत तैः विना वा । उत्थानादिभिः प्राप्ता (चेत्) भवदुक्तं वचो मिथ्या, द्वितीयविकल्पेऽतिप्रसंगोद्गममेव भावयति ॥ २७ ॥ यदि संयमादिहीनैर्देवर्द्धिर्लभ्यते तदा त्रिभुवनांतर्वर्तिजीवा देवर्द्धिसंयुक्ताः स्युर्विशेषाभावात् , न च ते तादृशाः संति अतो मिथ्या भवद्वचः इति ॥ २८ ॥

जइ दिव्वदेवइड्ढी लहिज्जइ संजमाइहीणेहिं ।
ता तिहुअणस्सजीवा हवंति देवड्ढीसंजुत्ता ॥ २८ ॥
एगे दीसंति जिआ अइसुहिणो सयलइड्ढीसंपन्ना ।
अइ दुहिणो पुण एगे हवंति किं कारणं तत्थ ? ॥ २९ ॥
जइ सव्वेवि अ भावा निअइसरूवा हवंति ता नूणं ।
तेसिं सव्वेसिं पुण न होइ परिआयपरिअट्टे ॥ ३० ॥
तिव्वतव-संजमाई काऊण भवंतरम्मि देवत्तं ।
पत्तं तए विसाहसु निअयत्तं कह पयत्थाणं ॥ ३१ ॥
जं वज्जरिअं तुमए असोहणो वद्धमाणजिणधम्मो ।
गोसालयस्स धम्मो रम्मो मिच्छावयं एअं ॥ ३२ ॥
तम्हा तत्तसरूवो जिणिंदधम्मो अ अवितहो लोए ।
धम्मो गोसालस्स य असच्चरूवो मुणेअव्वो ॥ ३३ ॥
मेरुगिरि-सरिसवाणं अमिअ-विसाणं कलह-करहाणं ।
जारिस मंतरमणिमिस! तह जिणधम्मन्नधम्माणं ॥ ३४ ॥
तो इत्थ तुमं नाणी अवगयतत्तो अणेगसत्थविऊ ।
निअबुद्धीइ विआरसु को धम्मो अवितहो अत्थि ॥ ३५ ॥
यतः उक्तम्—बुद्धेः फलं तत्वविचारणं च, देहस्य सारं व्रतधारणं च ।
अर्थस्यसारं किल पात्रदानं, वाचः फलं प्रीतिकरं नराणां ॥'
इअ कुंडकोलिअस्स य वयणाउ सुरो निरुत्तरीहूओ ।
अइसंकिओ अ हिअए जंपइ न चेव पडिवयणं ॥ ३६ ॥
एएण निज्जओ हं इअ कलुसिअमाणसो सिलावट्टे ।
मुद्दं च उत्तरिज्जं मुत्तूण गउ जहाठाणं ॥ ३७ ॥

---

१ हे अनिमिष = हे देव ! (टि. ला.) ॥ इति शंकवान् जातः किं गोशालमतं सत्यमुत महावीरस्तम् ? महावीरमतस्य मुक्तितोऽमेन प्रतिष्ठितयी देवंविधविकल्पवान् संवृत्त इत्यर्थः ॥ ३६ ॥ जितोहमेतेनेति कलुषितमनाः खेदमापन्न इति ॥ ३७ ॥

सिरिवद्धमाणसामी समागओ तत्थ तम्मि समयम्मि ।
देवेहिं महामहिमा विणिम्मिआ तस्स वीरस्स ॥ ३८ ॥
अह कुंडकोलिउ सो विअसिअनिअवयणहिअकमलो ।
तिपयाहिणाइ वीरं नमिऊण निसन्नउ पुरओ ॥ ३९ ॥
सो धम्मदेसणंते वीरजिणिंदेण णयसुरिंदेण ।
आलाविउ अ एवं सुराऽसुरिंदासु परिसासु ॥ ४० ॥
'भो सड्ढकुंडकोलिअ ! मज्झण्हे तुह असोगवणिआए ।
पुढविसिलावट्टम्मि अ जाओ पयडो सुरो को वि ॥ ४१ ॥
तेणं तुह नामंकिअ मुद्दं गहिऊण उत्तरिज्जं च ।
निंदिओ जिणस्स धम्मो पसंसिओ मंखलिसुअस्स ॥ ४२ ॥
नयजुत्तजुत्तिआहिं काऊण सुरं निरुत्तरं तं पि ।
संठाविओ समीवे तस्स तए एस जिणधम्मो ॥ ४३ ॥
तम्हा तुमं कयत्थो कयउन्नो कुंडकोलिआ ! अत्थि ।
मिच्छादिट्ठी वि सुरो गिहिणा वि जिउ पइं झत्ति ॥ ४४ ॥
इअ तं पसंसिऊणं वीरो साहेइ समणसमणीणं ।
निसुणह महाणुभावा ! विमुक्कसंगा इमं वयणं ॥ ४५ ॥
पसिणेहिं जुत्तिआहिं हेऊहिं कुडकोलिएणाऽवि ।
परतित्थिआ य गिहिणा निव्वागरणा कया झत्ति ॥ ४६ ॥
एवं सव्वदुवालसअंगविऊ साहुणा वि सक्कंति ।
परतित्थिए अ जेउं पडुत्तराइपयाणेण ॥ ४७ ॥
तं जिणवयणं सव्वं तहत्ति काऊण साहुणो सव्वे ।
विउलतव-निअम-संजमभाइरया चेव विहरंति ॥ ४८ ॥

---

१ °धम्मे (ला.) ॥ २ पइंकत्त (ला.) ॥

सो पुच्छिऊण पसिणे अट्ठविआरे अ मुणिअजिणवयणा ।
सगिहम्मि कुंडकोलिअगिही गउ नमिअ वीरजिणं ॥ ४९ ॥
सामी वि दिव्वचामीअरपंकयमज्झठविअपयजुअलो ।
पडिबोहिअबहुलो उ अन्नत्थ जिणो समोसरिउ ॥ ५० ॥
आराहिअजिणधम्मं चउदसवरिसाइं पनरसमवरिसंते ।
मज्झि कुंडकोलिअ सड्ढो संजाय संवेगो ॥ ५१ ॥
जिट्ठसुए गिहभारं ठवित्तु इक्कारसेव पडिमाओ ।
विहिणा आणंदस्स व फासइ सो पोसहागारे ॥ ५२ ॥
संपुण्णवीसवरिसा जिणधम्मं पालिऊण सो अंते ।
आराहणं करित्ता खमावइत्ता य जिअरासिं ॥ ५३ ॥
समरंतो वीरजिणं भावंतो भावणाउ सव्वाउ
पंचपरमेट्ठिमंतं मुहे जवंतो सुहज्झाणो ॥ ५४ ॥
मासक्खमणेण तओ कालं काऊण पढमकप्पम्मि ।
अरुणद्धए विमाणे चउपलिआऊ सुरो जाओ ॥ ५५ ॥
सिरिइंदभूइगणहर पुट्ठो सिरिवद्धमाणजिणचंदो ।
साहेइ कुंडकोलिअ सड्ढस्साऽऽयामिभवचरिअं ॥ ५६ ॥
सो कुंडकोलिअसुरो चइऊणपढमदेवलोगाउ ।
सिज्झस्सइ विदेहे केवलनाणाइ लद्धूणं ॥ ५७ ॥
इअ अच्छेरयजणयं चरिअं सिरिकुंडकोलिअऽज्जस्स ।
सोऊण अज्जजंबू सामिसुहम्मं नमंसेइ ॥ ५८ ॥
इअ सिरिलच्छीसायरसूरिसरसाहुविजयसीसेण ।
सुहवद्धणेण लिहिअं चरिअं छट्ठस्ससड्ढस्स ॥ ५९ ॥

इति दशश्रावकचरित्रे षष्ठं कुंडकोलिकचरित्रं समाप्तम् ॥

× जयं सं × १ सुणिय ॥

[अथ सप्तमं सद्दालपुत्रस्य चरित्रम्]

सद्दालपुत्तस्स य सत्तमस्स तहा महावीरसुसावयस्स ।
सुहम्मसामी सिरिअज्जजंबू पुरो पवित्तं कहए चरित्तं ॥ १ ॥

इहेव दीवे भरहम्मि वासे पुरं च पोलासपुरं पुराणं ।
तत्थत्थि उज्जाणमणिंदणिज्जंसोहं सहस्संबवणाभिहाणं ॥ २ ॥

वज्जंतवज्जं [1]बहुपुण्णसज्जं पालेइ रज्जं अइरूवभज्जं ।
सया पयारं जणलद्धसुद्धजसप्पयासो जिअसत्तुराय ॥ ३ ॥

[2]पयावई मंखलिपुत्तभत्तो सद्दालपुत्तो विसएसु रत्तो ।
आजीविआणं समयम्मि सम्मं [3]विणिच्छिअट्ठो पडिपुच्छिअट्ठो ॥४॥

[4]विआणिआजीवअसव्वसत्थो निरत्थनीसेसमयाभिलासो
आणं वयं सव्व सिरे वहंतो गोसालयस्सेस कुणेइ धम्मं ॥ ५ ॥

तस्सत्थि वाए-ववसाय-भूमीगया य इक्किक्कसुवण्णकोडी ।
एगं तहा गोउलयं गिहम्मि अन्नाउ इड्ढीउ बहू समत्थि ॥ ६ ॥

तस्सऽग्गिमित्ता सुपसन्नचित्ता विसालगुत्ता निअकंतभत्ता ।
विसुद्धसीलेण पवित्तगत्ता भज्जत्थि लज्जा-वणियाइजुत्ता ॥ ७ ॥

बहिंच पोलासपुरस्स पंचसया य से अत्थि कुलालहट्टा ।
[5]विइण्णभिच्चोअणदव्वजाया तेसुट्ठिआ पंचसया नरा से ॥ ८ ॥

---

१ बहुपुण्णरायं (ला.) ॥ २ (प्रजापति) कुम्भकारः (टि. ला.) ॥ ३ विनिश्चितार्थं उत्तरलाभे । पृष्टार्थः संशये सति ॥ ४ ॥ ४ आजीविका गोशालकशिष्याः तेषां शास्त्राणि ॥ ५ ॥ ५ वितीर्णं दत्त भृत्योदनं भृतिभक्तरूपं द्रव्यं मूल्यं येषां ते तथा ॥ ८ ॥

पइप्पभायं करगेऽद्धकुंभे अरंजरे उट्टिअ वारए अ ।
जंबूलएणं पिहडे घडेअ इच्चाइ कुव्वंति पयं ति निच्चं ॥ ९ ॥

अन्ने वि तस्सेव नरा विइण्णदव्वोअणा तं करगाइजायं ।
नरिंदमग्गे गहिऊण वित्ति पकप्पमाणा विहरंति निच्चं ॥ १० ॥

पहुत्तणे सव्वपयावइणं सद्दालपुत्तेण सया ठिएण[2] ।
मज्झन्हएऽसोगवणे कयाइ पवज्जिउ मंखलिपुत्तधम्मो ॥ ११ ॥

अहन्नया को वि सुरो भवित्ता पच्चक्खउ खिंखिणिणायजुत्तो ।
तस्सेव पासे गयणं गणत्थो साहेइ वायं निरवायमेअं ॥ १२ ॥

सद्दालपुत्ता अरहे[3] समेहि जे उप्पन्ननाणे महमाहणे पए ।
सकेवली[4] सव्वविऊ सुदंसणे तिलोअपुज्जे गयकज्जबंधणे ॥ १३ ॥

तं वंदणिज्जं जयपूअणिज्जं वंदिज्ज सेविज्ज तुमं नमिज्जा ।
तहा निमंतिज्जह पीठसिज्जासंथारएहिं फलएहिं चेव ॥ १४ ॥

दोच्चं पि तच्चं पि य कुंभयारं सव्वं ववित्ता तिअसो तमेवं ।
विज्जुव्व सो जाउ दिसाउ पाउब्भूउ अ तामेव दिसं गउअ ॥ १५ ॥

चिंतेइ चित्ते इअ सो विधम्मदाया उ धम्मायरिउ ममेहि ।
से णं महामाहणु जायनाणसुदंसणो मंखलिपुत्तणामो ॥ १६ ॥

---

१ प्रतिप्रभातम् । करकान् (लघुघटान्) अर्धघटकान घटार्द्धमानान् अरंजराणि च महत उदकभाजनविशेषान् । उष्ट्रिकांश्च सुरातैलादिभाजनविशेषान् । (वा॰क=गाडवा. B)। जांबूलकांश्च लोकरूपाऽवसेयान् । पिबरकान् स्थालीः । घटान् प्रतीतान आदिशब्दात् कलशान् आकारविशेषवतो बृहद्घटान् । तदादीनि । ॥ ९ ॥ २ सयाऽविपण (ला.) ॥ ...अद्वितीयेन (टि. ला.) ३ अर्हन् महार्यरूप पूजार्हत्वात् अविद्यमानं वा रह एकांतः सर्वज्ञत्वात् यस्य सोऽरहाः ॥ ४ केवलानि परिपूर्णानि शुद्धानि अनंतानि वा ज्ञानादिनि यस्य संति स केवली ॥ १३ ॥

आगच्छिही तो से अहं करिस्से नमंसणं वंदणपूअणाइ ।
निमंतइस्सामि अ पायपीठसंथारसिज्जाफलयासणेहिं ॥ १७ ॥
तउ पभाए सिरिवद्धमाणो समागउ तत्थ जिणिंदचंदो ।
नरेसराईसयलो वि लोउ नमंसणत्थंसि गउ जिणस्स ॥ १८ ॥
सोऊण सद्दालसुउ जिणिंदागमं विचिंतेइ इमं मणम्मि ।
वंदामि वीरं पयपोम्मसेवं कुणेमि से इत्थ वरं हवेइ ॥ १९ ॥
काऊण तत्तो विहिणा सिणाणं विसुद्धवत्थाहरणाऽभिरामो ।
महामहिड्ढीइ सुहासणत्थो जिणस्स वीरस्स गउ सगासे ॥ २० ॥
पयाहिणापुव्वयमेस वीरं नमंसिऊणं पुरउ निसन्नो ।
तउ गिराए महुराइ सामी धम्मोवएसं कहए पुरो से ॥ २१ ॥
'धम्माणुराउ विसए विराउ कसायचाओ सुगुणाण राउ ।
सप्पक्खवाउ सुअअप्पमाउ एसो भवाउ तरणे उवाउ' ॥ २२ ॥
धम्मोवएसस्स जिणोऽवसाणे साहेइ तं मंखलिपुत्तभत्तं ।
'सद्दालपुत्ताय गएदिणम्मि पच्चक्खु जाओ तुह कोऽरि(वि)देवो ॥ २३ ॥
पसाहिअं तेण पुरा तहेवं पए महामाहणु सव्वदंसी ।
जिणोऽरहा सव्वविऊ समेही सुराऽसुरस्सेणि नमंसणिज्जो ॥ २४ ॥
वंदिज्ज तं हव्व निमंतइज्ज संथारसिज्जाऽसणमाइएहिं ।
गओ सुपव्वो गयणंगणम्मि तडिव्व एवं कहिऊण तस्सं ॥ २५ ॥
पच्छा तए चिंतिअमेवमेव गोसालओ धम्म गुरू ममेहि ।
परं न सो सव्वविऊ हविज्जा तल्लक्खणा लक्खणओ इहेव ॥ २६ ॥
सोऊण सद्दालसुओ मणम्मि चिंतेइ एसुच्चिइ वद्धमाणो ।
हवेइ णं सव्वविऊऽरिहंतो जिणो महामाहणु देववुत्तो ॥ २७ ॥

---

१ तुज्झ ॥

दीसंति सव्वे वि गुणा इहेव तओ निमंतेमि जिणिंदमेणं ।
संथारसिज्जासणपायपीढपाणाऽसणाईहिं स पुण्ण हेउं ॥ २८ ॥
विमंसिऊणं इअ सो कुलालो वीरं पसाहेइ पणामपुव्वं ।
'जिणिंद ! पोलासपुरम्मि पंचसया बहिं मेऽत्थि कुलालहट्टा ॥२९॥
मे पाडिहारीणिह पायपीढ संथारसिज्जाफलयाइआणि' ।
तहाऽसणाई पडिगहि(गाहि)ऊण अणुग्गहं मे भयवं ! कुणेसु ॥३०॥
तउ जिणो तव्वयणाउ पाडिहारीणिसिज्जासणमाइआइं ।
तहाऽसणाई पडिगाहइत्ता चिट्ठेइ से तत्थ विबोह हेउ ॥ ३१ ॥
कोलालभंडं पवणाहयं सो जावायवे संठवई कुलालो ।
तस्सेवं सामी पडिबोहणत्थं पसाहए ताव इमं हिएसी ॥ ३१ ॥
'सद्दालपुत्ता ! कह भंडमेअं कयं तए तेणिअ पुच्छिअम्मि ।
साहेइ सो मंखलिपुत्तधम्मे एगंतरत्तो वयणं जिणस्स ॥ ३३ ॥
'खाणीओ आणित्तु सुमट्टिआउ 'तीणित्तु तत्तो अ जलेण पिंडं ।
किच्चा तउ कारिसरक्खमीसं आरोविऊणं च कुलालचक्के ॥ ३४ ॥
कुणेमि तत्तो करगाइ भंडे' वुत्तेति सामी कहए किमेए ।
सद्दालपुत्ता ! पुरिसाभिमाणपरक्कमाईहिं विणा हवंति ? ॥ ३५ ॥
पुणो वि सो साहइ ते घडाई अट्ठाणमाइहिं विणा हवंति ।
अट्ठाणमाईण जउ अभावा जयम्मि जाया निअया पयत्था ॥ ३६ ॥
सद्दालपुत्ता पुरिसे अ केई खंडेइ भंडे अह वाहरेइ ।
पुढो पुढो खिप्पइ भंजए अ परिट्ठवेई तुह आसु रुट्ठो ॥ ३७ ॥

---

१ कुलालाः कुंभकाराः तेषांमिदं कोलालं तच्च भाण्डम् ॥ २ वाताऽऽहतं वायुना इषत् क्षोभमानीतमित्यर्थः ॥ ३ यावदातपे मुंचति सद्दालपुत्रः ॥ ४ तावत्तस्यैव प्रतिबोधनार्थं वीर इदं वचः कथयति । हितवांछकः ॥ ३१ ॥ ५ तीतित्थ-वि.) ॥

अन्नो वि जो वा तुह अग्गिमित्ताभज्जाइ सद्धिं विउले अ भोए ।
भुंजेइ से मंखलिपुत्तभत्त ! करेसि कं दंडविहिं विहिन्नू ?'॥ ३८ ॥
सद्दालपुत्तो भणए 'भयंत ! तज्जेमि बंधेमि तहा हणेमि ।
आक्कोसए मित्थ विडंबएमि दव्वं गहित्ता ववरोवए मि'॥ ३९ ॥
साहेइ सामी तुह अग्गिमित्ता सद्धिं न भुंजे इह कोइ भोए ।
खंडेइ खिप्पेइ परिट्ठवेइ हरेइ भंजेइ न कोइ भंडे ॥ ४० ॥
तज्जेसि बंधेसि हणेसि अक्कोसएसि भत्सेसि अ ताडएसि ।
तुमं न कस्सा वि परक्कमाई नत्थित्ति भावा निअया जउ ते ॥ ४१ ॥
खंडेइ भंडे जइ को वि तुज्झ भुंजेइ भज्जं तुह अग्गिमित्तं ।
तज्जेसि बंधेसि तहा हणेसि दुट्ठं नरं तं जइ ताडएसि ॥ ४२ ॥
वुत्तं तए जं पुरिसाभिमाणअट्ठाणमाई इह नत्थि लोए ।
भावा य सव्वे निअया य एवं सद्दालपुत्ता ! वयणं असच्चं ॥ ४३ ॥
जं भावितं चेव हवेइ वत्थुमयम्मि ते जं निअईपहाणा ।
घडाइभंगे वह-मारणाइ पुणो कुणंतो तमसच्चवाई' ॥ ४४ ॥
सोऊण सो वीरजिणस्स वायं पणट्ठमिच्छत्तमहंधयारो ।
चिंतेइ चित्ते निअईसमेआ कहं पयत्थाप कुणंतिकज्जं ? ॥ ४५ ॥
संपज्जमाणं पुरिसाऽभिमाणपरक्कमाईहिं विणा स कज्जं ? ।
न दीसए किंचि वि जीवलोए चिंतिज्जमाणं निअमाणसम्मि ॥ ४६ ॥
सव्वो उ धम्मो सिरिवद्धमाण परूविउ तेणिह तत्तरूवो ।
गोसालयस्सेस असच्चरूवो धम्मो विसंवायतया न रम्मो ॥ ४७ ॥
तओ विबुद्धो कहए जिणिंदं सद्दालपुत्तो तिजयच्चणिज्जं ।
'इच्छामि सोऊं मुहपंकजाउ विसुद्धधम्मं तुह सामि सम्मं ! ॥ ४८ ॥

---

१ विसंवायवसा । (ला.) ॥

सव्वस्स लोअस्स परोवयारवित्थारणत्थे गहिरोविहारो ।
धम्मोवएसं महुमंजुलाए वायाइ वीरो कहए पुरो से ॥ ४९ ॥
'धम्मो अ अत्थो तह चेव कामो तिन्न व अत्था पुरिसस्स हुंति ।
धम्माउ अत्था पउरा य कामा हवंति धम्मो अ तओ पहाणो ॥ ५० ॥
सोहग्गऽभग्गं सुकुलेऽवयारं परोवयारे अ मइं विसुद्धं ।
दिव्वाउ इड्ढीउ वरे अ भोए पुन्नप्पसाएण लहंति सत्ता ॥ ५१ ॥
धम्मो दुहा सो भणिओ जिणेहिं सुसाहुसुस्सावय भेअ रूवो ।
तवोहणाणं गयबंधणाणं धम्मो भवे पंचमहव्वओ अ ॥ ५२ ॥
सम्मत्तमूलो भविआणुकुलो सड्ढाण सो बारसहा उ धम्मो ।
अणुव्वयाणं व गुणव्वयाणं सिक्खावयाणं पण-चउ-तिगेहिं ॥ ५३ ॥
सोऊण धम्मं दुविहं जिणिंदमुहाउ साहेइ जिणिंदचंदं ।
महव्वए पव्वयभारतुल्ले वोढुं न सक्केमि जिणाऽसमत्थो ॥ ५४ ॥
सम्मत्तरम्मे जिणसड्ढधम्मे हवेउ मे सामि! तुहाऽऽणणाओ ।
आणंदसड्ढुव्व सुसड्ढधम्मं भावेण सव्वं पडिवज्जए सो ॥ ५५ ॥
तस्सेव इच्छापरिमाणमेअं नेअं तहाऽऽणंदचरित्तओअ ।
भूमीइ वाए ववसायकज्जे हिरणकोडीइग सो विसेसो ॥ ५६ ॥
सो पुच्छिऊणं पसिणे विआरं जीवाइ तत्ताण विआणिऊण ।
वीरं नमेऊण सिरेण धन्नं सं मन्नमाणो अ गओ सगेहं ॥ ५७ ॥
सद्दालपुत्तो निअ अग्गिमित्तं भज्जं पसाहेइ पसंतचित्तो ।
'भद्दे ! मए वीरजिणस्स धम्मो सम्मत्तरम्मो अहुणा पवन्नो ॥ ५८ ॥
तुमं पि गंतूण जिणस्स पासे गिण्हाहि सम्मं जिणनाहधम्मं' ।
पाणप्पिअस्सेरिसभासमेसा तहत्ति काऊण पडिस्सुणेइ ॥ ५९ ॥
तओ अ कोडंबिअमाणुसे सो सद्दाविऊणं इअ वज्जरेइ ।
आणेह खिप्पं समवालिहाण खुरग्ग तिक्खग्ग विसाणएहिं ॥ ६० ॥

जंबूणओ किट्टकलावजुत्तजुत्तेहिं हेमंचिअनत्थएहिं ।
सुव्वण्णघंटिहि अ मंसलेहिं निलुप्पलामेल(य)कयस्सिरीहिं ॥ ६१ ॥
सुवण्णनाणामणिघंटिआणं जालाउलं मंजुलदारुजूवं(त्तं) ।
सुनिम्मिअं धम्मिअजाणमेव जुत्तं महागोणजुएहिं रम्मं ॥ ६२ ॥
त्रिभिः कुलकम्

कोडंबिएहिं पुरिसेहिं खिप्पं तहा कए ण्हाण पवित्तगत्ता ।
अउव्व वत्थाहरणा अणेगदासीगणेहिं परिवारिआ सा ॥ ६३ ॥
आरोहिआ धम्मिअजाणमेसा गया सगासम्मि जिणेसरस्स ।
नंतूण वीरं तिपयाहिणाहिं कयंजली सामिपुरो निसन्ना ॥ ६४ ॥
सवित्थरं वीरजिणेण धम्मो परूविओ से पुरउ जहुत्तो ।
सोऊण सम्मं हरिसेण धम्मं रोमंचिअंगी भणए जिणं सा ॥ ६५ ॥
चइत्तु सेणावइ सत्थवाह-नरेसराई जहसव्वसंगं
गिन्हंति दिक्खं निरवज्जसिक्खं तहा न सक्केमि पहू ! गहेउं ॥ ६६ ॥
गुणव्वयाऽणुव्वयसव्वसिक्खावएहिं से बारसहा गिहीणं ।
धम्मो सुरम्मो वरदंसणेणं हविज्ज ति सामि ! मुहाउ तुज्झ ॥ ६७ ॥
सा लद्धधम्मा पडिबुद्धजीवाऽजीवाइतत्ता नमिऊण वीरं ।
गया सगेहं हरिसेण जम्भं सलाहणिज्जं अवबुज्झमाणा ॥ ६८ ॥
पाए ठवंतो निअए सुपव्वसंचारिअट्ठावयपंकएसु ।
विहारमन्नत्थ जिणो कुणेइ वीरो अ भव्वे पडिबोहयंतो ॥ ६९ ॥
सद्दालपुत्तो सकुडुंबजुत्तो भवे विरत्तो सिरिवीरभत्तो ।
पसंतचित्तो अ पवड्ढमाण सद्धाइ धम्मं पकुणेइ सम्मं ॥ ७० ॥
आजीविआणं चइऊण धम्मं सद्दालपुत्तं जिणधम्मरत्तं ।
गोसालउ तं निसुणिऊण जायचित्तो विचिंतेइ मणम्मि एअं ॥ ७१ ॥

१ घंटेहिंअमंसलेहिं । (ला.) ॥ २ दारु रूबं (ला.) ॥

मज्झाणिसं जो असणाइएहिं भत्तिं विचित्तं हरिसा कुणेइ ।
हा! हा! महावीरजिणेण सो वि वुग्गाहिऊणं समयम्मि णीउ ॥ ७२ ॥
गंतूण पोलासपुरे पुराणे सुजुत्ति पंतीहिं सहेउआहिं ।
सद्दालपुत्तं पडिबोहिऊणं पच्छाऽऽणए हं समयम्मि सिग्घं ॥ ७३ ॥
विमंसिऊणं इअ सो वि चित्ते ससीससंघायविरायमाणो ।
समागओ तत्थ ठिओ विसालसालाइ अप्पाणमुवासगाणं ॥ ७४ ॥
तत्थेव सव्वं उवहिं निअं सो मुत्तूण जुत्तीउ विआरयंतो ।
सद्दालपुत्तस्स गिहे समेओ सएहिं सीसेहिं समन्निओ अ ॥ ७५ ॥
सद्दालपुत्तो सगिहे अ यंतं दट्ठूण गोसालयमप्पसत्थं ।
ना लोअए सम्मुहमत्तमेअं कुओ पणामो विणओ अ भत्ती ॥ ७६ ॥
एअं सरूवं मुणिऊण सम्मं संथार-सिज्जा-फलयाइ हेउं ।
सव्वं गुणुक्कित्तणमेववीरजिणस्स साहेइ तओ पुरो से ॥ ७७ ॥
सद्दालपुत्ता महमाहणो इहं समागओ को महमाहणु भवे ।
एसो महावीरजिणेसरो जए अहो महामाहणु वज्जरिज्जए ॥ ७८ ॥
वीरो महामाहणु भण्णए कहं गोसालया ! साहसु मे पुरो इमं ।
उप्पन्ननाणो तिजयच्चणिज्जो जिणोऽरहा सो महमाहणो तउ ॥ ७९ ॥
इहाऽऽगउ भद्दपुरम्मि वा महागोवालउ को महगोवु भण्णए ।
वीरो जिणो मंखलिपुत्त ! सो महागोवालओ वज्जरिउ कहं इहं ॥ ८० ॥
गोवो जहा गो निअरं वणम्मि चारेइ गच्छं तमिउ तओ अ ।
रक्खेइ खिप्पं तह सावएहिं संझाइ खिप्पेइ अ वाडयम्मि ॥ ८१ ॥
जिणो तहा भव्वजिए दुहत्ते भवाडवीए सुहमग्गभट्ठे ।
खिवेइ खिप्पं सिववाडयम्मि सुधम्मदंडेण तओ स गोवो ॥ ८२ ॥
इहं समेउ महसत्थवाहो को भण्णए इत्थय सत्थवाहो ।
जिणिंदचंदो सिरिवद्धमाणो सुसत्थवाहो भणिओ कहं सो ॥ ८३ ॥

सव्वंजणोहं निअसत्थलग्गं चोराऽरिधाडीभयभंजणेणं ।
मग्गं दिसंतो जह सत्थवाहो पावेइ इट्ठं नयरं सुहेण ॥ ८४ ॥
तहा महावीरजिणो [वि इत्थं] हं (?) मिच्छत्तमोहेण विलुत्तबोहं ।
सुधम्ममग्गेण पणट्ठमग्गं पावेइ निव्वाणपुरं दुहंतं ॥ ८५ ॥
निज्जामउ इत्थ पुरे महंतो समागउ साहसु को स वुत्तो ।
तिलोअपुज्जो तिसलाइ पुत्तो निज्जामउ बज्जरिउ कहं सो ॥ ८६ ॥
निज्जामओ सव्वजणं समुद्दे भक्खिज्जमाणं मगराइएहिं ।
मज्जंतमंभे जह वाहणेणं पावेइ कूलं अनुकूलसत्थो ॥ ८७ ॥
लोलिज्जमाणं मरणाइलोल-कल्लोलमालाहिं जिए दुहत्ते ।
सो धम्मपोएण सिवेगकूलं पावेइ तत्तो भणिओ तहेसो ॥ ८८ ॥
अहो महाधम्मकही समागउ को वा तुमे मंखलिपुत्त ! साहिउ ।
सिद्धत्थपुत्तो तिजयम्मि विस्सुउ कहं महाधम्मकही पवुच्चए ॥ ८९ ॥
कयग्गहग्गत्थमत्थ(प्प)सत्थं अईवदुट्ठं महपावरत्तं ।
पसंतचित्तं जिणधम्मरत्तं जीवं जहा धम्मकही कुणेइ ॥ ९० ॥
उम्मग्गलग्गं जिणधम्मभग्गं अतुच्छमिच्छत्तविलुत्तमग्गं ।
नित्थारए भव्वजणं भवाउ तउ महाधम्मकही जिणो सो ॥ ९१ ॥
सुच्चागुणुक्कित्तणमेरिसं सो सद्दालपुत्तो तिसलासुअस्स ।
गोसालयं मंखलिपुत्तमेअं पसाहए हट्ठमणो मणुन्नं ॥ ९२ ॥
गोसालया ! अच्छह सव्वसत्थविसारया सव्वकलासमेआ ।
विअक्खणा पंडिअलद्धलक्खा लद्धोवएसा य जयप्पसिद्धा ॥ ९३ ॥
ममेव धम्मायरिएण सद्धिं परं विवायं पकरेह तुब्भे ।
समत्थि भे इत्थ समत्थया चे जहारई तुज्झ मयम्मि हुज्जा ॥ ९४ ॥

१ मालाइ (ला.) ॥ २ अच्चन्त (ला.) ॥

गोसालओ साहइ तं 'जिणो सो अणंतसत्ती अहमप्पसत्ती ।
वीरेण सद्धिं अहयं विवायं पहू करेउं कह संभवामि ? ॥ ९५ ॥

जणो जुवाणो अयमेलगं जहा पारेवयं कुक्कुडतित्तराइअं ।
गहेइ पुच्छकमपिच्छयाइसुं गंतुं न सक्कंति अ ते थिरट्ठिआ ॥ ९६ ॥

तहट्ठहेऊपसिणेहिं जुत्ति पंतीत्ति मं वीरजिणो जहिं जं ।
पुच्छेइ तं बज्झरिउं कया वि तहिं न सक्केमि अहं वराओ ॥ ९७ ॥

वीरो तउ केवलनाणभाणू उज्जोइआऽसेसपयत्थसत्थो ।
तेणे व धम्मायरिएण सद्धिं तीरेमि णो काउमहं विवायं ॥ ९८ ॥

लीलागइ जं कलहंसबालो कुज्जा वराओ स बगो कहं तं ।
जहा पयासेइ जयं दिणिंदो तहा पयासेइ कहं पईवो ?' ॥ ९९ ॥

सोऊण तं मंखलिपुत्तवायं साहेइ सद्दालसुओ सुसड्ढो ।
'सच्चं गुणुक्कित्तणयं कुणेसि वीरस्स तं' जेण य वण्णवेसि ॥ १०० ॥

तत्तो तुमं मंखलिपुत्त ! पीढ-संथार-सिज्जाऽऽसणमाइएहिं ।
निमंतए हं न हु धम्म-कम्म-तवोगुणत्थं तुह तोसतुट्ठो ॥ १०१ ॥

संथार-सिज्जा-फलया-ऽऽसणाइ तस्सावणेहिं गहिऊण तत्तो ।
गोसालओ तत्थ ठिउ सजुत्ति-हेऊहिं सद्दालसुअं कहेइ ॥ १०२ ॥

परं जहुत्ताउ न सो जिणिंदमयाउ भट्ठो वयणाउ तस्स ।
पच्छाय सो तं जिणधम्मरत्तं नाऊणमन्नत्थ गओ तओ अ ॥ १०३ ॥

सद्दालपुत्तस्स य वीरभासिअं धम्मं कुणंतस्स गया चउद्दसं ।
संवच्छरा पंचदसस्स अंतरे जाया य चिंता इअ मज्झरत्तिए ॥ १०४ ॥

कुडुंबभारं निअजिट्ठपुत्ते दाऊण सड्ढप्पडिमाउ कुव्वे ।
विचिंतिऊणं सयलो कुडुंबभारो पए तेण सुए निहत्तो ॥ १०५ ॥

१. ते-वी. ॥

सो दब्भसंथारय संठिओ तउ पमज्जिए पोसहमंदिरे सयं ।
पव्वज्ज सव्वाइं वयाइं भावओ विहीइ सड्ढप्पडिमाओ कुव्वए ।। १०६ ।।
अहन्नया से पडिमाठिअस्स नासग्गविन्नत्थविलोअणस्स ।
किवाणहत्थो पयडो सरोसो जाओ सुरो को वि पुरो अ तस्स ।। १०७ ।।
सद्दालपुत्तं पडिमापसत्तं साहेइ तं सो वि सुरो सरोसो ।
'सग्गा-पवग्गाण सुहं समीहमाणो कहं कट्ठमिणं कुणेसि ।। १०८ ।।
सम्मत्त-सीलव्वय-काउसग्ग-तवाइ मुत्तूण तुमं सुसड्ढ ! ।
भुंजाहि भोए विविहे असंखसुक्खे समक्खं मह अन्नहा उ ।। १०९ ।।
गिहंगणाओ इह आणिऊणं हंतूण जिट्ठ सुअमग्गओ ते ।
काऊण खिप्पं नवमंससूले तउ पचित्ता य कडाहयम्मि ।। ११० ।।
तेणेव मंसेण य लोहिएण अचेमि लिंपेमि तुहेव देहं !
तत्तो तुमं अट्टवसट्टचित्तो लहिस्सही दुग्गइदुक्खलक्खं' ।। १११ ।।
कण्णम्मि संतत्ततरूवमं सो सोऊण एअं वयणं असत्थं ।
सद्दालपुत्तो चुलिणीपिउव्व झाणाउ भट्ठो न हु मंदरुव्व ।। ११२ ।।
धम्मे दढं तं मुणिऊणऽमच्चो हणेइ जिट्ठं सुअमाणिऊणं ।
मंसस्ससूले नवहा विहाय तेणव्व पलिपइ से अ देहं ।। ११३ ।।
तं दूसहं वेअणमायरंतं सो पासिऊणं तिअसं सरोसं ।
नो चेव रुट्ठो जिणधम्मभट्ठो झाएइ झाणं परमप्पहाणं ।। ११४ ।।
पुव्वुत्तवत्तं तिअसो कहित्ता सुअं बीअं तइअं चउत्थं ।
हंतूण तं चेव महोवसग्गं कुणिज्ज धम्माउ न चेव भट्ठो ।। ११५ ।।
पुणो वि देवो कुविउ कहेइ 'वयाइधम्मं च समुज्झिऊणं ।
भुंजेसु संसारसुहं समग्गं सद्दालपुत्ता ! वयणाओ मज्झ ।। ११६ ।।
तुहन्नहावल्लहमग्गिमित्तं हंतूण काउं नवमंससूले ।
कडाहयम्मी पचिऊण देहं लिंपेमि तं मंसयलोहिएहिं ।। ११७ ।।

दुहण्णकिण्णे घणअट्टझाणमहण्णवम्मी पडिउ दुरंते ।
पच्छा तुमं दुग्गइदुक्खलक्खं सद्दालपुत्ता! सुइरं लहेही ॥ ११८ ॥
सुरेण एवं कहिए वि धम्मज्झाणाउ भट्ठो न हु सो वि सड्ढो ।
तओ वि बीअं तइअं च वारं साहेइ जाहे तिअसो पुणो वि ॥ ११९ ॥
सद्दालपुत्तो हिअयम्मि एअं चिंतेइ चिंताभरिउ भयं तो
अणेण पावेण विणासिऊणं सुए विलित्तो रुहिराऽऽमिसेहिं ॥ १२० ॥
धम्माइकज्जे सहयारिणिं मे गेहस्स सव्वस्स य मेढिभूअं ।
मारेउमिच्छे इअ अग्गिमित्तं एसो दुरप्पा पुरिसो इआणिं ॥ १२१ ॥
हणिस्सई चे मह अग्गिमित्तं पिअं अणज्जो पुरिसो अ एसो ।
तया रया हं महपावकम्मकरं नरं तं वि अ निग्गहिस्सं ॥ १२२ ॥
विमंसिऊणं इअ जाव सो वि पहाविउ तस्स य निग्गहत्थं ।
तडिव्व सो उप्पडिऊण खिप्पं गउ सुपव्वो गयणंगणम्मि ॥ १२३ ॥
कोलाहलं सो पकुणेइ गाढसद्देण खंभम्मि ठिओ विलक्खो ।
साहेइ भज्जा 'कहमज्जउत्त! कोलाहलं एरिसमायरेइ'(सि) ॥ १२४ ॥
पसाहिअं तेण निअं सरूवं तीसे सम्मग्गं जह भूअमेअं ।
भणेइ सा 'नाह! तुहोवसग्गं देवो समग्गं कुणए अ कोई ॥ १२५ ॥
तुहत्थि पुत्ता सुहसिज्जसुत्ता चत्तारि दित्ता निअवासगेहे ।
तउ तुमं खंडिअपोसहाई भावाउ आलोअसु पावमेअं' ॥ १२६ ॥
तहत्ति काऊण सो[1] भारिआए इमं च वायं गुरुसन्निगासे ।
काऊण मिच्छा तह दुक्कडं सो आलोअए तं निअपावकम्मं ॥ १२७ ॥
पच्छा जहुत्ताउ विहीउ सेसं कुणेइ सव्वं पडिमातवं सो ।
सम्मत्तरम्मो वरिसाइ वीसं कउ अ तेणं जिणवीरधम्मो ॥ १२८ ॥

---

१ ख (ला.) ॥

स पंतकाले निअपावकम्मे सम्मं समालोइअ सुद्धभावो ।
खमावइत्ता जयजीवरासिं काऊण मिच्छा तह दुक्कडं च ॥ १२९ ॥
आहारचायं चउहेगमासं काउं नमुक्कारपए कहंतो ।
वीरं सरंतो सुहझाणमग्गलग्गो समग्गुज्झिअसंगरंगो ॥ १३० ॥
सोहम्मकप्पे अरुणप्पहम्मि वरे विमाणे मरिऊण तत्तो ।
जाउ सुरो चउपलिआउओ सो महड्ढिउ पुण्णफलोववेउ ॥ १३१ ॥
पुट्ठो जिणिंदो सिरिगोअमेणं सद्दालपुत्तस्स गइं कहेइ ।
चुउ स सग्गउ विदेहवासे लहिस्सइं मुक्खमणंतसुक्खं ॥ १३२ ॥
सद्दालपुत्तस्स चरित्तमेअं सोऊण संवेगतरंगिअप्पा ।
भत्तीइ जंबू मुणिविंदचंदो वंदेइ तं अज्जसुहम्मसामिं ॥ १३३ ॥
इअ सिरिलच्छीसायरसूरीसरसाहुविजयसीसेण ।
सुहवद्धणेण लिहिअं चरिअं सद्दालपुत्तस्स ॥ १३४ ॥
॥ इति श्रीदशश्रावकचरित्रे सप्तमं सद्दालपुत्रश्रावकचरित्रं समाप्तम् ॥

[अथ अष्टमं महाशतकस्य चरित्रम्]

गाहावइ महसयगसावगस्स[1] चरिअं अहाऽणुपुव्वीए ।
साहइ सुहम्मसामी जंबूपुरउ जहा भूअं ॥ १ ॥
इहभरहमहावासे सयलसुरावाससरिसआवासं ।
रायगिहं[2] रायगिहं रायगिहं पुरवरं अत्थि ॥ २ ॥
गुणगणरयणसमेअं गुणसिलयं णाम चेइअं तत्थ ।
जिणभत्तो अइदित्तो महराया सेणिउ अत्थि ॥ ३ ॥

---

१ महगयग सावगचरिअं (ला.) ॥ २ राज्ञो गृहं यस्मिन् राजगृहवत् गृहाणि यस्मिन् वा तत्तथा । काम-स्नेहदृष्टिलक्षणो रागो गृहेषु यस्मिन् । स्फटिकमणिमयत्वेन प्राकाशरूपत्वात् राजच्चन्द्रवद्गृहाणि यस्मिन् वा तत्तथा ॥ २ ॥

[1]महसयगो महसयगो महसयगो णाम गिहवइ तत्थ ।
सयलजणाणं मन्नो धन्नो गुणरयणसंपुण्णो ॥ ४ ॥
वाय-ववसाय-भूमिगया [2]संकंसट्ठकणयकोडीउ ।
पत्तेअं तस्स गिहे पुणो वि अडगोउला अत्थि ॥ ५ ॥
सोहग्गमंजरीउ रूवसिरिजिअअसेसअमरीउ ।
रेवइपमुक्खाउ तेरसभज्जाउ से अत्थि ॥ ६ ॥
अट्ठसकंसट्ठावय कोडीउ [3]पिउघराउ आणीआ ।
भज्जाए रेवईए तहेव अडगोउला अत्थि ॥ ७ ॥
सेसाणं भज्जाणं दुवालसण्हं पि पिउघराणीआ ।
इक्किक्क हेमकोडी इक्किक्कं गोउलं अत्थि ॥ ८ ॥
इच्चाइ बहुविहाउ इड्ढीउ से घरंगणे उलावि ।
तेरसभज्जाहिं समं सो भुंजइ विविहसुक्खाइं ॥ ९ ॥
अह एगया सुराऽसुरकोडीसेविज्जमाणपयकमलो ।
अट्ठमहापाडिहेरसिरीजुउ अइसयसमिद्धो ॥ १० ॥
सेअवरचामरेहिं बीइज्जंतो पवित्तछत्ततिउ ।
दिप्पंतधम्मचक्को सिरिवीरजिणो समोसरिउ ॥ ११ ॥ युग्मम् ॥
हय-गय-रय-सुहडाणं सेणाहिमसंखयाहिं परिअरिउ ।
घणवज्जमाणवज्जा उज्जमहाघोसभरिअजउ ॥ १२ ॥
छत्तेण पवित्तेणं धरिज्जमाणेण अहिअसस्सिरिउ ।
वीरपयवंदणत्थं जाइ तहिं सेणिउ राया ॥ १३ ॥ युग्मम् ॥

---

१ महानाशयश्चित्तं यस्य महाशय एव महाशयकः स्वार्थे कः, महन्त उत्सवास्तेजांसि वा तेषामाश्रयकः स्थानम्, महांतः शयः (महान् शायः) करो वा यस्य, महाऽऽश्रयो वा बहूनामाधारभूतवान् ॥ ४ ॥ २ सहकांश्येन द्रव्यमानविशेषेण यास्ताः [स]कांश्याः महाशतकस्य ॥ ५ ॥ ३ पितृगृहादानीता ॥ ७ ॥

तं जंतं दट्ठूणं महया इड्ढीइ को वि इट्ठनरो ।
जयविजयत्तिगिराए महसयगं साहए एवं ॥ १४ ॥
'अज्ज इहुज्जाणवणे समुसरिउ अज्जउत्तवीरजिणो ।
महया महेण सेणिअराया से वंदिउ जाइ ॥ १५ ॥
तं तिजयपूअणिज्जं अट्ठमहापाडिहेरपडिपुण्णं ।
सहऽलंकारेहि खिप्पं वीरं नमिऊण निअजम्मं ' ॥ १६ ॥
तं सोऊणं हट्ठो तुट्ठो सो गिहवई महासयगो ।
सव्वंगभूसणंबरमाइ सिसमप्पए निअयं ॥ १७ ॥
काऊण सो सिणाणं कयकोउअमंगलो अ बलिकम्मं ।
अप्पमहग्घाऽऽहरणाऽलंकिअ काओ तउ खिप्पं ॥ १८ ॥
ते[रं]सदिव्वसुहासणनिसन्नभज्जाहिं संजुओ चेव ।
अइगरुअजाणचडिउ बहुपुरिससहस्सपरिअरिउ ॥ १९ ॥
वीइज्जमाणचामरजुउ सकोरिंटदाममल्लेणं ।
छत्तेण सस्सिरीउ महसयगो जाइ समुसरणे ॥ २० ॥
नमिऊण वद्धमाणं तिपयाहिणपुव्वमेव जहठाणं ।
उवविट्ठो पुरउ सिरविरइअकरकमलवरमउडो ॥ २१ ॥
तत्तो तिहुअणसामी कामिअफलपूरणिक्ककप्पतरू ।
सो अमिअसाविणीए वाणीए देइ उवएसं ॥ २२ ॥
संजोआ सविओगया सविवया सव्वा भवे संपया ।
भोआ रोअजुआ धणं स निहणं सुक्खं स दुक्खं सया ॥ २३ ॥
भव्वं जुव्वणयं जराइसहिअं लोगो ससोगो जणो ।
नाऊणं इअ सासइक्कसुहयं धम्मं करेहाणिसं' ॥ २४ ॥

---

१ स्नानम्, कृतानि कौतुकानि रक्षापुट्टिलकार्यादीनि यस्य स तथा। बलिकर्म देवतार्चनादि । अल्पाणि स्तोकानि महर्घ्याणि बहुमूल्यानि आभरणानि तैः अलङ्कृतकायः ॥ १७ ॥ २ तेर[स]दिव्व (ला.) ॥

इअ उवएसं जिणवरमुहाओ सोऊण जायसंवेगो ।
महसयगो अ दुवालसवइअं धम्मं पवज्जेइ ॥ २५ ॥
अट्ठसकंससुकंचणकोडीउ मुक्कला य ववसाए ।
अट्ठेव गोउलाइं करेइ सो पंचमवयम्मि ॥ २६ ॥
तेरसभज्जावज्जं पच्चक्खइ मेहुणं तया सव्वं ।
इअरो परिमाणविही नेउ आणंदसड्ढुव्व ॥ २७ ॥
इअ जिणधम्मं सम्मं पडिवज्जिअ पुच्छिऊण पुण पसिणे ।
नवजीवाइविआरे लहिऊणं नमिअ वीरजिणं ॥ २८ ॥
अप्पाणं सुकयत्थं मन्नंतो भावणाउ भावंतो ।
महसयगो निअगेहं पत्तो सम्मं कुणइ धम्मं ॥ २९ ॥
भविअहिअ[य] भूमिआए ठविऊणं सम्म धम्मतरुबीअं ।
विहरइ वीरजिणिंदो तत्तो इअरम्मि देसम्मि ॥ ३० ॥
अह से वुड्ढ[1] रेवइभज्ज चिंतेइ रत्तिसमयम्मि ।
वणपुण्कं पिव विहलं हा! एअं जुव्वणं वयइ ॥ ३१ ॥
महसयगेणं सद्धिं विसयसुहं तेरसम्मि दिवसम्मि ।
भुंजेमि अ समवाए दुवालसन्हं सवत्तीणं ॥ ३२ ॥
जइ सव्वाउ इमाओ मरंति केण वि तउ उवाएण ।
विसयसुहं मह विउलं हविज्ज निअ वल्लहेण समं ॥ ३३ ॥
इक्किका कणयाणं कोडीउ गोउलाइं सव्वाइं ।
अहिपच्चुअंति मज्झं सुहेण तासिं सवत्तीणं ॥ ३४ ॥
तत्तो कमविवुवायं, सत्थग्गिविसाइअं कुणेमि तहा ।
झत्ति सवत्तीउ जहा, मरंति एआउ सव्वाउ ॥ ३५ ॥

(ला॰ प्रतौ विशेषः) १ वुडढा ॥

तत्तो तासिं [1]छिद्दे पेहंतीए वि दुट्ठचित्ताए ।
गाहावइणीइ तए रेवइए विसयलुद्धाए ॥ ३६ ॥
हणिऊण सवत्तीणं छक्कं सत्थप्पउगओ खिप्पं ।
छक्कं विसप्पउग्गा गहिआउ सव्वइड्ढीउ ॥ ३७ ॥
[2]तं नत्थि किं पि पावं जए अकिच्चं च नत्थि तं किं पि ।
जं कामविसयगिद्धा लोहंधा नेव कुव्वंति ॥ ३८ ॥
अइलोहो अ अलीअं असुइत्तं साहसं छलं जडया ।
निस्संसया य थीणं सहावया सत्तदोसाउ ॥ ३९ ॥
तत्तो महसयगेणं सद्धिं सा रेवई जहिच्छाए ।
हरिसेण भुंजमाणी विहरति पणविसयसुक्खाइं ॥ ४० ॥
पावा पावाऽऽयारा पावमई मंसलोलुआ संती ।
मंसं मज्जं च तहा अहोणिसं भुंजए एसा ॥ ४१ ॥
समयम्मि तम्मि सेणिअमहराया वद्धमाणजिणभत्तो ।
घोसावइ निअनयरे अमारिपडहं इअ दयाए ॥ ४२ ॥
भो! भो! सुणेह लोआ! जो जीववहं करिस्सई को वि ।
अइघोरो महदंडो भविस्सई से नरिंदस्स ॥ ४३ ॥
इअ सोऊणं तीए निउगोउलवालया इमं भणिआ ।
हंतूण घेणुवच्छा आणेअव्वा सया दो वि ॥ ४४ ॥
ते गोउलाण वाला तहत्ति काऊण से वयं तत्तो ।
गोवच्छं हंतूणं दुन्नि समप्पंति पइदिअहं ॥ ४५ ॥
अइपिसिअपिंडगिद्धा विसयविलुद्धा य मज्जपडिबद्धा ।
पचिऊण ओसहेहिं तं मंसं भक्खए एसा ॥ ४६ ॥

---

१ छिद्राणि विरलपरिवार (त्वा) न्नादीनि ॥ ३५ ॥ २ जगति तत्कि-मपि पापं नास्ति, अकृत्यकार्यं तत्किमपि नास्ति यत्पापं काम-विषय-लंपटा लोभांधाश्च नैव कुर्वन्ति ॥ ३७ ॥

भक्खंतीए तीए गोमंसं तह सुरं पिबंतीए ।
भुंजंतीए भोए पंचविहे जाइ इअ कालो ॥ ४७ ॥
अह महसयगस्स सया पालंतस्स दुवालसवयाइं ।
वेरग्गभावणाए चउदसवरिसा वइक्कंता ॥ ४८ ॥
पनरसमस्संतरपवट्टमाणस्स तस्स रयणीए ।
धम्मं जागरमाणस्सेसा चिंता समुप्पन्ना ॥ ४९ ॥
मइ अज्जिआउ अत्था एवइआओ सुवण्णकोडीउ ।
संतोसिआ य सयणा सुइरं भुत्ता उ पणविसया ॥ ५० ॥
दाणाइकयं सुकयं उद्धरिआ दीणदुत्थिआ लोआ ।
पुत्ता कुटुंबभारुद्धरणसमत्था य मे जाया ॥ ५१ ॥
अह सावयपडिमतवं करिज्जए जइ तया वरं होइ ।
इअ चिंतिऊण जिट्ठं पुत्तं ठावेइ गिहभारे ॥ ५२ ॥
पडिलेहिअ सुपमज्जिअ पोसहसालाइ दब्भसंथारे ।
पडिवज्जिअ जिणधम्मं पडिमतवं सो कुणइ एवं ॥ ५३ ॥
अह विउलसुरापाणं काऊणं रेवई मउम्मत्ता ।
घुम्मंती[1] अ लुलंती विइण्णकेसा य निवडंती ॥ ५४ ॥
पोसहसालाइ गया सिंगारमयाइं[2] कामजणयाइं ।
मोहुम्मायकराइं वयाइं साहेइ महसयगं ॥ ५५ ॥
'सग्गापवग्गसुक्खं तुमं समग्गं सया समीहंतो ।
अइ[3]धम्मकम्मतसिउ कुणेसि महसयग! जिणधम्मं ॥ ५६ ॥

---

१ मदवशेन घूर्णयन्ती स्खलत्पादा । उल्लुलंती । विकीर्णा विक्षिप्ताः केशाः यस्याः सा तथा ॥ ५३ ॥ २ शृंगारमयानि शृंगाररसवत् स्त्रीभावान् कटाक्षदर्शनादीन् । कामोद्दीपकान् । मोहोन्मादकराणि स्नेहोत्पादकानि ॥ ५४ ॥ ३ इअ (ला.) ॥

विसयसुहा अन्नयरं सग्गम्मि सुहं न वट्टए किंचि ।
तं इहयं बहुअयरं विसयसुहं विज्जए अज्ज ॥ ५७ ॥

[1]लद्धयरमेरिसं पुण विसयसुहं दुल्लहं मुअंतो अ ।
पत्थितो अ अलद्धं मूढव्व मणम्मि पडिहासि ॥ ५८ ॥

[2]जस्स कए जीअवग्गो घोरतवं कुणइ किट्ठकट्ठयरं ।
तं सव्वं तुह सुक्खं अत्थि मुहा कुणसि किट्ठतवं ॥ ५९ ॥

अच्चब्भुअसोहग्गस्सिरिहराउ सुवण्णवण्णाउ ।
पीणथणसालिणीउ जत्थ न वट्टंति महिलाउ ॥ ६० ॥

जत्थ य लट्टं नट्टं गीअं गाणं व मणहरं नत्थि ।
दिव्वा य कामभोगा [3]खज्जं पिज्जं च नो संति ॥ ६१ ॥

मुक्खम्मि तम्मि सुक्खं किमत्थि महसयग! कहसु मह पुरउ ।
जस्स कए एवइअं तवाइकट्ठं कुणसि नाह! ॥ ६२ ॥

यत उक्तम्—

'जइ नत्थि तत्थ सीमंतिणीउ मणहर–पिअंगुवण्णाउ ।
ता सिद्धं ति [4]अं बंधणं सुखुमुक्खो न सो मुक्खो ॥ ६३ ॥

तथा–सत्यं वच्मि हितं वच्मि सारं वच्मि पुनः पुनः ।
अस्मिन्नसारे संसारे सारं सारंगलोचना ॥ ६४ ॥

---

१ प्रकृष्टं लब्धं लब्धतरम्, दुष्प्रापम्, ईदृशं विषयसुखं मुंचन्, अलब्धं स्वर्गादिसुखं प्रार्थयन्, मूर्ख इव मम मनसि प्रतिभासि ॥ ५८ ॥
२ यस्य विषयसुखस्य कृते जीववर्गः क्लिष्टकष्टकरं घोरं तपः करोति ॥ ५९ ॥ ३ खाद्यं पक्वान्नादि, पेयं दूग्ध-शर्करादि ॥ ६० ॥
४ अबंधणंस मुक्खो न सो सुक्खो ॥

तथा–द्विरष्टवार्षिका योषित् पंचविंशतिकः पुमान् ।
अनयोर्निरंतरा प्रीतिः स्वर्ग इत्यभिधीयते ॥ ६५ ॥

तम्हा चइऊण इमं वयं महाभाय! भयसु वरभोए ।
सद्धिं मए समग्गे विसयसुहं दुल्लहं लोए' ॥ ६६ ॥

इअ साहंती निअए दंसंती हाव भाव-सिंगारे ।
खिप्पंति अ कडक्खे चिट्ठइ सा से समीवम्मि ॥ ६७ ॥

इअ तीसे वयणाइं सिंगार-कडक्ख-हाव-भावाइं ।
स मुणंतो अ विसंपिव निक्कंपो चिट्ठए झाणे ॥ ६८ ॥

एवं बीअं तइअं वारं सा रेवई पसाहेइ ।
पुंव्वुत्त रहकहाउ[2] मयणमहामोहजणयाउ ॥ ६९ ॥

तीसे वयणेहिं मणं मणंपि[3] न विभेइअं से धन्नस्स ।
अहिअयरं सुहझाणे लग्गं से माणसं तेहिं ॥ ७० ॥

यत उक्तम्-

जिणवयणमुवगयाणं न हरइ हिअयाइं महिलिआ का वि ।
णिच्चं पि जा सुरूवा हविज्ज जा जहणचवलाय ॥ ७१ ॥

तं दढचित्तं नाउं पच्छा सा रेवई गया गेहे ।
महसयगो पडिमाउ सव्वाउ कुणइ सुविहीए ॥ ७२ ॥

आणंदुव्विकारसपडिमातवं घोरमेस काऊणं ।
[4]दीसंतधमणिनिअरो जाउ अइदुब्वलसरीरो ॥ ७३ ॥

---

१ पूर्वोक्त प्रकारेण कथयंतीसा रेवती से तस्य, महाशतकस्य पार्श्वे ॥६४॥ तस्या रेवत्याः विषप्रायं जानन् ॥ ६८ ॥ २ पूर्वोक्तरहकथा संकेतवार्ता ॥ ६९ ॥ ३ मनागपि तस्य महाशतकस्य ॥ ७० ॥ ४ पृथग् पृथग् दृश्यमाना धमन्यो नसाः तासां निकरः ॥ ७३ ॥

निअदेहे अइखीणे जाए सरिऊण वद्धमाणजिणं ।
संलेहणं करित्ता गिन्हइ सो अणसणं सड्ढो ।। ७४ ।।
मुत्तूण अट्ट-रुद्दे से णं आणंदसावगस्सेव ।
उप्पन्नमोहिनाणं सुहझाणं झायमाणस्स ।। ७५ ।।
एगं सहस्सजोअणमाणं खित्तं मुणेइ पासेइ ।
पुव्वा-दाहिण-पच्छिमदिसासु लवणम्मि पत्तेअं ।। ७६ ।।
सो चुल्लं हिमवंतं उत्तरओ पासए अ जाणेइ ।
अहलोए रयणप्पहलोलच्चुअनरयवासं च ।। ७७ ।।
काऊण मज्जपाणं सा मत्ता रेवई तया काले ।
कामुद्दीवगमोहुप्पायगवयणेहिं तं भणइ ।। ७८ ।।
'हा पाणनाह! वल्लह! किमेरिसं मंडिअं तए अज्ज? ।
अम्हारिसाण हिअए वइरनिवाओवमं एअं ।। ७९ ।।
पुत्ता वि विणयजुत्ता अज्ज वि तुह अत्थि नाह! अइलहुआ ।
जुव्वणभावाउ ममं मयणो वि अ बाहए अहिअं ।। ८० ।।
पमयाणं भत्तारं विणा सिरी होइ णेव कइआ वि ।
गिहनाहेण विणा जह गेहं पि ण सोहए गरुअं ।। ८१ ।।
तत्तो कुणसु पसायं मुत्तूणं अणसणं महाभाय! ।
पंच मणुन्ने भोए भुंजसु सद्धिं मए नाह! ।। ८२ ।।
सग्गाऽपवग्गसुक्खं दिट्ठं केणत्थि कहसु मह नाह! ।
हत्थागया य कामा तओ तुमं वंचिओसि परं ।। ८३ ।।
नवजुव्वणाइ सद्धिं मए तुमं जइ भइज्ज पणविसए ।
सग्गाऽपवग्गसुक्खं इहलोए चेव तुह हवइ' ।। ८४ ।।

---

१ वयरनिवयोवमं (ला.) वज्रनिपातोपमम् (टि. ला.) ।।

इअ तीसे वयणाइं ण हु परिआणाइं किं पि न सुणेइ ।
महसयगो अ परं चिअ धम्मज्झाणं मणे कुणई ॥ ८५ ॥

बिइअं तइअं वारं साहेइ सा रेवई इमं जाव ।
ताव महासयगो पुण सड्ढो रोसाउलो जाउ ॥ ८६ ॥

रेवईए सो तीसे नाऊणं दुहगिहं नरयवासं ।
निअ ओहिनाणउ तं इअ पेरुसवएण भासेइ ॥ ८७ ॥

'रे! दुट्ठि! किं पि दुट्ठं पावं कम्मं कुणेसि तं चेव ।
अलसा मएण जेणं मरिस्ससि सत्तमे दिवसे ॥ ॥ ८८ ॥

रयणप्पहपुढवीए नरंयावासम्मि लोलुए तत्तो ।
होही तं णेरईउ चुलसीइ सहस्सवरिसाऽऽऊ' ॥ ८९ ॥

निअवल्लहवयणाउ भयभीआ रेवई तहिं जाया ।
गंतूण तओ तुरिअं निअगेहं सा विचिंतेइ ॥ ९० ॥

महसयगो धम्मउँ णिओ मए एरिसं अवज्झाणं ।
हा! केण कुमारेणं मॉरिज्जिस्सामि भयभीआ ॥ ९१ ॥

अट्टज्झाणे पडिआ सत्तमदिवसम्मि अॅलसरोगेण ।
मरिऊण पढमनरए सा दूसहवेअणं सहइ ॥ ९२ ॥

यत उक्तम्–
निच्चंधयार तमसा ववगयगह-चंद-सूर-नक्खत्ता ।
नरया अणंतत्रिअणा अणिट्ठसद्दाइविसया य ॥ ९३ ॥

---

१ कठोरवाक्येन ॥ ८४ ॥ २ नरयावासम्मि (ला.) ॥ ३ धम्माउ (ला.) ॥ ४ मारिज्जिस्सइ (ला.) ॥ ५ लसामयेन विशुचिकारोगेण, तल्लक्षणंचेदं 'नोर्ध्वं व्रजति नाधस्तात् आहारो न च पच्यते अन्नाशये लसीभूतः तेने सोलसकः स्मृतः ॥ ९३ ॥ ६ रेवती दुसह वेदनाम् ॥ ९३ ॥

संपुण्णचंदवयणो वीरजिणो तत्थ तम्मि समयम्मि ।
पत्तो सेणिअरायप्पमुहजणो सुणइ उवएसं ॥ ९४ ॥

धम्मोवएसमेअं सोऊणं सेणिअप्पमुहलोआ ।
नमिऊण जिणवरिंदं निअ निअ ठाणं गया सव्वे ॥ ९५ ॥

सिरिवीरजिणवरिंदो सिरिगोअमगणहरं इमं भणइ ।
'गोअम ! रायगिहम्मी महसयगो सावगो अत्थि ॥ ९६ ॥

तेणोवासगपडिमातवं कुणंतेण खीणदेहेण ।
ममं सरंतेणऽहुणा धन्नेणं अणसणं गहिअं ॥ ९७ ॥

मोहुप्पायगकामुद्दीवगवयणेहिं खोहिउ संतो ।
सो रेवइभज्जाए धम्मज्झाणाउ न हु चलिउ ॥ ९८ ॥

एवं बिइअं तइअं वारं सा खोहए जया मत्ता ।
सड्ढेण तेण एवं पसाहिआ सा इमं तइआ ॥ ९९ ॥

'सत्तमदिवसम्मि तुमं रे दुट्ठे अलसवाहिणा मरिउं ।
रयणप्पहपुहवीए अइदुहिउ नारउ होही' ॥ १०० ॥

गोअम ! एरिसवयणं वुत्तुं जुत्तं न होइ एअस्स ।
सव्वजयजीववग्गे खमाविए अणसणे गहिए ॥ १०१ ॥

सच्चं पि तं न सच्चं जं परपीडाकरं हवइ लोए ।
सच्चं तं चिअ भण्णइ जं सव्वहिअं पिअं तत्थं ॥ १०२ ॥

यत उक्तम्—प्रियं पथ्यं वचस्तथ्यं सूनृतव्रतमुच्यते ।
तत्तथ्यमपि नो तथ्यमप्रियं चाऽहितं च यत् ॥ १०३ ॥

[योगशा. १–२१]

---

१ सत्यमपि वचस्तत्सत्यं न भण्यते यतः परेषां पीडाकरं भवति । सत्यं वचस्तदेव भण्यते यत् सर्वेषां हितं परिणाम सुंदरं प्रियमिष्टं तथ्यमवितथम् ॥ १०२ ॥

वयणेणं जेण परो दूमिज्जइ अवितहेण जिअवग्गो ।
तं तं वज्जरिअव्वं कया वि धम्मत्थिणा णेव ॥ १०४ ॥

यत उक्तम्–
जेण परो दुमिज्जइ, पाणिवहो होइ जेण भणिएण ।
अप्पा पडइ किलेसे, तं न हु जंपंति गीअत्था ॥ १०५ ॥

तथा दशवैकालिके–
मुहुत्तदुक्खाउ हवंति कंटया[1] अउमया तेऊ तउ सुउद्धरा ।
वाया दुरुत्ताणि दुरुद्धराणि वेराऽणुबंधीणि महब्भयाणि ॥ १०६ ॥
[दशवै. ९–३–७]

गंतूण तउ गोअम ! तं समणोवासगं महासयगं ।
साहसु[2] तुमं इमं सो जह तं आलोअए पावं' ॥ १०७ ॥

सिरिगोअमो महप्पा तहत्ति काऊण वीरजिणवयणं ।
रायगिहे नयरम्मि अ संपत्तो पोसहाऽऽगारे ॥ १०८ ॥

तमयंतं दट्ठूण महसयगो हरिसपुलइअसरीरो ।
वंदणनमंसणाऽऽसणदाणाइ कुणेइ भावेण ॥ १०९ ॥

भयवं पि इंदभूई साहइ 'महसयगसावयवयंस ! ।
वीरजिणो–गयविजिणो कहेइ समुहेण इअ वयणं ॥ ११० ॥

परपीडायरवयणं वयंति णो अणसणे कए संतो ।
सद्भूा वि रेवईए सव्वं पि तए जहा भणियं ॥ १११ ॥

---

१ कंटकाः, अतीव दुष्कर्षणीयाः । वाचो दुरुक्तानि दुर्भाषितानि ॥ १०६ ॥ २ कथय, वक्ष्यमाणवाक्यम् , परुषवाक्योद्भवम् ॥ १०७ ॥

आलोअसु तं मिच्छादुक्कडयं देसु सव्वपच्छित्ते ।
गुरूदत्तं पि तवं तह कुणेसु तत्तो महासयग !' ॥ ११२ ॥
यत उक्तं श्रीउपदेशमालायाम्–
पागडिअ सव्वसल्लो गुरुपामूलम्मि लहइ साहुपयं ।
अविसुद्धस्स न वड्ढइ गुणसेढि तत्तिआ ठाइ ॥ ११३ ॥ [गा. ६५]
इअ गोअमेण भणिअं तहत्ति काऊण सो महासत्तो ।
आलोअए खमावइ पच्छित्ततवं कुणइ सम्मं ॥ ११४ ॥
सिरिइंदभूइभयवं सामिसगासम्मि झत्ति संपत्तो ।
देवगणसंपरिवुडो अन्नत्थ जिणो समोसरिउ ॥ ११५ ॥
अह गिहिधम्मं सम्मं काऊणं सो वि वीसवरिसाइं ।
सव्वाउ पडिमाउ पडिपालिअसुद्धभावेण ॥ ११६ ॥
इगमासमणसणेणं पारिअ संलेहणं च काऊणं ।
वट्टंतो सुहझाणे समरंतो पंचपरमिट्ठि ॥ ११७ ॥
सुहपरिणामेण मउ महसयगो पढमदेवलोगम्मि ।
अरुणवयंसविमाणे चउपलिआऊ सुरो जाउ ॥ ११८ ॥
सो दिव्वनाडयविहिं पिच्छंतो अच्छराहिं विलसंतो ।
इच्छाए विहरंतो भुंजइ विविहाइं सुक्खाइं॥ ११९ ॥
यत उक्तम्–
देवाण देवलोए जं सुक्खं तं नरो सुभणिओ वि ।
न भणइ वाससएण वि जस्स वि जीहा सयं हुज्जा ॥ १२० ॥
सिरिइंदभूइगणहरपुट्ठो सिरिवद्धमाणजिणचंदो ।
साहेइ ' महसयगाऽमरभाविगइं च मुक्खगइं ॥ १२१ ॥
गोअम ! महसयगसुरो चइऊण तउ विदेहवासम्मि ।
केवलनाणमणंतं लद्धूणं सिवपयं लहिही ॥ १२२ ॥

इअ महसयगसुसावयचरिअं सोऊण भवविरत्तमणो ।
जंबू कुणेइ सम्मं धम्मं सिवसाहगं सययं ॥ १२३ ॥
इअ सिरिलच्छीसायरसूरीसरसाहुविजयसीसेण ।
सुहवद्धणेण लिहिअं चरिअं महसयगसड्ढस्स ॥ १२४ ॥
॥ इति दशश्रावकचरित्रेऽष्टमं महाशतकश्रावकचरित्रं समाप्तम् ॥ छ ॥

[अथ नवमं नन्दिनीपितुः चरित्रम्]

समग्गसिद्धंतसमुद्दपारउ सुहम्मसामी गणहारिसेहरो ।
भयंतजंबू पुरउ य नंदिणीपिअस्स सव्वं चरिअं पंसाहए ॥ १ ॥
सावत्थिणामं नयरी समत्थवत्थुप्पसत्था इहभारहेऽत्थि ।
चेईहरं कुट्ठयणामधेअं तत्थऽत्थि सव्वंगगुणोववेअं ॥ २ ॥
इहेवऽविच्छिन्नबलो महज्जुई कुणेइ रज्जं जिअसत्तुभूवई ।
जयम्मि विक्खायजसो गुणायरो महिड्डिढउ तत्थ य नंदिणीपिआ ॥३॥
कोडीचउक्कं कणयाण वाय-वाणिज्जभूमीसु गयं पुढोऽत्थि ।
तस्सेव चत्तारि उ गोउलाइं अन्नाउ इड्डिढउ अणेगहा उ ॥ ४ ॥
पाणप्पिआ अस्सिणिणामधिज्जा तस्सऽत्थि लज्जा-विणयाइसज्जा ।
विक्खायकित्ती सकुडुंबमुक्खो भुंजेइ सुक्खाइं विसुद्धपक्खो ॥ ५ ॥
एअम्मि कालि सिरिवद्धमाणो सावत्थिणामे णयरम्मि पत्तो ।
से वंदणत्थं जिअसत्तु गुत्तवईमुहो तत्थ गउ अ लोओ ॥ ६ ॥
सोऊण गाहावइ नंदिणीपिआ जिणाऽऽगमं हट्ठमणो तहिं गउ ।
महामहेणं नमिऊण तं जिणं धम्मोवएसं निसुणेइ भावओ ॥ ७ ॥

---

१ साहए (वी.) ॥ २ एतस्मिन्नवसरे, तस्य वीरस्य वंदनार्थम् ॥
३ गोत्रपतिः ॥ ६ ॥

'सया सुपव्वा विषयप्पसत्ता विवेअचत्ता तिरिआ दुहत्ता ।
जं नारया दूसहवेअणत्ता धम्मुज्जमं तेण कुणेह सत्ता ! ॥ ८ ॥

धम्माउ रम्मा विसयाऽभिसंगा दिव्वा य इड्ढी तिअसासुराणं ।
जयम्मि कित्ती निअदेहसत्ती हवेउ जीवेसु जिणिंदभत्ति ॥ ९ ॥

जिणोवएसं सुणिऊण भावउ आणंदसड्ढो विव जायवासणो ।
सम्मत्तरम्मं चिअ नंदिणीपिआ गिहत्थधम्मं पडिवज्जए सया ॥ १० ॥

संपुच्छिऊणं पसिणे अणेगे नाऊण जीवाइविआरसारं ।
सं जीविअं सो सहलं मुणंतो वंदित्तु वीरं सगिहम्मि पत्तो ॥ ११ ॥

जिणेण जाई-मरणा-ऽऽहि-वाहिजराविमुक्केण कउ विहारो ।
जिणुत्त धम्मं पकुणेइ सम्मं सभारिउ सो सकुडुंबउ अ ॥ १२ ॥

चउद्दसेवं वरिसा गया से सम्मं कुणंतस्स जिणिंदधम्मं ।
दोसाइ अग्गेअणवच्छरस्स मज्झम्मि जाया इअ चित्तचिंता ॥ १३ ॥

चिंताकया एवइअं च कालं मए कुडुंबस्स धणाइएहिं ।
कुव्वेमि सड्ढपडिमातवं चे तउ मणुस्सं सहलं हविज्जा ॥ १४ ॥

विमंसिऊणं इअ सो पभाए संतोसिऊणं सयणे समग्गे ।
कुडुंबभारं गिहभारखिन्नो जिट्ठम्मि पुत्तम्मि ठवेइ खिप्पं ॥ १५ ॥

स पोसहागारमणिंदणिज्जं पमज्जिऊणं कुससत्थरम्मि ।
ठिउ जहुत्तं पुण वीरधम्मं पवज्जिऊणं च जिणं सरंतो ॥ १६ ॥

कुणेइ सड्ढपडिमाउ सम्मं विसुद्धसद्धाइ पसंतचित्तो ।
नेउ अ सड्ढप्पडिमाविआरो सव्वो अ आणंदचरित्तउ अ ॥ १७ ॥

कयम्मि सव्वप्पडिमातवम्मि नाऊण देहं किरिआविहीणं ।
तउ स सड्ढोऽणसणं गहित्ता संलेहणं चेव जिणं सरंतो ॥ १८ ॥

सव्वोवसग्गेहिं समुज्झिअं सो जिणिंदधम्मं वरिसाइं वीसं ।
किच्चा तउ भावणभाविअप्पा सरित्तु वीरं [1]परिमिट्ठिमंतं ॥ १९ ॥

अइसुहजिणझाणे [2]वट्टमाणो जिण[3]ाणो उवसमिअकसाउ मुक्कसाउ मउ अ ।
इह चउपलिआऊ रम्मसोहम्मकप्पे अरुणवरविमाणे सो वि जाउ
सुपव्वो ॥ २० ॥

पुट्ठो जिणिंदो गणहारिणा तउ साहेइ से [4]भाविगइं अणुत्तरं ।
चुउ सुहम्माउ अ नंदिणीपिआ सुरोऽपवग्गं गमिही अकम्मउ ॥ २१ ॥

[5]भावे विरत्तो जिणधम्मरत्तउ जाउ सुहम्मं पणमेइ भावउ ।
जंबूमुणिंदो इअ नंदिणीपिआचरित्तमेअं सुणिऊण संजउ ॥ २२ ॥

इअ सिरिलच्छीसायरसूरीसरसाहुविजयसीसेण ।
सुहवद्धणेण लिहिअं चरिअं सिरिनंदिणीपिअस्स ॥ २३ ॥

॥ इति दशश्रावकचरित्रे नवमं नंदिनीपितृचरित्रं समाप्तम् ॥ ६ ॥

(अथ दशमं लेइणिपिता चरित्रम्)

अह पंचमगणहारो साहइ सिरिअज्जजंबूमुणिपुरउ ।
लेइणिपिअस्स चरिअं भविआणं बोहणट्ठाए ॥ १ ॥

इह भारहम्मि वासे सावत्थीणाम अत्थि वरनयरी ।
[6]घरकेउतज्जणीहि तज्जेइ सिरीइ जा सग्गं ॥ २ ॥

तत्थ पुरुज्जाणवणे नाणाविहकुसुम-फलभराइण्णे ।
कुट्ठयअभिहाणेणं मणहरं चेइअं अत्थि ॥ ३ ॥

---

१ परमिट्ठिअं तं (ला.) ॥ २ वट्टमाणे (वी.) ॥ ३ जिनस्य आज्ञा हेयोपादेयरूपा यस्य, उपशमिताः कषायाः क्रोधादयो यस्य, मुक्तः स्वादः अशनादीनां येन सः ॥ २० ॥ ४ सेसावि गइं (ला.) शेषां गतिं कथयति (टि. ला.) ॥ ५ भवे (ला.) ॥ ६ गृहाणां केतवो ध्वजाः त एव तर्जन्य अंगुल्यः ताभिस्तर्जति धिक्करोति स्वश्रिया स्वर्गम् ॥ २ ॥

पडिवक्खलक्खपक्खप्पयरमहंभोधिमहणमेरुगिरी ।
नीईइ कुणइ रज्जं जिअसत्तू नरवई वज्जं ॥ ४ ॥

गाहावई समिद्धो सुपसिद्धो लेइणीपिआ तत्थ ।
चउसट्ठिगुणसमेआ नेआ से फग्गुणी भज्जा ॥ ५ ॥

अट्ठावयकोडीउ चउरो ववसाय-वाय-भूमिगया ।
तह गोउला य चउरो पत्तेअं मंदिरे तस्स ॥ ६ ॥

अन्नाउ बहुविहाउ आणंदस्सेव से समिड्ढीउ ।
सो धन्नो निवमन्नो कयउन्नो भुंजए भोए ॥ ७ ॥

अह वद्धमाणसामी समागउ समण-समणिपरिअरिउ ।
देवेहिं पाडिहेरं विणिम्मिअं समवसरणाई ॥ ८ ॥

जिअसत्तुनिवप्पमुहा नायरलोआ गया समोसरणे ।
वीरजिणवंदणत्थं महामहेणं महिड्ढीए ॥ ९ ॥

[1]लेइणिपिआ जिणिंदं सोऊण समागयं पहट्ठमणो ।
गंतूण समोसरणे नंतूण निसन्नओ पुरउ ॥ १० ॥

तिरि-नर-सुरसाहारणभासाए विगयराग-दोसाए ।
सिरिवद्धमाणसामी धम्मुवएसं उवइसेइ ॥ ११ ॥
'भो! भो! महाणुभावा! दुलहं लहिऊण माणसं जम्मं ।
मा कुणह कुगइजुवईलीलालस्सं व आलस्सं ॥ १२ ॥

सुलहं इहलोअसुहं सग्गसुहाणं च संपया सुलहा ।
दुलहो जिणप्पणीउ एगंतसुहावहो धम्मो ॥ १३ ॥

धम्मेण कुलउप्पत्ती धम्मेणं दिव्वरूवसंपत्ती ।
धम्मेण फुरइ कित्ती धम्मेणमणुत्तरा सत्ती ॥ १४ ॥

---

१ लेइणीपिआ स्थाने तअलिपिआ-इति वद्धमाणदेसणाग्रंथे सर्वत्र ॥

तम्हा पमायचायं काऊण सुहाणसाहणं परमं ।
'भो! भो! करेह भव्वा! सम्मं धम्मं पयत्तेण'[1] ॥ १५ ॥
इअ उवएसं सम्मं सोऊणं लेइणीपिआ सड्ढो ।
आणंदुव्व दुवालसविहं पवज्जेइ गिहिधम्मं ॥ ॥ १६ ॥
पसिणाइं पुच्छिऊणं नवतत्तविआरए विआणित्ता ।
सम्मं सम्मद्दंसणमूलं धम्मं विहाविंतो[2] ॥ १७ ॥
नमिऊण वद्धमाणं पमुइअचित्तो गिहम्मि संपत्तो ।
सकुडुंबो जिणधम्मं कुणइ विसुद्धेण भावेण ॥ १८ ॥
लेइणिपिअस्स सावयधम्मं सम्मं सया कुणंतस्स ।
चउदसवरिसाइं तउ गयाइं से सुद्धहिअयस्स ॥ १९ ॥
पनरसमस्संऽतरपवट्टमाणस्स तस्स सड्ढस्स ।
जाया चिंता जागरमाणस्सिअ धम्मजागरिअं ॥ २० ॥
सहणेण समुद्धारो मए कउ दीण-दुत्थिअजणाणं ।
पडिपोसिअं समग्गं मए कुडुंबं सविहवेण ॥ २१ ॥
जिणभवण-पडिम-पुत्थयलिहणाइ कयं मए सुकयममिअं ।
अह सावयपडिमाओ कुणेमि ता मे वरं हुज्जा ॥ २२ ॥
इअ चिंतिऊण चित्ते पोसहसालं पमज्जिऊण पए ।
आरोहिऊण विहिणा कुससंथारं च सो धन्नो ॥ २३ ॥
सिरिवद्धमाणसाहिअधम्मं पडिवज्जिऊण भावेण ।
इक्कारस पडिमाउ पालइ आणंद सड्ढव्व ॥ २४ ॥
अइउग्गसड्ढपडिमातवेण जाउ अईव खीणतणू ।
संलेहणं कुणंतो पडिवज्जइ अणसणं सो वि ॥ २५ ॥

---

१ भो! इह क° वद्धमाणदेसणा ॥ २ विहचोता (ला.) ॥

भावित्तु भावणाउ खमावइत्ता य जीवरासीउ ।
आराहणापडागं पडिवन्नो सो महासत्तो ॥ २६ ॥
पडिपालिऊण सम्मं सावगधम्मं च वीसवरिसाइं[1] ।
सुहझाणं झायंतो समरंतो पंचपरमिट्ठि ॥ २७ ॥
सोहम्मपढमकप्पे समाहिमरणेण सो मउ संतो ।
चउपलिआऊ तिअसो जाओऽरुणकीलिअविमाणे ॥ २८ ॥
तत्तो गोअमसामी वीरजिणं पणमिऊण भत्तीए ।
पुच्छेइ लेइणीपिअभाविगइं भविअबोहत्थं ॥ २९ ॥
साहेइ जिणो 'गोअम! चुउ तउ लेइणीपिआ तिअसो ।
भित्तूण कम्मगंठिं लहिस्सइ सासयं सुक्खं ॥ ३० ॥
सोऊण लेइणीपिअचरिअं सिरिअज्जजंबूमुणिवसहो ।
वेरग्गभाविअप्पा पणमेइ सुहम्मगणहारिं ॥ ३१ ॥
इअ सिरिलच्छीसायरसुरीसरसाहुविजयसीसेण ।
सुहवद्धणेण लिहिअं चरिअं सिरिलेइणिपिअस्स ॥ ३२ ॥

[इति दसमं लेइणीपिआचरियं]

दससावया य एए वीरजिणिंदस्स सासणे भणिआ ।
अक्खोहिआ सुरा-ऽसुर-नर-तिरिघोरोवसग्गेहिं ॥ ३३ ॥
सव्वे दढसम्मत्ता परिपालिअवीसवरिसगिहिधम्मा ।
सोहम्मपढमकप्पे महिड्ढिआ सुरवरा जाया ॥ ३४ ॥
चइऊण तओ सव्वे महाविदेहम्मि लद्धसुकुला ।
लहिऊण केवलसिरिं सिज्झिस्संती विगयकम्मा ॥ ३५ ॥
एएसिं सड्ढाणं चरिअं सोऊण अज्जजंबुमुणी ।
समभावभाविअप्पा धम्मम्मि परायणो जाउ ॥ ३६ ॥

---

१ वरिसाइं धम्मो (ला.) ॥

दससड्ढाणं चरिअं पढेइ निसुणेइ जो सया गुणइ ।
सो सव्वपावमुक्को लहेइ अइरेण सिवसुक्खं ॥ ३७ ॥
दससड्ढाणं चरिअं इह परमं मंगलं मुणेअव्वं ।
सवणे वि जस्स विउलं भव्वाणं मंगलं होउं ॥ ३८ ॥
उस्सुत्ताई जंकिंचि दूसणं इह हविज्ज तं सव्वं ।
सोहंतु सुअहरा खलु अणभिणिवेसी अमच्छरिणो ॥ ३९ ॥

तवगणगयणदिणंदा जुगपवरा सोमसुंदरमुणिंदा ।
जेसिं जयम्मि अज्ज वि जसपडहो वज्जए सज्जो ॥ ४० ॥

तेसिं कमेण जाया सिरिलच्छीसायरा जुगप्पवरा ।
जेसिं मुणीसराणं महिमं को वण्णिउं तरइ ॥ ४१ ॥

तप्पट्टपुव्वपव्वयदिप्पंतदिणेसरा जुगप्पवरा ।
सिरिसुमइसाहुसुरीसरा य दाणिं जयंति तिजए ॥ ४२ ॥

सोहग्गजुग्गविज्जा किरिआसंविग्गयापहाणेहिं ।
सूरिगुणेहिं सरिसो जेसिं न हु दीसए अन्नो ॥ ४३ ॥

सिरिजिणहरिसमुणीसा पंडिअसिरसेहरा विणेअवरा ।
जणहरिसं जणयंता तेसिं जाया निअगुणेहिं ॥ ४४ ॥

तेसिं महामुणीणं उवमाणं कह समेइ सुरसूरी ।
चउवीसं मुणिणो जं जेसिं विबुहाहिवा जाया ॥ ४५ ॥

तेसिं सीसवयंसा वायंगणवाइलद्धसुद्धजसा ।
सिरिसाहुविजयविबुहा जयंति जयजणिअपडिबोहा ॥ ४६ ॥

तं तेसिं पुज्जाणं माहप्पमणुत्तरं परिप्फुरइ ।
अम्हारिसा जडा जं कुणंति हरिसं निअवएहिं ॥ ४७ ॥

---

१ होइ (ला.) वद्धमाणदेसणा ॥

सुहवद्धणेण तेसिं सीसवयंसेण अप्पमइएण ।
दससड्ढाणं चरिअं उद्धरिअं सत्तमंगाउ ॥ ४८ ॥
पनरसछायालीसे आसोमासम्मि सुद्धदसमीए ।
सुहवाररिक्खजोए लिहिअं चरिअं पवित्थरउ ॥ ४९ ॥

॥ इति दशश्रावकचरित्रं समाप्तम् ॥

॥ शुभं भवस्तु । कल्याणमस्तु ॥ छ ॥

પૂ. આચાર્ય ભગવંતશ્રી ૐકારસૂરીશ્વરજી મહારાજાનાં
મનનીય પુસ્તકો

પ્રકરણત્રયી
[વૈરાગ્યશતક–સંબોધપ્રકરણ, ઇંદ્રિયપરાજયશતક સાથે]

જ્ઞાનસારપ્રવચનો ભા. ૧–૨
શ્રાવકના છત્રીસ કર્તવ્યો
(પૂ. આ. ભ. શ્રી ૐકારસૂરીશ્વરજી મહારાજાનાં પ્રવચનો)

વિદ્વાન્ મુનિરાજશ્રી મુનિચન્દ્રવિજયજી મહારાજ
દ્વારા સંપાદિત–સંકલિત પુસ્તકો

* ધાતુપારાયણમ્
* દ્વ્યાશ્રય મહાકાવ્યમ્ ભાગ ૧–૨
* હીર સૌભાગ્ય મહાકાવ્યમ્
* પ્રવચનસારોદ્ધાર ભાગ ૧–૨ (પ્રતાકાર)
  (આચાર્ય શ્રી સિદ્ધસેનસૂરિકૃત ટીકા સાથે)
* પ્રવચનસારોદ્ધાર (વિષમપદ વ્યાખ્યા સાથે)
* ધર્મસંગ્રહ ભાગ ૧–૨–૩ (પ્રતાકાર)
* ઉત્તરાધ્યયનસૂત્ર (લક્ષ્મી વલ્લભીયા વૃત્તિ સહ)
  (સંપાદક–મુનિ શ્રી. ભાગ્યેશવિજયજી)

પ્રાપ્તિસ્થાન:
સરસ્વતી પુસ્તક ભંડાર
હાથીખાના, રતનપોળ, અમદાવાદ–૩૮૦૦૦૧

પ્રિન્ટીંગ-બાઇન્ડીંગ
* ભરત પ્રિન્ટરી *
ન્યુ માર્કેટ, પાંજરાપોળ,
રીલીફરોડ, અમદાવાદ-૧